

HELSINGIN HIIPPAKUNNAN ORTODOKSISTEN SEURAKUNTIEN JÄSENLEHTI | IRTONUMERO 5,50€

ORTODOKSI

3/19 *viesti*

*Helena Nikkanen ja
pääsiäinen Egyptissä*

*Ylösnousemuksen juhla
Wolkoffien talossa*

”Punainen väri
muistuttaa Kristuksen
puolestamme ristillä
antamasta uhrista.”

15

17

Wolkoffin talossa voi tutustua suvun pääsiäis-
perinteisiin.

10

Helena Nikkanen viihtyy talvisin Anaforan yhteisössä Egyptissä.

8

Millaisia pääsiäistapoja Kreikassa on?

Sisällys

- 3 Päätöimittajalta
- 4 Kirkkoherralta
- 5 Pääsiäistervehdys
- 6 Ajankohtaista
- 8 Kolumni Arja Simola-Pollock

ARKENA

- 9 Arkena Siunattuja herkkuja
- 10 Henkilö Palmunlehvät virpovitsoina **Kannessa**
- 13 Hallinnonuudistus Vaihtoehtoisia malleja

- 15 Essee Pyhä punainen
- 17 Reportaasi Pääsiäisen viettoa **Kannessa**
Wolkoffien tapaan

- 21 Пасхальное приветствие
- 22 Русскоязычные страницы
- 23 ”Kirkon yhteys on pyhä asia”
- 24 Meikäläisiä Lilja Lasarenko

PYHÄNÄ

- 25 Pyhänä Kirkkovuosi väreinä
- 26 Harhaopit Donatolaisuus korvaa
Pyhän hengen ihmisellä
- 28 Minun iloni, Kristus nousi kuolleista!
- 30 Ulkomailta Ortodoksinen Ruotsi
- 32 Påskhälsning
- 33 Svensk sida Den ortodoxa lokalkyrkan
- 34 Kulttuuri
- 36 Pyhät esirukoilijamme Uusmartyyri Argyre

HUOMENNA

- 37 Huomenna Radonitsa – vainajien pääsiäinen
- 38 Lapset ja nuoret
- 39 Jumalanpalvelukset ja menot
- 52 Diakonia tiedottaa ja perheutisia
- 54 Lainatut
- 55 Ristisanatehtävä

ORTODOKSI 3/19 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan,
Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja
Tampereen ortodoksisten
seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA:

Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

PÄÄTOIMITTAJA:

Mirva Brola, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIIHEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Risto Nordell,
Urpo Uotila, Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-
Filppu, Alexander Hautamäki,
Birgit Salmenhaara, Jonas Bergenstad,
Mikko Kuri, Timo Tynkkynen,
Liisa Tynkkynen, Aleksej Sjöberg,
Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on
seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET JA

PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi
p. (09) 8564 6100.
(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse
ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPAIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE TILAAMATTA
LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI
HARKITEN.

KANNEN KUVA: LIUBOV ROTKO

Nuoret aikuiset haastavat kirkkoa

NUORTEN aikuisten suhde uskontoon on voimakkaassa muutoksessa, ilmenee tuoreesta tutkimuksesta. Evankelisluterilaisen kirkon tutkimuskeskuksen kysely paljastaa, että erityisesti 25–34-vuotiaiden suomalaisten suhtautuminen uskontoasiiohin muuttuu aiempaa herkemmin. Tästä ikäryhmästä vajaa kolmannes naisista ja reilu viidennes miehistä kertoi luopuneensa uskosta Jumalaan. Vain vajaa kymmenes oli alkanut uskoa Jumalaan.

Mielenkiintoista on, että samaan aikaan hengellisyys ja henkiset asiat kiinnostavat yhä enemmän – varsinkin naisia. Kyselyyn vastanneista 25–34-vuotiaista naisista puolet samaisti itsensä uskonnosta etäännyneiksi mutta hengellisiksi ihmisiksi, joita kiinnostavat pyhät ja ylläluonnolliset asiat.

Tutkimus kertoo, että nuorissa ikäryhmissä suhde uskontoon on aiempaa herkempiä. Siihen vaikuttavat entistä enemmän yksilön omat arvostukset ja elämäntilanne. Vaikka kotitausta selittää yhä vahvaa uskonnollisuutta, yksilölliset elämäkokemukset ja arvomaailma vaikuttavat kodin perintöä voimakkaammin.

Tiedot ovat merkittäviä myös ortodoksisen kirkon kannalta ja selittävät osaltaan kirkkomme jäsenmäärän kehitystä. Suomen ortodoksisen kirkon väestötilastoista selviää, että liki puolet kirkkoomme liittyneistä ja siitä eronneista on iältään 21–40-vuotiaita.

Teologian professori Kati Tervo-Niemelän mukaan uskonnolla tai uskonnollisilla instituutioilla ei ole nuorille enää nykypäivänä itsestään selvää auktoriteettia, vaan henkilökohtainen merkityksel-

lisyy ratkaisee. Eurooppalaisessa mittakaavassa nuoret sukupolvet ovat vähemmän ja eri tavoin uskonnollisia kuin vanhemmat ikäpolvet. Nuoren uskonnollinen valinta voi olla hyvinkin perinteinen, mutta avainroolissa on valinnan henkilökohtaisuus. Tervo-Niemelän mukaan uskonnollisessa kohtaamisessa merkityksellisyttä luovat tuttuus, osallisuus, nähdyksi ja kuulluksi tuleminen sekä kokemus armosta ja hyväksyntä.

Elämän perimmäiset kysymykset mietityttävät yhä uusia sukupolvia, mutta osaako ortodoksinen kirkkomme tarjota vastauksia nuorille? Seurakuntien toiminta ei useinkaan kohtaa nuorten aikuisten ikäryhmää, tai kenties nuorille aikuisille suunnattua toimintaa ei ole lainkaan. Nuorten arvomaailma voi olla ristiriidassa ortodoksisen uskonopin tiukan tulkinnan kanssa, kuten tässä lehdessä haastateltu Lilja Lasarenko kertoo sivulla 24. Seurakunnissa on hyvä pohtia, kuinka tavoittaa ja ottaa vastaan nuoret jäsenensä ja hengellisiin kysymyksiin vastauksia etsivät.

Mirva Brola

Tampereen kirkon 120 vuotta

TAMPEREEN ortodoksinen kirkko täyttää tänä vuonna 120 vuotta. Kirkko on vihitty käyttöön vuonna 1899. Se kuului alun perin Hämeenlinnan ortodoksiseen seurakuntaan ja palveli autonomian loppuvuosina sekä kaupungin venäläistä sotaväkeä että sen ortodoksista siviiliväestöä. Oman seurakunnan Tampereen pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko sai vasta vuonna 1950.

Kyseessä on vain yhden kirkkorakennuksen juhla, mutta meillä on tarkoitus ottaa tilaisuudesta vaarin ja tehdä kirkon juhlasta omamme. Kirkon 120-vuotinen historia antaa aihetta koontua yhteen ja iloita. Loppukesästä alkaen Tampereen seurakunta järjestää luentoja, musiikkitapahtumia ja tietysti jumalanpalveluksia, joissa huomioidaan kirkon juhla. Kaikki, jotka haluavat osallistua tähän iloon, ovat tervetulleita mukaan.

Suomen ortodoksisessa kirkossa suunnitellaan parhaillaan laajaa seurakuntamuutosta. Seurakuntia on tarkoitus yhdistää ja niiden lukumäärää supistaa. Kirkolliskokous päätti, että Tampe-

reen seurakunta siirtyy ensi vuoden alusta Helsingin hiippakunnasta Oulun hiippakuntaan. Piispainkokouksen ehdotuksen mukaan Tampereen seurakunta yhdistyy samalla Vaasan seurakunnan kanssa. Voisimme ajatella, että 120-vuotias kirkko Tampereella tässä yhteydessä edustaa pysyvyyttä ja jatkuvuutta muutoksen keskellä. Ajatus vahvistuu, kun seurakunta Basileios Suuren liturgiassa rukoilee Jumalaa: "... ja tämä pyhä temppeli säilytä lujana maailman loppuun asti."

Muistutan kuitenkin, ettei mikään maan päällä pysy ikuisesti; ei seurakunta eikä kirkkorakennus. Eräs runoilija sanoi, ettei historiasta kannata ylpeillä. Se on meidän sisäisen rikollisemme aikaansaannos. Hyvyys on ajaton, vailla historiaa. Kirkon pitäisi olla tämän ajattoman hyvyden, Jumalan rakkauden ja Sanan, syntymäpaikka. Silloin, kun kirkko tuo Jumalan rakkauden keskuuteemme ja innostaa meitä rakkaudessa kiittämään Jumalaa, se säilyy lujana ikuisesti.

Aleksej Sjöberg
kirkkoherra

Tampereen seurakunta

Православной церкви Тампере исполняется 120 лет

В этом году православному храму города Тампере исполняется 120 лет: он был освящен еще в 1899 году. Церковь первоначально относилась к православному приходу Хямеенлинны и в последние годы автономии Финляндии служила как российским военным, так и гражданскому православному населению города. Собственный приход церковь Святого Александра Невского и святителя Николая в городе Тампере получила лишь в 1950 году.

Несмотря на то, что речь идет о праздновании юбилея одного храма, нам всем следует обратить на него внимание и принять в нем участие. 120-летняя история храма предоставляет нам прекрасный повод собираться вместе. Начиная с конца лета православный приход города Тампере будет проводить лекции, концерты и, конечно же, праздничные богослужения. К участию приглашаются все желающие разделить эту радость.

В настоящий момент в Православной Церкви Финляндии идет подготовка масштабного реформирования приходов. Некоторые приходы будут объединены, и их количество уменьшится. Поместный собор принял решение, что с начала

следующего года приход города Тампере перейдет из Хельсинкской епархии в Оулусскую. Также, по предложению Архиепископского собора, будут объединены приходы Тампере и Вааса. На фоне этих перемен 120-летняя история храма в Тампере поистине представляет собой постоянство и преемственность. Эту мысль укрепляют обращенные к Господу слова, звучащие во время литургии Василия Великого: "...и святой храм сей утверди до кончины века."

И все же хочется напомнить, что ничто на земле не вечно: ни приход, ни здание храма. Один поэт однажды сказал, что не следует гордиться историей, это удел нашего внутреннего преступника. Добро же вечно, независимо от истории. А Церковь должна быть местом, где зарождаются это вечное добро, любовь и слово Божие. Пока церковь несет нам любовь Божию, в которой мы славим Господа, сохранится она до скончания веков.

Алексеj Щёберг
Настоятель

православного прихода Тампере

Tyhjän haudan ihme

”Ahdistuksessaan he etsivät minua ja sanovat: ”Tulkaa, palatkaamme Herran luo! Hän on raadellut, mutta hän myös parantaa, hän on lyönyt, mutta hän myös sitoo haavat. Vain päivä tai kaksi, ja hän virvoittaa meidät, kolmantena päivänä hän nostaa meidät ylös.” (Hoos. 5:15, 6:1–2)

TÄHÄN Hoosean kirjan profetiaan kirkon opettaja Tertullianus viittaa pohtiessaan tyhjän haudan ihmettä sekä ylösnousemusevankeliumien kertomusta naisten tuntemuksista tyhjän haudan äärellä. Mentyyään haudalle naiset eivät löytäneet Kristuksen ruumista, jota olivat tulleet voitelemaan. Paikalla oli sen sijaan kaksi Herran enkeliä, jotka esittivät kysymyksen: ”Miksi etsitte elävää kuolleiden joukosta?” (Luuk. 24:5). Kirkon opettajan mukaan naiset ovat menettämisen tuskan ja ylösnousemuksen toivon välissä; he toivoivat hartaasti kohtaavansa Herransa elävänä. Tuskan ja toivon, uskon ja epäuskon vallassa olivat myös Emmauksen tietä kulkeneet opetuslapset ja Tuomas.

Kuoleman, katoavaisuuden valta on ankara, tuonen viikate leikkaa kallista viljaa keskellämme väsymättä, mutta enkelien viesti tuo meille ikuisen toivon ja lupauksen kuoleman voittamisesta.

Tieto Kristuksen ihmeellisestä kuolemasta ja ylösnousemuksesta oli koottu pienin poikkeuksin yksityiskohtia myöten yhteen säilytettäväksi tuleville sukupolville. Ne kaikki punovat kokoon tuota käsittämätöntä suuruuden sanomaa: Messias voitti kuoleman pääkallonpaikalla muuttaen Golgatan paratiisiksi. Ja kolmantena päivänä hän heräsi eloon, avasi hautansa, jätti sen tyhjänä taakseen ja nousi ylös taivaaseen.

Tästä suuresta mysteeristä todisti jo ensimmäisellä vuosisadalla elänyt Sarden piispa Meliton saarnatessaan seurakunnalleen, kuinka Kristuksessa täyttyy ”Uusi ja vanha, iankaikkinen ja hetkellinen, katoavainen ja katoamaton, kuolevainen ja kuolematon: vanha, mitä tulee lakiin, uusi, mitä tulee Sanaan; hetkellinen esikuvana, iankaikkinen armona, katoavainen lampaan teu-

rastamisena, katoamaton Herran elämänä, kuolevainen maahan hautaamisena, kuolematon kuolleista nousemisena.”

Pääsiäisen suuri sanoma siis julistaa: ”Se on täytetty.” (Joh. 19:30) Sen todistajana on tyhjä hauda. Mutta juhlan koko sanoma ei ole vielä tässä. Ei koko pääsiäinen ole vielä siinä, että meillä on Vapahtaja, joka edelleen on valmis tuomaan sairavuuteen ääreen taivaan lahjoja, eikä siinä, että keskellämme on taakkoja pois ottava ja kenenkään seuraa karttamaton Herra. Ei pääsiäinen ole vielä siinä, että saamme tänään iloita Kristuksen kuolleista ylösnousemisesta ja elävänä olosta keskuudessamme. Pääsiäinen tahtoo saada meidät aivan uuteen tehtävään.

Kristusta etsimään tulleille annettiin käsky luopua etsimisestä ja kehotus rientää elävien luo levittämään ilosanomaa Elävästä Herrasta, joka päästää heidät avuttomuudesta ja ohjaa heidät uuteen elämään ja autuuteen. Tie on siis avoin. Ja portti kuolemasta elämään on avoin. Samoin kärsimyksestä ikuisen autuuteen, synnin alaisuudesta vapautteen ja maan harmaudesta taivaan kirkkauteen. Pääsiäinen ei jätä meitä toimettomina kuuntelemaan, vaan tahtoo antaa meille kaikille uuden elämänsisällön, julistamisen ja palvelemisen suuren tehtävän, jotta koko maailma pääsisi iloitsemaan Herramme Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen voitosta.

Voittojuhlan hengellisessä ilossa rajat nykyyhetken ja kirkastuneen tulevaisuuden väliltä tuntuvat katoavan. Viekkäämme tätä ilosanomaa tuntemattomillekin kulkijoille, jotta kuka tahansa ja missä tahansa voisi kohdata ylösnousemuksen. Kristus nousi kuolleista! Totisesti nousi!

Leo

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Kirkolliskokoukseen valittiin uudet edustajat

KIRKOLLISKOKOUKSEEN valittiin maaliskuussa uudet edustajat kaudelle 2019–23. Kirkolliskokous on Suomen ortodoksisen kirkon ylin päättävä elin. Siihen kuuluu hiippakuntien piispojen lisäksi 11 papiston edustajaa, 3 kanttorien edustajaa sekä 18 maallikkojen edustajaa.

Helsingin hiippakunnasta kirkolliskokoukseen valittiin kuusi papiston edustajaa. Ensimmäiseltä vaalialueelta valittiin **Mikael Sundkvist**, **Teo Merras** (uusi), **Heikki Huttunen** (palasi edustajaksi) ja **Markku Salminen**. Toiselta vaalialueelta valittiin **Timo Tynkkynen** ja **Jonas Bergenstad** (uusi).

Kanttoreita hiippakunnasta edustaa **Varvara Merras-Häyrynen**. Maallikkoedustajiksi valittiin Helsingin hiippakunnan ensimmäiseltä vaalialueelta **Elina Palola** (uusi), nunna **Elisabet (Liisa Toppila)**, **Ulla Saarinen**, **Tuovi Haikala**, **Risto Nordell** ja **Ritva Bly** (palasi edustajaksi).

Toiselta vaalialueelta maallikkoedustajiksi valittiin **Dmytro Lang** (uusi), **Mari Mattila**, **Anna Kasdaglis** (uusi) ja **Jaana Tanhuanpää** (uusi).

Kirkolliskokouksen 35 jäsenestä vaihtui lähes kolmannes. Eniten vaihtuvuutta oli maallikoissa, joista vaihtui kahdeksan edustajaa. Naispuolisten edustajien määrä nousi edelliseen toimikauteen verrattuna 10:stä 13:een.

Uusien edustajien toimikausi on aiemmasta poiketen nelivuotinen. Uudet kirkolliskokousedustajat aloittavat työskentelynsä kesäkuun alussa, jolloin he kokoontuvat seminaariin Helsingin seurakuntasalille.

Tämän vuoden kirkolliskokous pidetään 25. marraskuuta alkaen Valamon luostarissa.

TEKSTI: MIRVA BROLA

Viron kirkolle uusia pyhiä

EKUMEENISEN patriarkaatin piispainkokous on hyväksynyt tammikuun alussa Viron kirkon tekemän aloitteen kahdeksan uuden marttyyrin pyhäksi tunnustamisesta.

Pyhien joukkoon liitetään neuvostohallinnon vainoamat ja surmaamat Tarton ja Petserin piispa **Peeter (Pähkel 1875–1948)**, arkkimandriitta **Alipi (Aleksander Ivlev 1877–1950)**, rovasti **Vladimir Irodionov (1885–1945)**, pappi **Serafim Uljanov (1906–55)**, pappi **Johannes Värk (1904–52)**, pappi **Leonid Lavrov (1882–1954)** sekä maallikot **Andres Punšun (1882–1955)** ja **Aleksander Gadalin (1878–1951)**.

Uusien pyhien yhteiseksi muistopäiväksi on vahvistettu 20. elokuuta.

Hämeenlinnan kirkkoa aiotaan korjata

Saara Kallio

Erottajankadulla sijaitseva Hämeenlinnan ortodoksinen kirkko on vihitty käyttöön vuonna 1962.

SEURAKUNNANNEUVOSTO esittää käyttökielossa olevan Hämeenlinnan kirkon peruskorjaamista uusien toimitilojen vuokraamisen sijaan. Neuvosto päätti asiasta kokouksessaan 17. maaliskuuta.

Seurakunta sai alkuvuodesta muutamia tarjouksia korvaavista vuokratiloista. Suomen kasarmien tila osoittautui liian kalliiksi ja vuokra-aika liian lyhyeksi. Wisahovin tarjoama tila taas oli seurakunnan tarpeisiin liian iso ja syrjäinen sijainniltaan.

Vuokrasuunnitelmien sijaan seurakunta aikoo korjata nykyistä kirkkoaan siten, että ensivaiheen korjausten jälkeen kirkossa päästäisiin toimittamaan jo pääsiäisen ajan palvelukset. Rakennuskonsultin laskelmien mukaan kirkko kannattaa ennemmin korjata kuin rakentaa uusi.

Ennen pääsiäistä kirkossa on tarkoitus pestä sisäseinä ja -kattoja sekä tiivistää kellarin ja kirkkosalin välisiä ilmavuotoja ja mikrobikasvustojen leviämisen ehkäisemiseksi, kertoo vt. kirkkoherra **Jonas Bergenstad**.

– Ensivaiheen korjaukset ehditään tehdä ennen pääsiäistä. Tavoitteena on päästä suurelle viikolle takaisin kirkkoon, Bergenstad sanoo.

Kiinteistölautakunta tekee yhdessä kirkon kiinteistöpäällikön kanssa suunnitelmia korjausten toteuttamiseksi. Asiasta päättää lopulta seurakuntavaltuusto toukokuun kokouksessaan.

Hämeenlinnan seurakunnan pääpyhäkkö, Pyhien Aleksanteri Nevskin ja Johannes Krysostomoksen kirkko, asetettiin käyttökieltoon viime marraskuussa tiloissa havaittujen sisäilma-ongelmien vuoksi.

Pääkirkon jouduttua käyttökieltoon seurakunnan jumalanpalvelukset on toimitettu seurakuntakodilla.

TEKSTI: MIRVA BROLA

Kiinnostaako naimisiinmeno?

Ortodoksisviestin arkisto

Vihkikruunuja Uspenskin katedraalissa.

OLETKO menossa naimisiin? Onko sinua pyydetty kruununkantajaksi ortodoksisiin häihin? Kiinnostaako sinua, mitä ortodoksisessa avioliittoon vihkimisessä tapahtuu?

Helsingin ortodoksinen seurakunta järjestää avioliittokurssin Uspenskin katedraalissa sunnuntaina 26. toukokuuta kello 15–17.

Tilaisuudessa käydään läpi avioliittoon vihkimisen toimitus ja siihen liittyvät veisut. Osallistujilla on mahdollisuus kysellä mieltä askarruttavia kysymyksiä.

Tilaisuus on avoin kaikille kiinnostuneille. Ensisijaisesti se on suunnattu tuleville hääpareille, kruununkantajille, kaasoille ja bestmaneille.

Tilaisuus on maksuton eikä siihen tarvita ennakoilmoittautumista.

Hämeenlinnan törkeästä kavalluksesta ehdotonta vankeutta

KANTA-HÄMEEN käräjäoikeus tuomitsi maaliskuun alussa Hämeenlinnan ortodoksisen seurakunnan entisen työntekijän törkeästä kavalluksesta kahden vuoden ja kahdeksan kuukauden ehdottomaan vankeuteen.

Nainen kavalsi seurakunnan varoja 377 500 euron edestä kesäkuun 2016 ja maaliskuun 2017 välisenä aikana, kunnes hänen työsuhteensa irtisanottiin. Oikeus velvoitti hänet korvaamaan kavaltamansa varat korkoineen seurakunnalle sekä maksamaan seurakunnan oikeudenkäyntikulut.

Tuomio ei ole vielä lainvoimainen. Nainen on ilmoittanut tyytymättömyytensä tuomioon.

Seurakunnassa kesällä 2017 tapahtuneesta toisesta kavalluksesta viime joulukuussa annettu 60 päivän ehdollinen tuomio jäi voimaan, kun Turun hovioikeus ei antanut entiselle työntekijälle valituslupaa.

Stefanoskodin säätiölle uusi hallitus

HELSINGIN seurakunnanneuvosto päätti helmikuun lopussa vapauttaa Stefanoskodin säätiön hallituksen tehtävästään. Hallituksella ei neuvoston mukaan ollut tosiasiallisia mahdollisuuksia hoitaa tehtäviään asianmukaisesti.

Asuntolasäätiön tilannetta oli tätä ennen selvitetty hallituksen, asukastoimikunnan edustajien sekä säätiönhoitajan kanssa. Lisäksi Stefanoskodin asukkaita oli kuultu asukastapaamisissa. Selvitettävät asiat koskivat hallintoa, tiedonkulkua ja käytännön asioiden hoitamista säätiössä.

Stefanoskodin sääntöjen mukaan Helsingin ortodoksinen seurakunta käyttää päätösvaltaa säätiön hallituksen nimittämisessä ja sen jäsenten vapauttamisessa tehtävästään.

Seurakunnanneuvosto nimitti maaliskuussa säätiölle uuden hallituksen, jonka puheenjohtajaksi asetettiin pastori **Kimmo Kallinen**. Muiksi hallituksen jäseniksi nimettiin **Ritva Bly**, **Marianna Ruutala**, **Matti Jyrkinen** ja **Okko Balagurin**. Väliaikaisen hallituksen toimikausi ulottuu kuluvan vuoden loppuun.

Säätiö omistaa Pohjois-Helsingissä Tapaninvainiolla neljä kiinteistöä, joista vuokrataan asuntoja seniori-ikäisille seurakunnan jäsenille.

TEKSTI: MIRVA BROLA

ILMOITUS

Lahjoita Uspenskiin

USPENSKIN katedraalin ystävät ry kerää varoja katedraalin ikonostaasin korjaamiseen. Monivuotinen korjaushanke kaipaa edelleen tukea.

Verkkosivun kautta voit nyt tehdä lahjoituksen ikonostaasin korjauksen hyväksi.

lahjoituspenskiin.fi

Yhdistys on saanut Poliisihallitukselta keräyslupan 1.9.2018 – 31.8.2019 koko Suomen alueelle Ahvenanmaata lukuun ottamatta (lupnumero: 29.3.2018, RA/201 8/346). Keräystili FI78 1544 3000 0595 22 /viite 2244

Pääsiäisajan perinteitä Kreikassa

TUNNELMAA täynnä oleva kreikkalainen pääsiäisen vietto alkaa jo 40 päivää ennen pääsiäissunnuntaita. Perinteitä täysin kunnioittavat aloittavat paaston, jonka aikana ruoanvalmistuksessa ei käytetä mitään eläinkunnasta peräisin olevia tuotteita.

Täysin erilaisin perintein suomalaiseseen pääsiäiseen verrattuna Kreikan pääsiäinen alkaa kathara defterasta, puhtaasta maanantaista, joka on ensimmäisen paastoviikon maanantai. Perheet ja ystävykset viettävät tämän päivän usein meren rannalla tai muulla aukealla paikalla, jossa he lennättävät leijoja ja istuvat yhdessä piknikille. Usein ilmassa on jo kevään tuntua. Puolipyyreä, litteä seesaminsiemenninen lagana-leipä kalanmätidippeineen ja oliiveineen on ehdoton piknik-korin täyte, ja viini saa virrata. Tämä maanantai on virallinen vapaapäivä kaikille Kreikassa. Me ulkomaalaisetkin olemme usein mukana paikallisten ystäviemme kanssa.

Pääsiäinen on Kreikassa vuoden tärkein uskonnollinen juhla, jolloin koulut sulkevat ovensa kahdeksi viikoksi ja työssäkäyvät saavat nelipäiväisen viikonlopun. Pääsiäisnoitita ja -pupuja tai värikkäitä pääsiäismunia yllätyksineen eivät Kreikan perinteet tunne. Kansainväliset tavat ja markkinointi toki ovat tuoneet suklaiset herkut kauppoihin Kreikassakin.

Palmusunnuntaina, viikkoa ennen pääsiäistä, kaupungeissa ja kylissä filharmonisten orkestereiden saattamat kulkueet löytävät tiensä valkoisin ja punaisin kukin koristeltuihin kirkkoihin jumalanpalvelukseen.

Pitkänäperjantaina kello 11 pappien johtamat kulkueet saapuvat kirkkoihin kantaen suojeluspyhimysten maallisia jäännöksiä, orkesterit soittavat uskonnollista musiikkia ja tunnelma on käsin kosketeltavan kaunis ja sydäntä lämmittävä. Katujen varret täyttyvät ihmisistä, pääsiäisen taika yhdistää. Upea yhteishenki ja pakahduttava, käsin kosketeltava lähimmäisenrakkaus välittyy vahvana ihmisistä.

Pääsiäislauantaina kello 11 jumalanpalveluksen jälkeen Korfun saarella tapahtuu jo maailmankuulu pot smashing, eli vedellä täytetyt valtavan suuret saviruukut pudotetaan kerrostalojen parvekkeilta alas kadulle. Tuhannet ihmiset kerääntyvät katsomaan tätä televisioitavaa tapahtumaa ja tunnelma on katossa. Jos sattuu saamaan palan rikottua ruukua, onni on myötä koko seuraavan vuoden. Videotallenteita Korfun erikoisesta perinteestä voi katsella vaikkapa YouTuben välityksellä.

Pääsiäisyön jumalanpalvelus tuo papin kirkosta sytytetyn kynttilänsä kanssa. Kansa odottaa ja pappi kehottaa "defte lavete fos" eli "ottakaa tämä valo" ja niin jokainen vuorollaan sytyttää

oman kynttilänsä. Suojaten tätä keskiyön valoa kävellään kotiin ja tänä yönä saa paasto virallisesti loppua. Ruokalistalla on maagiritsa, sitruunalla maustettu ja kananmunalla suurstettu keitto, joka on valmistettu lampaan sisäelimestä. Punaiseksi värjätyt keitetyt kananmunat kuuluvat perinteisiin meidänkin suomalais-englantilaisessa perheessämme, ja pöydällä on kori veripunaisia munia. Punainen väri kuvastaa Jeesuksen verta ja munia yhteen lyötessä sanotaan "Xristos anesti, alithos anesti!" - Kristus nousi kuolleista, totisesti nousi!

Pääsiäispäivän ateria, kokonainen varraslammas, uunissa paistetut perunat, vihreä salaatti ja viiniä yllin kyllin palanpännikkeeksi on pääsiäisen kohokohta. Perheet kokoontuvat yhteen ulkomailta asti viettämään aikaa ja vaihtamaan kuulumisia. ●

ARJA SIMOLA-POLLOCK
Kirjoittaja on Korfulla asuva suomalainen sairaanhoitaja ja kotiäiti.

”Mielessämme vaikuttaa kaksi vastakkaista voimaa: enkelit ja demonit. Molemmat vetävät omaan suuntaansa – enkelit hyveisiin, demonit paheisiin. Mielellä on kuitenkin valta ja voima itse päättää, kumpaa se tahtoo seurata ja kumpaa vastustaa.” – *Maksimós Tunnustaja*

”Voi olla, että asiat muuttuvat, kun päättäjiin saadaan meitä nuoria.”

*Lilja Lasarenko
sivu 24*

Pääsiäisherkkuja odottamassa siunaamista Pokrovan kirkossa Lappeenrannassa.

SIUNATTUJA HERKKUJA

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

■ Pitkän paaston jälkeen pöydät notkuvat pääsiäisenä herkuista. Ortodoksiisiin pääsiäisperinteisiin kuuluu ruokien siunaaminen kirkossa pääsiäisyön palveluksessa. Useimmiten ihmisillä on tapana tuoda kirkkoon siunattavaksi kulitsaa, pashaa ja värjättyjä pääsiäismunia, jotka sitten viedään aamuyöstä kotiin nautittaviksi.

Pääsiäismunat ja -ruoat siunataan pääsiäisyön aamupalvelusta seuraavan liturgian lopussa. Ennen sitä ruokiin asetellut pitkät tuohukset sytytetään. Pappi vihmoo juhlaruoat pyhitetyllä vedellä ja lukee seuraavan rukouksen:

Valtias Herra, meidän Jumalamme, kaiken tekijä ja luoja, siunaa tämä pasha/kulitsa ja nämä pääsiäismunat, säilytä meidät laupeutesi suojassa, jotta niitä nauttiessamme saisimme osaksemme runsaat lahjasi ja sanomattoman hyvyytesi. Sillä Sinun on valta, Sinun kuninkuus, voima ja kunnia, Isä, Poika ja Pyhä Henki, nyt ja aina ja iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

KULITSAN PÄALLE PASHAA

Kreikassa on tapana siunata kirkossa pääsiäismunien lisäksi pääsiäisen liharuoat ja juustot.

– On kaksi rukousta, joista toinen luetaan, kun siunataan liharuoat ja toinen, kun siunataan pääsiäismunat ja juustot, kertoo Ilomantsin kirkkoherra **Ioannis Lampropoulos**.

Kun ruuat tuodaan kirkosta kotiin, niihin on tarjolle asetettaessa tapana laittaa itse tehty paperiruuus. Pashaa ja kulitsaa valmistetaan ja syödään vain 40 päivää kestävästä pääsiäisen juhla-ajan ajan, ei muulloin kirkkovuoden aikana.

– Perinteisesti kulitsaviipaleen päälle sipaistaan vähän pashaa, kertoo karjalaiseen ruokakulttuuriin perehtynyt tietokirjailija **Pirkko Sallinen-Gimpl**.

Pääsiäisyön ateria aloitetaan värjättyillä pääsiäismunilla, joita siten kopsautellaan yhteen leikkimielisessä kilpailussa vierustoverin kanssa. Voittaja on tietysti se, jonka muna säilyy ehjänä pisimpään. Pääsiäismunia voi mainiosti lahjoittaa ystäville ja sukulaisille jo kirkossa heti pääsiäisyön liturgian jälkeen ”Kristus nousi kuolleista!” -pääsiäistervehdyksen ja poskisuudelmien kera.

Lue lisää pääsiäisen perinteistä: Flinckenberg-Gluschkoff Marianna (toim.) ja Heikkilä-Palo Liisa (toim.): *Pääsiäinen – Juhlien juhla*

Palmunlehvät virpovitsoina

Taidekonservaattori Helena Nikkanen elää talvikaudet Egyptissä koptiyhteisössä. Egyptin ortodoksisuudessa on paljon tuttuja elementtejä mutta myös monia eroja Suomen ortodoksitapoihin.

TEKSTI JA KUVAT PAIVI ARVONEN

Taidekonservaattori **Helena Nikkanen**, 70, kävelee kotoaan työpaikalle palmujen reunustamaa hiekkaisista pikkukujaa Saharan hiekka-aavikon laidalla vajaan sadan kilometrin päässä Egyptin pääkaupungista Kairosta.

Anaforan koptiyhteisö on ollut Nikkasen talvikuukausien koti jo kahdeksan vuotta.

– Minut otettiin tänne perheenjäseneksi, ja kaikki hemmotelevat minua, koska olen yhteisön vanhin jäsen. Työn suhteen haluan säilyttää työn ilon, ettei työstä tule stressiä, ja olen opetellut myös nukkumaan päiväunia, Nikkanen kertoo.

Valamon luostarin johtavan konservaattorin virasta vuonna 2010 eläkkeelle jäänyt Nikkanen haaveili siitä, että saisi eläkkeellä maalata ikoneja luonnonvalossa. Haaveesta tuli totta, kun Anaforan yhteisön perustaja, koptikirkon piispa **Thomas** pyysi Nikkasta opettamaan ikonimaalausta Anaforan nunnille. Myöhemmin työnkuvaksi muodostui myös uuden kirkon seinämaalausten suunnittelu ja toteutus yhdessä työryhmän kanssa.

Egyptin koptiortodoksit ovat aktiivisesti uskontoa harjoittavia ja tunnustavia kristittyjä. Anaforan yhteisössä usko on läsnä kaikessa.

– Täällä vallitsee syvä rakkaudellisuuden ja lähimmäisistä välittämisen ilmapiiiri, jossa jokaista kannustetaan ja tuetaan ja kaikkien tasavertainen ihmisarvo on kaiken lähtökohta, Nikkanen kertoo.

Anaforan palmut tuottavat mittavan taatelisadon, mutta ne palvelevat tärkeässä roolissa myös pääsiäisenä, erityisesti palmusunnuntaina.

– Palmusunnuntai on täällä todellakin palmusunnuntai. Palmunlehvistä taitellaan erilaisia kuvioita kuten ristejä, aaseja ja sydämiä. Piispa otetaan palmusunnuntaina vastaan kirkossa palmunlevillä, kuten Jeesus otettiin vastaan hänen ratsastaessaan aasilla Jerusalemiin.

Taidokkaita palmukuvioita ei säästetä, vaan ne heitetään roskiin käytön jälkeen. Myös pääsiäispalveluksen toimitta-

Helena Nikkanen haaveili siitä, että saisi eläkkeellä maalata ikoneja luonnonvalossa. Afrikan valossa kylpevä Anaforan ikoniateljee on parempi kuin Nikkanen osasi unelmoida.

valle papille palmunlehvistä tehty risti on kertakäyttöinen.

– Olen vienyt palmunlehvistä taiteltuja ristejä ja muita kuvioita usein tuliaiseksi Suomeen, Nikkanen kertoo.

SUURI VIIKKO KULUU KIRKOSSA

Palmusunnuntaista alkava suuri viikko kuluu Anaforan yhteisön jäsenillä lähinnä kirkossa. Maanantaina luetaan koko Matteuksen evankeliumi, tiistaina Markuksen evankeliumi, keskiviikkona Luukkaan evankeliumi ja torstaina Johanneksen evankeliumi.

– Kiirastorstaina täälläkin on kirkossa jalkojen pesu. Anaforan piispa Thomas pesee omassa hiippakunnassaan Quosseissa kaikkien pappien ja diakonien jalat. Anaforassa pappi pesee kaikkien jumalanpalvelukseen osallistuvien miesten jalat, Nikkanen kertoo.

Pappi pesee kirkossa myös naisten otسات. Naisten jalkojen pesemisestä koptikirkossa on luovuttu keskiajalla.

Pitkäperjantai kuluu kokonaan kirkossa. Perjantain ensimmäinen jumalanpalvelus kestää kahdeksasta viiteen. Sen jälkeen on pidempi palvelus, joka kestää aamuun. Teksteinä luetaan Johanneksen il-

mestystä ja profeettoja. Lauantaina illalla alkaa pääsiäispalvelus, joka loppuu kuten Suomessakin, aamuyön tunteina kahden kolmen aikaan.

Pääsiäisyön palveluksessa on Nikkasen mukaan Suomessa iloisempi ja riehakkaampi tunnelma kuin Egyptissä.

– Kristus nousi kuolleista -laulu kesittää Egyptissä pitkään, koska tavuja venytetään monen sävelkuvion ajan. Sanat ovat tuttuja, koska ne ovat kreikkaa. Muinaiseen koptin kieleen suurin osa kirkollisista termeistä tuli suoraan kreikan kielestä, Nikkanen kertoo.

Riemun osoittaminen saa Egyptissä kuitenkin välillä rajujakin muotoja, kun ihmiset päästävät voimakkaita, kaikkiin juhlatilanteisiin kuuluvia laulavan kiekuvia kurkkuaaniä.

–

”Kaikki hemmotelevat minua, koska olen yhteisön vanhin jäsen.”

KANANMUNA

ODOTETUIN HERKKU

Pääsiäispaasto on Egyptin ortodokseilla pääosin samanlainen kuin Suomen ortodokseilla. Pääsiäispaaston aikana Egyptissä ei syödä myöskään kalaa.

– Koptiortodoksit paastoavat hyvin tarkasti. Täällä noudatetaan kaikkia paastoja, ja koko vuoden keskiviikot ja perjantait ovat paastopäiviä kuten Suomessakin.

Nikkanen on huomannut, että Egyptin ortodoksit lukevat hyvin huolellisesti kaikkien ruokien tuoteselosteet, ettei vahingossa syödä eläintuotteita, kuten liivateita, paaston aikana. Etiopiassa käydessään hän huomasi etiopialaisortodoksien olevan vielä egyptiläisiäkin ahkerampia paastoajia, sillä Etiopiassa ortodoksit eivät syöneet paastopäivinä mitään ennen kello 15:tä iltapäivällä.

Egyptissä ei myöskään ole erityisiä juhlaruokia pääsiäisenä tai joulunaikaan.

– Täällä odotetaan pääsiäis- ja joulupaastojen jälkeen sitä, että saa syödä jälleen suklaata ja juustoa. Erityisesti kananmunat ovat odotettu herkku, mutta kananmunien värjäysperinnettä täällä ei ole, Nikkanen kertoo.

KIRKOT TÄYNNÄ NUORIA

Nikkanen kokee olonsa Egyptin ortodoksikirkoissa kotoiseksi.

– Liturgia on Basileios Suuren liturgia. Täällä kirkossa kielinä ovat kopti ja arabia. Isä meidän -rukouksen ja uskonnustuksen luen aina suomeksi, Nikkanen kertoo.

Erojakin on, mutta ne eivät vähennä tuttuuden ja kotoisuuden tunnetta.

– Kirkkolaulu on täällä yksiäänistä, ja välillä sitä säestetään symbaaleilla ja triangeleilla. Suitsutus taas ei ole ollenkaan symbolista, vaan savua on paljon. Ehkä silmiinpistävin ero on se, että Egyptissä kirkossa on aina paljon nuoria ihmisiä ja lapsiperheitä.

Egyptissä ortodoksikirkkoon mennessä riisutaan kengät. Kirkossa ei seistä vaan istutaan, ja seisten ollaan vain välillä.

– Jotkut viettävät paljon aikaa kirkossa otsa kiinni lattiassa. Ristinmerkkejä tehdään vähän ja jos tehdään, niin vasemmalta olkapäältä oikealle. Naisilla on kirkossa yleensä pitkät housut. Hameita näkee harvoin, mutta moni nainen peittää päänsä kirkossa pitsihuivilla.

Eroavaisuuksia on myös rukousasennossa.

Saharan aavikon laidalle rakennetun Anaforan arkkitehtuuri kunniottaa maaseudun perinteistä rakennustyyliä.

– Egyptissä ortodoksit rukoilevat kädet sivulle kohotettuina, kuten vanhoissa katakombeissa on kuvattu varhaisten kristittyjen rukoilleen, Nikkanen kertoo.

Tiukkoja sääntöjä on kuitenkin vähän. Esimerkiksi kenkien riisuminen on ehdoton sääntö, mutta kirkkoon voi tulla ja mennä oman aikataulun mukaan. Myöskään sääntö naisten ja miesten puolista ei ole ehdoton. Yleensä naiset ovat kuitenkin kirkossa oikealla ja miehet vasemmalla puolella.

KIRKKO- JA IKONIMAALARINA

Helena Nikkasan työpäivät Anaforassa sisältävät sekä ikonimaalauksia että kirkon seinämaalauksien suunnittelua ja toteutusta.

– Piispa Thomas pyysi minut tänne ikonimaalauksen opettajaksi, mikä lähinnä tarkoitti sitä, että innostaisin ikoneita maalaavia nunnia tekemään ikoneita vanhojen kopti-ikoneiden mukaisesti. Egyptissä ikonimaalausperinteessä on vallalla modernien painokuvien kopiointi. Isoin projekti on valtaisan uuden kirkon sisä- ja ulkoseiniä maalaaminen.

– Piispa Thomaksen idean mukaan kirkon sisäseinät maalataan kuvilla Uudesta testamentista ja ulkoseiniin tulee kohtauksia Vanhasta testamentista, Nikkanen kertoo.

Hän keskusteleee ensin piispan kanssa tämän toiveista ja esittää niistä omat ehdotuksensa. Kun aiheet on sovittu, hän tekee lyijykynällä paperille luonnokset, joiden pohjalta lopulliset seinämaalaukset toteutetaan.

– Elinikäni ei riitä kirkon kaikkien maalausten valmiiksi saamiseen, mutta seitsemässä vuodessa olemme maalanneet noin kolmanneksen kirkon sisäseinistä. Jokainen neliösentti valkoisista seinistä ja katosta koristellaan maalauksin.

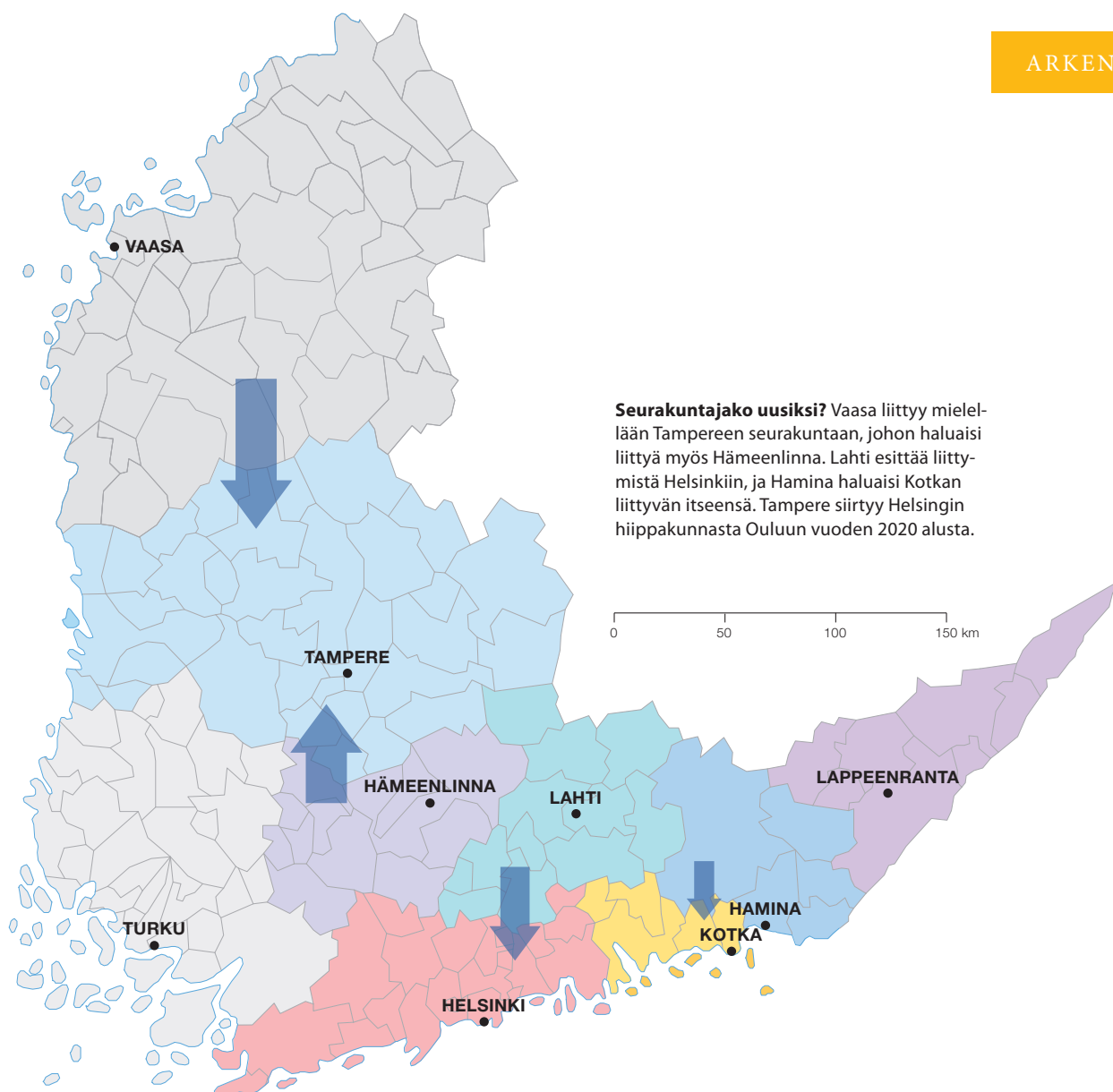
Nikkasen apuna sekä ikonimaalauksessa että kirkossa ovat lähimmät työtoverit nunnat **Martha** ja **Hanuna** sekä vaihteleva joukko vapaaehtoisia.

Anafora ei ole luostari, mutta siellä asuu parisenkymmentä nunnaa sekä vaihtuva joukko talkoolaisia, joista jokainen tekee töitä oman osaamisensa mukaan vaikkapa kierrätyksen tai vihannesten viljelyn parissa.

– Anafora on paikka, joka pitää kokea. Sana anafora on muinaista kreikkaa ja tarkoittaa ylös nostamista, ylentämistä. Anaforassa on myös majoitustiloja. Täällä ei kysytä tulijoilta muuta kuin etunimi. Oppiarvot, tittelit ja työasiat on tarkoitus jättää Anaforan porttien ulkopuolelle.

Anafora sijaitsee lähellä Wadi Natrounin laaksoa, joka oli perimätiedon mukaan yksi pyhän perheen pysähdyspaikoista Egyptin pakomatalla ja sittemmin ensimmäisten kristillisten luostarien syntypaikka. Nykyään Wadi Natrounissa toimii neljä ortodoksiluostaria. ●

*”Anafora on paikka,
joka pitää kokea.”*

Vaihtoehtoisia malleja

Äänenpainot jyrkkenivät hallinnonuudistuksen toisella lausuntokierroksella. Hamina, Hämeenlinna ja Lahti esittivät vaihtoehtoiset liitosratkaisut.

TEKSTI MIRVA BROLA

Suomen ortodoksisessa kirkossa meillä on ollut alkuvuodesta uudelle lausuntokierrokselle. Kirkollishallitus pyysi seurakunnilta maaliskuun alkuun mennessä lausuntoja kaavailusta uudesta seurakuntajaosta.

Lausunnoissaan moni seurakunta päätyi esittämään vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Kaakonkulmalla Haminan seurakunta muutti mieltään sulautumisesta yhteen Lappeenrannan ja Kotkan kanssa. Nyt Hamina esittää liittymistä yhteen vain Kotkan seurakunnan kanssa. Mikäli tämä ei käy, Hamina haluaa jatkaa itsenäisenä.

Myös Lahti ja Hämeenlinna päätyivät jyrkemmin vastustamaan liitosta vastakoisen Turun kanssa. Lahti esittää vai-

hteista mallia, jossa se liittyisi Helsingin seurakuntaan, ja Hämeenlinna liittyisi mieluummin Tampereen seurakuntaan. Näin Turku jäisi yksin.

Helsingin seurakunnan neuvostolla ei lausuntoa valmistellessaan ollut vielä tietoa Lahden esityksestä. Valtuuston hyväksymässä lausunnossa kuitenkin todetaan, että Helsingin seurakunta suhtautuu avoi-

mesti seurakuntien rakennetta koskeviin ratkaisuvaihtoehtoihin.

HAMINA KÄÄNSI TAKKINSA

Viimevuotisessa lausunnossaan Hamina suhtautui vielä myönteisesti siihen, että se liittyisi yhteen Lappeenrannan ja Kotkan kanssa. Muuttunutta kantaansa Hamina perustelee tilanteella, jossa pakko-liitoksista on luovuttu ja valtuustot saavat itsenäisesti päättää seurakuntien tulevaisuudesta.

Lausunnosta käy ilmi pettymys siitä, että uuden suurseurakunnan kirkkoherra tulisi vastaanottavasta seurakunnasta eli Lappeenrannasta. Samalla hallinto siirtyisi Kymenlaaksosta Etelä-Karjalaan. Asema kappeliseurakuntana rajaisi alueellista aloite- ja päätösvaltaa.

Lisäksi Hamina uumoilee, ettei perustettava suurseurakunta suinkaan toisi taloudellista säästöä, vaan pikemminkin voisi käydä jopa päinvastoin muun muassa matkakustannusten nousuna. Myös kirkkoherran hallinnollinen työtaakka voisi kasvaa huomattavasti.

Kotka ja Lappeenranta puolestaan kannattavat yhä kolmen seurakunnan yhdistämistä. Ne kuitenkin nostavat esiin Haminan taloudellisen tilanteen, jonka ne eivät näe olevan kestäväällä pohjalla.

Sekä Kotka että Lappeenranta toteavat, ettei niiden vero- ja kiinteistötuotoilla voi paikata Haminan taloutta vaan jokaisessa seurakunnassa on aloitettava talouden sopeuttamistoimet.

TAMPEREELLE OLISI VIENTIÄ

Vaasan seurakunta kannattaa yhä liittymistä Tampereen seurakuntaan, jolloin Vaasa jatkaisi kappeliseurakuntana. Vaasa toteaa lausunnossaan taloudellisen tilanteensa olevan velkaantumisen myötä haastava mutta hallittavissa.

Myös Hämeenlinna haluaisi liittyä Tampereeseen. Hämeenlinna perustelee ehdotustaan Turun uudistusvastaisuudella. Hämeenlinna ei näe yhteistyölle edellytyksiä, kun vastaanottava seurakunta ei sitä halua tehdä.

Hämeenlinna esittää, että yhdistymisen Tampereeseen toteutettaisiin jo kulu- van vuoden aikana. Tämä siksi, että kirkolliskokous päätti siirtää Tampereen Oulun hiippakuntaan vuoden 2020 alusta. Myöhäisempi yhdistyminen vaatisi uuden kirkolliskokouksen päätöksen hiippakunnan rajan siirtämisestä.

Hämeenlinna piti Tamperetta mieluisampana vaihtoehtona jo edellisessä lausunnossaan. Tamperetta puoltavat jo olemassa olevat, toimivat yhteydet seurakuntien välillä.

Lisäksi Hämeenlinna nostaa esiin tarpeensa uuden papin ja kirkon saamiseksi. Seurakunta ei usko, että nämä puutteet ratkeaisivat liitoksessa Turun kanssa.

Tampere ei uudessa lausunnossaan enää vastusta liitosta Vaasan kanssa ja hyväksyy tilanteen. Tampere katsoo, ettei muutos sulje pois yhteistyötä Hämeenlinnan ja Turun kanssa. Mahdolliseen Hämeenlinnan liittämiseen alueeseensa Tampere ei muutoin ota kantaa.

Hämeenlinnan vanavedessä Lahtikin on suunnannut katseensa Turusta toisaalle ja esittää liittymistä kappeliseurakuntana Helsinkiin. Lahdella on toimivimmat yhteydet Helsingin suuntaan ja seurakunnan keskuspaikka olisi näin lähempänä.

TURKU HARAA VASTAAN

Helsingin hiippakunnan vastarannaksi Turku vastustaa hallinnonuudistusta kaikilta itseään koskevilta osilta. Lausunnossa kyseenalaistetaan koko kuulemiskierros kirkkojärjestyksen vastaise-

Helsinki suhtautuu avoimesti ratkaisuvaihtoehtoihin.

na, samoin kuin lausuntopyyntöön liitteiden ja tausta-aineiston saatavuus ja merkityksellisyys.

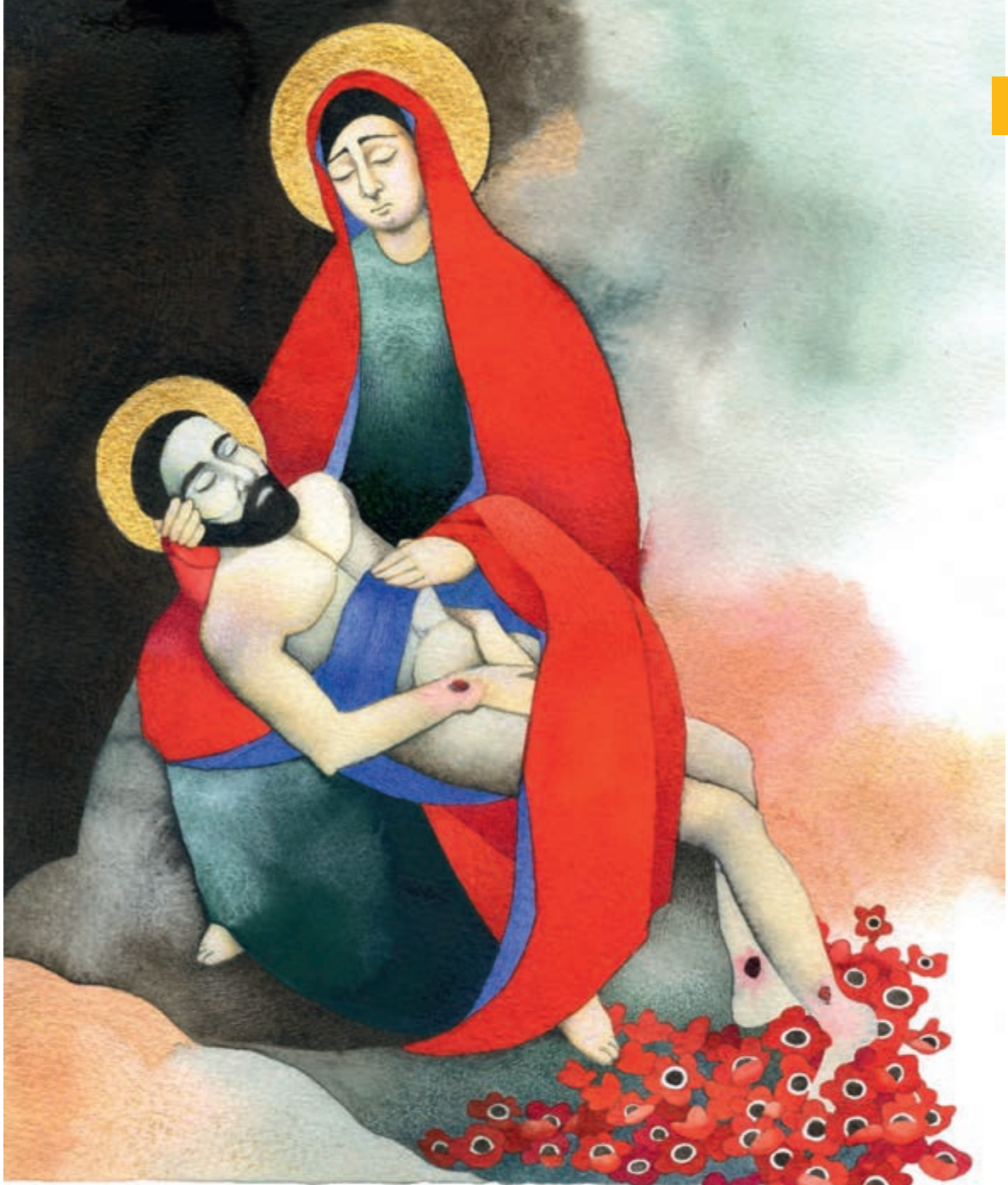
Turku ei missään nimessä halua Hämeenlinnan ja Lahden sulautuvan itseensä, mikä kävi ilmi jo edellisessä lausunnossa. Turku vetoaa esimerkiksi Varsinais-Suomen ja Hämeen alueiden kulttuurisiin ja historiallisiin eroavaisuuksiin sekä maantieteellisiin etäisyyksiin.

Kappeliseurakuntien perustamista Turku ei näe tarpeellisena. Jos Hämeenlinna ja Lahti kuitenkin liitettäisiin kappeliseurakuntina Turkuun, pitäisi kappeliseurakuntien perustamista harkita tasapuolisuuden vuoksi ainakin Raumalle ja Saloon.

Lisäksi Turun ortodoksinen seurakunta vastustaa jyrkästi nimensä muuttamista.

Piispainkokous käsitteli maaliskuussa seurakuntien lausuntoja. Kunkin hiippakunnan piispa tekee esityksen oman hiippakuntansa seurakuntajaosta kirkollishallitukselle, joka päättää hallinnonuudistuksen jatkotoimista. ●

Lue www.ort.fi-sivuilta kirkollishallituksen 9.4. tekemistä päätöksistä.

Pyhä punainen

Punainen väri muistuttaa Kristuksen puolestamme ristillä antamasta uhrista.

Punainen on voimallinen väri. Se on leimunnut tunteitamme olemassaolomme aamuhämäristä lähtien ilmentäen niin rakkautta kuin vihaakin. Laittaessamme punaisen sydänmeemin viestin perään vinkkaamme lämpimiin ajatuksiimme ja kun suutemme, näemme silloinkin punaista.

TEKSTI JA KUVITUS RIIKKA JUVONEN

Veren värinä punainen liittyy myös elämän ja kuoleman väliseen taisteluun.

Jo muinaiset neandertalit ripottelivat punaväriä vainajiensa ylle toivoen sen tuovan heidät takaisin elämään.

Ortodoksisessa pääsiäisen vietossa punainen yhdistyy vahvasti kuoleman voittamisen symboliikkaan.

HISTORIAPALETIN LUMOPUNAISET

Vuosisatojen saatossa kivikauden ihmisen käyttämä ruskeanpunerva rautaoksidipitoinen savimaa on vaihtunut lukuisien toisten toistaan loistavampien punaisten kirjoon.

Ennen synteettisten ja teollisesti valmistettujen värien ilotulitusta useimmat

niistä olivat kuitenkin vaikean saatavuutensa sekä kalleutensa takia yllellisyyttä, joka kuului vain harvoille ja valituille. Esimerkiksi myyttinen purppura oli yksin kuninkaallisten, korkea-arvoisen papiston ynnä muun vallasväen etuoikeus. Bysantin valtakunnassa sillä värjättyjä vaatteita saivat kantaa ainoastaan keisarillisen hovin jäsenet.

Himoittua violetinpunaista oli alettu tuottaa Foinikiassa nykyisen Libanonin alueella 1500-luvulla ennen ajanlaskumme alkua. Sitä saatiin pienten merikotiloiden pienen pienistä imusolmukkeista, joita tarvittiin yhden hädin tuskin päänhuivin kokoisen kangaskaistaleen värjäämiseen noin kymmenen tuhatta kappaletta.

Voi vain kuvitella, kuinka monta murskattua näkinenkää vaadittiin bysanttilaiskeisari Justinianuksen ja keisarinna Theodoran upeisiin, maata laahaaviin purppuraviittoihin.

Toinen ruhtinaallista ylhäisyyttä korostava punainen oli karmiini.

Atsteekki- ja inkahallitsijoiden tavaramerkki saapui Euroopan markkinoille Etelä- ja Väli-Amerikkaa valloittaneiden espanjalaisten konkistadorien ja kauppiaiden saaliina ja maksoi maltaita.

Kuivatuista kokenillikirvoista jauhettu vadelmaan vivahtava säihkyvä viininpuna suorastaan villitsi koreilunhaluiset hienohelmat varsinkin, kun jätettiin kertomatta, että ihana väri oli saatu hyönteisistä.

Karmiinilla värjättiin paitsi varakkaiden juhla- ja tanssiaispukuja, myös muun muassa brittiläisrykmenttien asetakit ja hevosten satulakankaat. Nykyään ehtaa karmiinia löytyy kuuluisien muotihuoneiden luomuksista, huulipunista – ja katkerajuoma Camparista.

TULIVUOREN POIKANEN

Siinä missä toiset punaiset kävivät ennen vanhaan kukkarolle, toiset veivät terveyden ja jopa tappoivat.

Sinooperi, kaikista punaisista helakoin ja hehkuvien, on kotoisin vulkaanisilta seuduilta, tulivuorien ympäristöistä. Sen varhainen valmistusmenetelmä, joka tunnettiin ainakin jo 300-luvun Kiinassa,

ei sekään ollut mikään vaisu prosessi.

Siinä rikki ja elohopea suljettiin tiukasti yhteen ja samaan saviruokkuun, työnnettiin tulisten hiilien päälle uuniin tai maakuoppaan ja annettiin kuumentua palavan kuumaksi. Sitten pam! Rikki syttyi räjähdysmäisesti, ja ruukun sirpaleiden keskelle jäi jauhamista vaille valmis sinooperinokare.

Luostareiden, keskiajan sivistyksen kehtojen, ylläpitämä kirjataide suosi sinooperia miniatyyreissään ja ornamenteissaan. Sääli vain, että hengellisiä ja henkeviä käsikirjoitustekstejä kehystävien uskomattoman taidokkaiden kuvitusten heleän punan taustalla oli kammottavia kuolemia.

Euroopassa käytetyn sinooperin raakainetta kaivettiin etupäässä Almadenin kaivoksista Espanjasta. Työhön tuomittiin rikollisia. Rikin ja elohopean imeytyessä hengityksen ja ihon kautta verenkiertoon poloinen vanki kesti hengissä tuskin kahutta vuotta.

PUNAISEN JA KULLAN KULTTUURI

Venäjällä vuonna 1866 syntyneen maalarin, ekspressionistin ja abstraktin taiteen ensimmäisen mestarin **Wassily Kandinskyn** mukaan sinooperissa on terävyyden tunne, kuin hehkuva teräs. Voin hyvin kuvitella, että tulenpunainen vetosi hänen slaavilaiseen minäänsä.

Tutkimusten mukaan suomalaisten lempiväri on sininen. Paitsi, että se kuvastaa maallemme niin ominaisia järvensilmä, sinisen syvyyspsykologinen viesti sielun rauhasta ja vapaudesta sopii meille.

Väri, joka taas nousee intuitiivisesti mieleen itäistä naapuriammatellessa, on punainen. Kiihkeän tunteen kirkkaanpunainen, joka tempaa mukaansa kuin ripaska.

Mielikuva ei suinkaan johdu neuvostoajan lipuista, vaan samovaarin ympärillä höyryävistä teekupeista, plyssiverhoiluista huonekalusta, brokadiverhoista,

sarafaaneista, kirjailuista paidoista, päälliinoista ja maatuskanukeista. Ja ennen muuta kirkoista ja niiden pyhäinkuvista, kuten Pyhän Georgios Voittajan punataustainen ikoni, jota kulta päärmää kuin taivaallinen siunaus.

Punainen istuu varmasti hyvin venäläiseen temperamentiin, mutta romanttisesti nähtynä sen suosioon vaikuttanevat myös luonnonolosuhteet ja sää. Talvisin pakkanen paukkuu, aroja pyyhkii tuuli ja lumimyräkki. Kun ihminen astuu tuiskusta ja tuiverruksesta punaisen ja kullan lämpimään, se on pesä.

PÄÄSIÄISMUNAN MYSTEERI

Kerrotaan, että Maria Magdalena, osallistuessaan keisari Tiberiuksen illallisille joskus vuosien 14–37 tienoilla, kertoi isännälleen Jeesuksen ylösnousemuksesta.

Tiberius ei juttua ostanut. Hah, hah, ja tämä tässä muuttuu punaiseksi – keisari hohotti ja tökkäsi sormellaan lautasellaan kellottavaa kananmunaa. Ja ihmeiden ihme, samassa silmänräpäyksessä, hämmästyneiden illallisvieraiden katseiden edessä, muna värjäytyi kuin värjäytyikin kirkkaan punaiseksi.

Totta tai ei, sillä ei ole väliä. tarinat ovat tiedon makea kuori.

Munan vertauskuvallinen merkitys on ikivanha, ja punainen väri muistuttaa Kristuksen puolestamme ristillä antamasta uhrista.

Kun Raamatun kuvaama ristiinnaulitseminen tapahtui, Palestiinassa oli kevät. Vastasyntyneet lampaankaritsat kipittivät mäkättäen emojensa perässä, ilma oli lämmin muttei vielä tukahduttavan kuuma. Jerusalemin ympäristön kukkuloita peittivät mattoina punaiset vuokot ja unikot.

Israelissa asuessani ajattelin, että ne ovat kuin Jumalan pojan veren pisaroita. Jokaisena elämän keväänä. Iankaikkisesta iankaikkiseen. Meidän pelastuksemme tähden. ●

”Punainen yhdistyy kuoleman voittamisen symboliikkaan.”

Ivan Wolkoffin pojan Nikolain vaimo Maria toi aikoinaan salin peilin Pietarista myötäjäislahjana.

Pääsiäisen viettoa WOLKOFFIEN TAPAAN

Lappeenrannassa on mahdollista kurkistaa talomuseossa Wolkoffin perheen pääsiäisen viettoon, jota leimasi vahvasti perheen ortodoksisuus.

TEKSTI SAARA KALLIO KUVAT SAARA KALLIO JA ETELÄ-KARJALAN MUSEO

Wolkoffin talo on Lappeenrannan vanhimpia puurakennuksia. Se oli venäläisen kauppiasperheen koti usean sukupolven ajan ja toimii nykyään museona. Kauppiassuku omisti kauppartanon vuodesta 1872 vuoteen 1986 ja

puutalossa asui neljä sukupolvea Wolkoffeja. Heistä ensimmäisenä saapui **Ivan**.

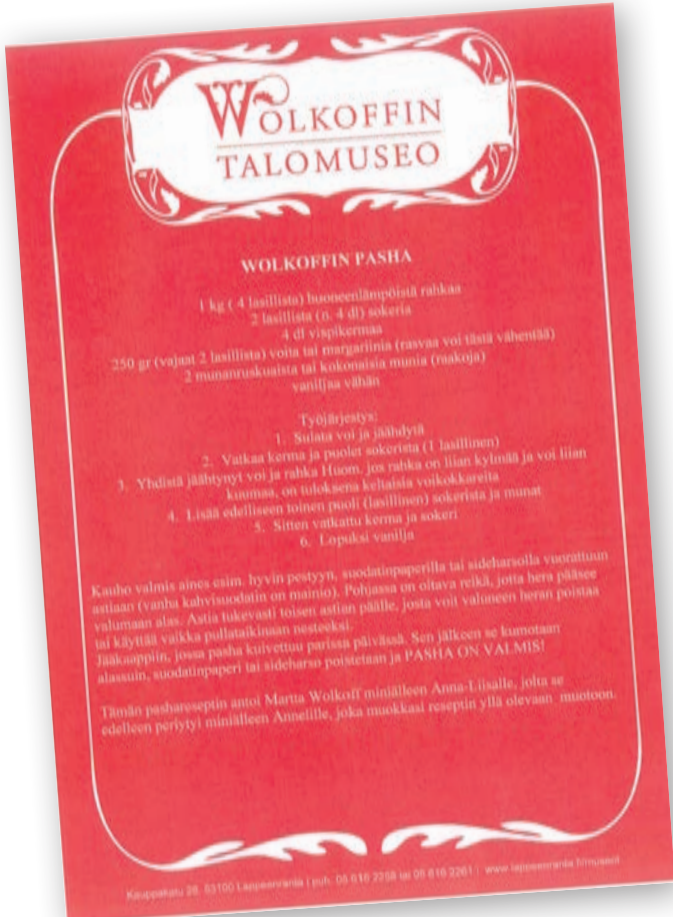
Lappeenrannan valloituksen myötä Venäjän keisarikunnan valtauskonto ortodoksisuus tuli kaupunkiin ja sen ympäristöön. Ivan Wolkoff saapui Lappeenrantaan paremman elämän toivossa Jarosla-

vin kuvernementistä, jossa hän oli alkuun ollut maaorjana.

– Hän aloitti vaatimattomasti puutarhurina linnoituksessa kohoten aina kauppartanon isännäksi, kertoo museoassistentti **Marja-Liisa Tams** talomuseon salissa.

Ruokapöydässä tarjottiin pääsiäisenä muun muassa kinkkua, ja pöytää koristivat keltaiset liljat ja pääsiäismunat.

Nämä munat ovat yli satavuotiaita. Juhla-aika kesti 40 päivää ja pääsiäiskoristeet otettiin pois helatorstaina.

Pläkkipeltinen pashamuotti Wolkoffien keittiössä. Yleensä pashamuotteina käytettiin puisia muotteja. Paras muotti oli valmistettu omena-puusta.

Vohvelit eli roonit.

Wolkoffeilla oli tapana leipoa kolmikerroksisia kulitsoja.

Museon esineistö on kerrostuma eri aikakausia. Viehättävästi sisustetuissa kabineteissa ja saleissa käyskennellessä tuntuu siltä, kuin isäntäväki olisi vain hetkeksi piipahtanut jonnekin.

TARKKAA PERINTEIDEN NOUDATTAMISTA

Wolkoffeilla säilytettiin tarkoin kunnioitus menneiltä sukupolvilta periytyneitä ortodoksia tapoja kohtaan. Perheen elämä noudatteli slaavilaisia kirkollisia tapoja, joista osa oli yleisor-todoksia ja osa perheen omia piirteitä. Perheen lapset eivät esimerkiksi käyneet virpomassa, sillä virpominen oli pikemminkin karjalainen kuin slaavilainen tapa.

– Lapset tekivät virpovitsoja, jotka vietiin kirkkoon siunattaviksi. Virpovitsat tuotiin kirkosta kotiin ikoninurkkauksia koristamaan.

Vuoden tärkeimpään juhlaan eli pääsiäiseen valmistautuminen alkoi kaupakartanossa sovintosunnuntaina, jolloin alkoi paasto. Perhe noudatti paastoa tar-

”Pitkä jono palavia tuohuksia kantavia ihmisiä kulki linnoituksesta kaupunkiin.”

Lehtori Anna Wolkoff-Nissinen tunnettiin vaativana opettajana.

kasti. Ainoastaan lasten kohdalla tehtiin pieniä poikkeuksia. Sovintosunnuntaita seurasi puhdas maanantai, jolloin perheen kattilat kuurattiin putipuhtaksi, jottei niihin jäänyt rasvaa paaston ajaksi.

SUUREN VIIKON ASKAREET

Suuri viikko oli talossa monella tapaa pääsiäiseen valmistavaa aikaa. Viikko oli kiireinen, sillä pääsiäiseen liittyvät askareet piti hoitaa lukuisten jumalanpalvelusten lomassa. Suurena keskiviikkona käytiin synnintunnustuksella, ja kotona keitettiin ja värjättiin kananmunat. Lisäksi keskiviikkona valmistettiin kulitsataikina. Taikinan alustaminen oli raskasta työtä, sillä taikinaan piti saada hyvä sitko.

– Kun munat oli keitetty, ne värjättiin lasikulhossa krepipaperin tai sipulinkuorien avulla punaiseksi. Varhaisempina aikoina suvulla oli tapana murskata pääsiäismunia hautojen päälle, Tams kertoo ja esittelee suurta kattilaa, jossa keitettiin kymmentä muna.

Etelä-Karjalan museo

Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkon isännöitsijä Herman Merras muistaa Wolkoffin perheen hyvin.

Suuren torstain aamuna Ivanin pojanpojan, agronomi **Johannes Wolkoffin** puoliso **Martta** heräsi varhain paistamaan kulitsoja. Suurella viikolla yleinen puheenaihe emäntien kesken oli se, miten kulitsan paistaminen oli onnistunut, sillä leivonnainen saattoi kohotessaan repeillä.

Suuren torstain illalla toimitettavasta 12 kärsimysevankeliumin palveluksesta oli tapana tuoda palava tuohus kotiin.

– Näin tuotiin evankeliumin valo kirkosta kotiin. Palveluksen jälkeen pitkä jono palavia tuohuksia kantavia ihmisiä kulki linnoituksesta kaupunkiin. Perinteiden noudattajina myös Wolkoffit tekivät näin, muistelee Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkon isännöitsijä **Herman Merras**, joka on syntymänsä Lappeenrannasta.

Elävän liekin kuljettaminen ei läheskään aina sujunut ongelmitta. Usein tuli sammui harmillisesti juuri ennen kotitaloa.

Suurena lauantaina valmistettiin Kaupakadun talo juhlauntoon ja ullakolta haettiin pääsiäiskoristeet alakertaan. Johannes Wolkoffin sisar **Anna** oli tarkka koristeiden sijoittelusta. Anna Wolkoff-Nissinen oli Lappeenrannan lyseon legendaarinen opettaja, joka tunnettiin ankaruudesta ja temperamenttisuudestaan.

Kummiäitini Anna Wolkoff-Nissinen istui nojatuolissa tupakoiden. Hän antoi

Wolkoffin talo

- Sijaitsee Lappeenrannan keskustassa Kauppakadulla.
- Kauppakartano valmistui vuonna 1826.
- Talon rakennutti liikemies J. Claudelin. Wolkoffin suku omisti talon vuodesta 1872 vuoteen 1986, jolloin Johannes Wolkoffin perilliset lahjoittivat talon museoksi.
- Museo avattiin vuonna 1993.

kovalla ja määrätietoisella äänellä ohjeita siitä, mihin mikään pääsiäiskoriste kuuluu. Jos huomautin, ettei tämä ollut viime vuonna tässä vaan tuolla, alkoi melkoinen ripitys julkeudestani, kun rohkenin epäillä hänen muistiaan, kirjoittaa **Hariton Tuukkanen** kirjassaan *Venäläinen keittiö*.

Toisaalta Annalla oli myös lempeämpi puolensa.

– Jouluna juotiin aina kahvit ruokasalissa, jossa oli joulukuusi. Pääsiäisenä seisova kahvipöytä oli katettu salin puolelle. Vieraiden joukossa oli 50–60-luvuilla myös runsaasti lapsia. Jouluna lapset saivat Anna Wolkoff-Nisseltä karkkipussit ja pääsiäisenä suklaamunat, Merras kertoo.

PÄÄSIÄISENÄ AURINKO TANSSII

Pääsiäisyön kirkkoon koko perhe lähti yhdentoista aikaan illalla ja kirkkoon siunattaviksi otettiin pääsiäisruuista pasha, kulitsa ja pääsiäismunat. Pääsiäisyöpalveluksen ristisaatossa Johannes Wolkoff kulki aina ristin vierellä. Herman Merras muistaa, miten tuohon aikaan useat kaupunkilaiset saapuivat seuraamaan ristisaattoa.

– Agronomi Wolkoff sanoi alati aidan takana oleville ihmisille: ”Kunnioittakaa ristiä. Ottakaa hattu pois päästä.”

Palveluksen jälkeen palattiin kotiin Kauppakadulle nauttimaan pääsiäisher-

Agronomi ja kirkon isännöitsijä Johannes Wolkoff Lappeenrannan Pokrovan kirkon edustalla.

kuista ja lapset saivat valvoa aamuun asti. Vanhan sanonnan mukaan aurinko tanssii noustessaan pääsiäisaamuna. Sanonta tunnettiin Lappeenrannassakin.

– Perheen lapsilla oli tapana kiivettä pääsiäisenä Linnoituksen valleille katsomaan auringon nousua, Tams sanoo.

Pääsiäissunnuntain juhlahetki oli, kun pappi saapui toimittamaan kotiin jokavuotista perinteistä rukouspalvelusta. Salin juhlapöytään katettiin pääsiäissunnuntaina parhaimmat astiat ja herkullisimmat tarjoilut. Johannes Wolkoffin poikkesi tavoitetaan ja lisäsi kahviinsa kermaa, vaikka normaalisti arkena joi kahvinsa mustana.

Herman Merras kertoo, että Lappeenrannassa eli tuohon aikaan hyvin voimakkaana slaavimisperinne, eli suurina juhлина jouluna ja pääsiäisenä papisto kiersi seurakuntalaisten kodeissa toimittamassa lyhyen juhlapäivän rukoushetken. Viimeisenä illalla mentiin aina kirkon isännöitsijän luokse.

Johannes Wolkoff oli Pokrovan kirkon isännöitsijä kolmannessa polvessa. Hän noudatti perinnettä, jonka mukaan kirkon temppelijuhla on myös isännöitsijän nimipäivä. Hänellä oli aina vastaanotto kotonaan 1. lokakuuta. Kuinka tärkeää tämä oli hänelle, sen kuvaa hänen tyttärensä **Maria Karjomaan** kertomus. Jos hän ei muistanut soittaa ja onnitella isäänsä Johannes Kastajan syntymäpäivänä, sen sai anteeksi. Mutta jos ei onnitellut Pokrovan päivänä, silloin isä loukkaantui.

Wolkoffin kauppakartano jatkaa nykyään elämäänsä museona ja ravintolana, mutta suku ei ole unohtanut menneisyyttään. Suvun jäsenet tapaavat edelleen talossa vuosittain joulun aikaan.

– He tulevat tänne joka joulu ja viettävät täällä pari tuntia menneitä muistellen. Osa suvun jäsenistä asuu nykyään Yhdysvalloissa, paljastaa Tams. ●

Kirjallisuutta: Tynkkynen Liisa, Tomminen Hannu, Rautavuori Leena ja Vuori Elina: *Wolkoffin talo: kauppakartano Lappeenrannassa* Tuukkanen Hariton: *Venäläinen keittiö*

*”Perheen elämä
noudatteli
slaavilaisia
kirkollisia tapoja.”*

Чудо пустого гроба

«В скорби своей они с раннего утра будут искать Меня и говорить: «пойдем и возвратимся к Господу! ибо Он уязвил - и Он исцелит нас, поразил - и перевяжет наши раны; оживит нас через два дня, в третий день восставит нас, и мы будем жить пред лицом Его.» (Ос. 6:1–2)

На это пророчество из книги Осии ссылается учитель Церкви Тертуллиан, размышляя над чудом пустого гроба и евангельским воскресным повествованием о жёнах перед пустым гробом. Придя ко гробу, они не обрели тела Христа, чтобы умастить его. Вместо того на месте оказались два Ангела Господня, обратившихся к ним: «что вы ищите живого между мертвыми?» (Лк. 24:5). Согласно учителю Церкви, жены были объаты горем потери и надеждой воскресенья одновременно, ибо они искренне надеялись видеть своего Господа воскресшим. Подобным образом и ученики на пути в Эммаус, и апостол Фома испытывали горе и надежду, веру и неверие.

Власть смерти и небытия жестока, её коса неустанно косит среди нас драгоценную пшеницу. Однако весть ангела несёт нам вечную надежду и обетование победы над смертью.

С небольшими различиями подробные сведения о чудесной смерти и воскресении Христа были собраны для передачи будущим поколениям. Все они складываются в великую и непостижимую весть: Мессия победил смерть на лобном месте, обратив Голгофу в рай. На третий день Он ожил, покинул гроб, оставив его пустым и восшёл на небо.

Об этой великой тайне свидетельствовал уже в первом веке святой Мелитон, епископ Сардийский проповедуя своей общине, что во Христе «это есть новое и древнее, вечное и преходящее, тленное и нетленное, смертное и бессмертное таинство Пасхи: древнее по Закону, новое же по смыслу,

преходящее как образ, вечное как благодать, тленное как принесение в жертву овцы, нетленное как жизнь Господа, смертное как гроб в земле, бессмертное как воскресение из мертвых.»

Великая пасхальная весть провозглашает: «свершилось!» (Ин. 19:30) Свидетельством тому – пустой гроб. Однако в этом не всё значение праздника. Не вся Пасха в том, что наш Спаситель вновь готов приносить небесные дары к постели больного, и не в том, что среди нас – Господь, освобождающий от гнёта, и не чурающийся общества никого. Не вся Пасха в том, что сегодня мы можем радоваться Воскресению Христа от мёртвых и пребыванием Его живым среди нас. Пасха ведёт нас к совершенно новому делу.

Ищущих Христа был дан наказ отказаться от поисков, и прозвучал призыв нести всем живым радостную весть о Живом Христе, избавляющем их от беспомощности и ведущем к новой жизни и блаженству. Путь открыт. И открыты врата, ведущие от смерти в жизнь, как и от страданий к вечному блаженству, от рабства греху ко свободе и от серости земли к сиянию неба. Пасха не оставляет нас слушать в бездействии, но стремится дать всем нам новое содержание жизни, дело проповеди и служения, чтобы весь мир мог возрадоваться о победе Воскресения Господа нашего Иисуса Христа.

Границы между данным моментом и преображённым будущим кажутся исчезающими в духовной радости праздника победы. Да возвестим эту благую весть и незнакомым прохожим, чтобы кто угодно и где угодно мог бы встретить Воскресение. Христос воскрес! Воистину воскрес!

Лев
архиепископ Хельсинки и всей Финляндии

”Единство церкви священо”

Митрополит Франции Эммануил призывает Россию вернуться к переговорам с Константинополем.

Владыка православной церкви Франции, митрополит Эммануил (Адамакис) не видит альтернативы автокефалии Украинской православной церкви.

19 марта митрополит Франции **Эммануил (Адамакис)** посетил Хельсинки. Эммануил критично высказался о действиях Московского патриархата в отношении Вселенского патриархата. Москва в одностороннем порядке разорвала евхаристическое общение с поместными церквями Константинопольского патриархата, а также прекратила поминавание патриарха **Варфоломея** во время богослужений.

– Произошла не схизма, а односторонняя ошибка Московского патриархата. Патриарх Варфоломей является высшим епископом единой православной церкви, и его должны почитать во всех поместных церквях. Несмотря на то, что поместные церкви независимы, они образуют единую Вселенскую церковь, к которой относятся все православные мира – как священнослужители, так и миряне – согласно первоначальной соборной традиции, – говорит митрополит Эммануил.

Он напоминает, что диалог о положении Украинской православной церкви велся с Московским патриархатом вплоть до августа прошлого года, после чего Москва прервала связь.

– Единство церкви священо, поэтому односторонних решений быть не должно. Решение патриарха Варфоломея о предоставлении Украинской церкви автокефалии основывалось на сложившейся действительности, признание которой позволило 20 миллионам православных украинцев обрести единую церковь, – объясняет Эммануил.

– Мы не спешим. У нас есть надежда, мы продолжаем молиться и не собираемся прерывать евхаристическое общение с Московским патриархатом. Мы желаем открытого диалога с Россией, как и с другими церквями. Мы не верим в схизму, мы верим в единство, которое необходимо, чтобы мы могли двигаться вперед.

”НАШИ ДВЕРИ ОТКРЫТЫ”

На вопрос о том, как православным Финляндии следует относиться к сложившейся ситуации, митрополит Эммануил отвечает:

– Церковь действует через открытие Святого Духа, и я считаю, что мы должны доверять позиции церкви. Критикам следует понять, что украинские православные – не схизматики, а просто люди, которые хотят вернуться к нормальной церковной жизни. Церковь состоит не только из облаченных в черное священнослужителей, и позиция мирян была широко представлена в вопросе о судьбе Украинской православной церкви. Все последние

годы, омраченные политическими недоразумениями и вооруженным конфликтом, последовавшим за присоединением Крыма Россией, привели украинцев к желанию мира и спокойствия.

– Нападение России на свободное государство запустило кризис. Мы больше не хотим лжи, но продолжать войну и ненависть мы также не будем. Мы ответим на односторонние действия Московского патриархата приглашением. Наши двери открыты, столы накрыты, и Россия может вернуться к диалогу с нами, как только захочет этого, – подчеркивает митрополит Эммануил.

текст и фото: Матти П. Пуллкинен

БИБЛИОТЕКА ПРИХОДА
открыта по понедельникам
и вторникам в 10–15 ч,
по средам и четвергам
в 15–19 ч.
Liisankatu 29 а, 2-й этаж

В субботу 11. мая с 11-14 состоится лекция семейного консультанта Елены Вионцек «Кризис /зрелость среднего возраста в калейдоскопе жизненных изменений и постоянстве христианских ценностей».

”Kirkon ykseys on pyhä asia”

Ranskan metropoliitta Emmanuel kutsuu venäläisiä takaisin keskusteluihin Konstantinopolin kanssa.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN KUVA MIRVA BROLA

Ranskan metropoliitta **Emmanuel (Adamakis)** puhui Helsingissä Uspenskin katedraalissa papiston täydennyskoulutuspäivillä 19. maaliskuuta. Esitelmässään hän käsitteli Kreetalla 2016 pidetyn suuren ja pyhän synodin vaiheita ja päätöksiä. Tämän kirkolliskokouksen ratkaisut ovat merkittäviä ja kauaskantoisia, vaikka synodin kokoon-tumiseen Kreetalla liittyi ongelmia.

– Synodi oli alun perin tarkoitus pitää Istanbulissa Pyhän Irenen kirkossa. Venäjän ja Turkin suhteet olivat tuolloin huonot Syyriassa tapahtuneen aseellisen välikohtauksen takia. Siksi pitopai-kaksi valittiin Moskovan patriarkaatin toiveesta Kreetaa. Kuitenkin vain viikko ennen synodin alkua Moskovan patriarkaatti ilmoitti yllättäen, että se ei osallistukaan kirkolliskokoukseen. Asia ei koskaan edennyt aidoksi keskusteluksi eivätkä päätöksen varsinaiset syyt ole selviä.

Ortodoksiviestille antamassaan haastattelussa metropoliitta Emmanuel arvosteli Moskovan patriarkaatin toimintaa Ekumeenista patriarkaattia kohtaan. Moskova on katkaissut ehtoollisyhteyden Konstantinopolin patriarkaatin paikalliskirkkojen kanssa ja lopettanut patriarkka **Bartolomeoksen** muistamisen rukouksissa.

– Kysymyksessä ei ole skisma, vaan yksipuolinen virhe, jonka Moskovan patriarkaatti on tehnyt. Bartolomeos on yhteisen kirkon korkein piispa, jota kaikkien yhteisön kirkkojen tulee kunnioittaa. Vaikka ortodoksiset paikalliskirkot ovat itsenäisiä, ne muodostavat yhteisen ekumeenisen kirkon, johon kuuluvat kaikki orto-

doksit, niin papit kuin maallikotkin kirkon alkuperäisen konsiliaarisen tradition mukaisesti, Emmanuel sanoo.

Hän kertoo, että Moskovan patriarkaatin kanssa käytiin keskustelua Ukrainan kirkon tilanteesta aina viime vuoden elokuuhun asti, minkä jälkeen Moskova katkaisi yhteyden.

– Kirkon ykseys on hyvin pyhä asia, minkä vuoksi yksipuoliset ratkaisut eivät voi tulla kysymykseen. Patriarkka Bartolomeoksen päätös Ukrainan kirkon autokefaliasta perustui tosiasioihin, joiden tunnustaminen johti noin 20 miljoonan ukrainalaisen ortodoksin ottamisesta takaisin yhden pyhän kirkon huomaan, Emmanuel sanoo.

– Meillä ei ole kiire. Meillä on toivoa, me rukoilemme, mutta emme ole katkaisemassa ekumeenista yhteyttä Moskovan patriarkaattiin. Haluamme avointa keskustelua venäläisten kanssa samaan tapaan kuin kaikkien muidenkin kirkkojen kanssa. Emme usko skismoihin, uskomme yhteyteen, joka on välttämätön päätäksemme eteenpäin.

”OVIEMME OVAT AUKI”

Kysymykseen siitä, miten suomalaisten ortodoksien pitäisi suhtautua tilanteeseen, metropoliitta Emmanuel vastaa:

– Kirkko toimii Pyhän hengen johdatussa ja minusta meidän on luotettava siihen, mitä kirkko sanoo. Arvostelijoiden tulisi kuitenkin ymmärtää, että ukrainalaiset eivät ole skismaatikkoja, vaan haluavat palata normaaliin kirkolliseen elämään. Kirkko ei koostu pelkästään mus-

Ranskan ortodoksisen kirkon esipaimen, metropoliitta Emmanuel (Adamakis) on seurannut läheltä Ukrainan tilannetta eikä näe sen kirkon autokefalialle todellista vaihtoehtoa.

tiin pukeutuvista papeista ja siksi myös maallikoilla on ollut vahva edustus Ukrainan kirkkoa koskevissa ratkaisuissa. Kaikki nämä vuodet, joita väärinkäsitykset ja Krimin kysymyksestä alkanut sota ovat leimanneet, ovat saaneet ukrainalaiset haluamaan rauhaa.

– Venäjän hyökkäys vapaaseen maahan aloitti kriisin. Emme halua enää valheita, mutta emme myöskään jatkaa selkkausta ja vihanpitoa. Vastaamme Moskovan patriarkaatin yksipuolisiin toimiin kutsulla. Oviemme on auki, pöytämme on katettu, venäläiset ovat tarvetulleita keskustelemaan kanssamme heti kun he haluavat, metropoliitta Emmanuel painottaa. ●

Nimi: Lilja Lasarenko**Ikä:** 20 vuotta**Asuu:** Helsingissä**Perhe:** Isä, äiti ja kaksi sisarta**Harrastukset:** Ratsastus, salilla käynti

TEKSTI JA KUVA TEEMU PERHIÖ

Miksi asioista vaietaan?

”ORTODOKSISUUS on minussa niin syvässä, etten voisi kuvitella elämää ilman sitä. Perhe ja ystävät, koko lähipiirini kuuluu samaan seurakuntaan. Moni on tuntenut minut syntymästäni asti. He ovat perillä elämäni tapahtumista ja aina tarjoamassa apua. Yhteisö on tärkeä ja välittävä.

Perheeni on ollut aina aktiivinen kirkon toiminnassa. Molemmat siskoni toimivat tällä hetkellä kerhonvetäjinä. Perintöä minulta! Olin monta vuotta sekä lastenkerhon että kokkikerhon ohjaajana.

Parhaat muistoni ovat Lällyn lastenleireiltä – silloin kun oli vielä vanhat kerros-sängyt, kaikki kaverit mukana ja vanhat, tutut ohjaajat edellisiltä kerroilta. Unohdumaton kokemus oli myös kuoroporukalla tehty Kreetan reissu 2013. Kiersimme luostareita ja kirkkoja, eikä hiekkarannalle ollut kuin pyrähdys hotellilta.

Kristinoppileirin käyminen oli erään aikakauden loppu. Sen jälkeen olisi pitänyt siirtyä eteenpäin Helsingin nuorisokuoron. Kävin siellä muutaman kerran, mutta koska porukka ei ollut enää sama, se ei tuntunut omalta.

Lauloin Tapiolan kuorossa muskarista saakka, noin 13 vuoden ajan. Sitä kautta sain parhaat ystäväni. En osaa edes sanoa, milloin tapasimme ensimmäisen

”20-vuotiaiden kohtaamisiin on vähän mahdollisuuksia.”

kerran kuorolaisten kanssa. Kun yhtäkkiä 15-vuotiaana pitikin erota porukasta, mietin, että en tarvitse tätä juuri nyt.

Jotta aikuisuuden kynnyksellä olevat nuoret pysyisivät mukana kirkon toiminnassa, tarvittaisiin lisää varta vasten heille suunnattuja leirejä ja yhteisiä tapahtumia. Lapsille järjestetään vaikka mitä, mutta 20-vuotiaiden kohtaamisiin on vähän mahdollisuuksia.

Kerhonohjaajien palkkaa voisi myös tarkistaa: tällä hetkellä esimerkiksi kokkikerhosta maksetaan 2,5 tunnin edestä, vaikka työmäärä on lähes kaksinkertainen.

Aina kun näemme kaveriporukan kanssa, tietty keskustelunaihe nousee pintaan. Seurakunnassa siitä kuitenkin vaietaan.

Kyse on tietenkin seksuaalisesta tasavaroista. Monella seurakuntalaisella on asiasta vahvoja mielipiteitä. Se on iso riski riittä kaiken keskellä, eikä sitä osata käsitellä läpi.

Tilanne junnaa paikallaan. Jos asiat eivät muutu 10–15 vuoden kuluessa, en yhtään ihmettelisi, jos kirkko jakaantuu kahtia.

Enkä tarkoita, että toisin ajattelevat olisivat huonoja ihmisiä. En vain viihdy sellaisessa ympäristössä, jossa moni ihminen vastustaa toisia ihmisiä seksuaalisuuden perusteella. Siten ajatteleminen tuntuu keskiaikaiselta.

Todella moni ikäiseni on kasvanut yhteiskunnassa, jossa homoseksuaalisuus on ihan okei: siinä ei ole mitään väärää, se ei ole syntiä.

Keskustelin asiasta erään diakonin kanssa. Hän totesi, että jos ei kestä kirkon kantaa, voi erota. Eräs ystäväni tekikin niin. Uskonossa pitäisi olla kyse jostain muusta kuin siitä, suvaitseeko vai eikö suvaitse muita ihmisiä.

Jos miettii, miten nuoria saisi pysymään toiminnassa mukana, niin ehkä yksi askel olisi päivittää kirkon arvoja nykykaan. Haluaisin, että voisimme keskustella asiasta avoimesti ja avoimin mielin – eikä käymällä juupas-eipäsväittelyä.

Moni uskoo kirkolliskokouksen päätösten olevan pyhiä: miten ne voisivat olla vääriä, jos ne ovat Jumalan tekemiä? Siihen on vaikea sanoa vastaan.

Itse uskon, että ihmiset tekevät päätökset. Voi olla, että asiat muuttuvat, kun päättäjiin saadaan meitä nuoria.” ●

Oi Kristus, meidän Jumalamme, koska meidät on kasteessa haudattu Sinun kanssasi, me olemme Sinun ylösnousemisessasi saaneet iankaikkisen elämän. Sen tähden me ylistystä veisaten Sinulle huudamme: Hoosianna, korkeuksissa, siunattu olet Sinä, joka tulet Herran nimeen! – Tropari

*”Länsi-
naapurimme Ruotsi
on ortodoksisempi kuin
yleensä luullaan.”*

*Ari Ojell
sivu 30*

Vaaleanpunainen loistaa Valamon vanhoissa jumalanpalveluspuvuissa.

KIRKKOVUOSI VÄREINÄ

TEKSTI MIRVA BROLA KUVA VALAMON LUOSTARI

■ Kirkkovuoden kierto näkyy jumalanpalveluspuvuissa ja muissa kirkollisissa tekstiileissä. Suomen ortodoksisessa kirkossa vaikuttaa slaavilainen perinne, jossa jumalanpalveluspukuja vaihdetaan kulloisenkin ajan tai juhlan liturgisen värin mukaisesti. Esimerkiksi Kreikassa tällaista värien kiertoa ei tunneta.

Ortodoksisessa kirkossa on useita liturgisia värejä. Yleensä jumalanpalveluksissa käytetään kirkkaanvärisiä pukuja: kultaisia, keltaisia, taivaansinisiä, punaisia ja vihreitä. Varsinkin paastoaikoina pukeudutaan tummiin pukuihin: violettiin, tummanpunaiseen tai -siniseen ja mustaan.

Suuren paaston huipentuessa pääsiäiseen liturgisen värin vaihtumisen näkee selvimmin. Kun suuren paaston aikana papisto on pukeutunut tummiin pukuihin, tummenee väri suurella viikolla mustaksi. Suuren torstain liturgian väri on kuitenkin tummanpunainen tai violetti.

Suuren lauantain liturgiassa väri vaihtuu dramaattisesti mustasta valkoiseen. Valkoinen (tai puvuissa hopeinen) onkin juhlien juhlan ja koko pääsiäisen juhla-aikojen väri, joka symboloi ylösnousemista.

Valkoinen on monien Kristuksen suurten juhlien väri: taivaaseen-

astumisen, kirkastumisen, syntymän eli joulun ja kasteen (teofania eli loppiainen).

Ortodoksisen kirkon liturgisista väreistä ei ole säädetty tarkasti. Niiden käyttöä ohjaakin monin paikoin käytettävissä oleva jumalanpalveluspuvusto. Esimerkiksi vihreää väriä käytetään paikoitellen myös helluntaina ja palmusunnuntaina.

Pääsiäisen juhla-aikojen lopulla Pyhän kolminaisuuden päivän eli helluntain liturginen väri on valkoinen, mutta sitä seuraavan Pyhän hengen päivän punainen.

Heinävedellä Valamon luostarissa on oma perinteensä pääsiäisen juhla-aikojen lopun jumalanpalveluspukujen käytössä. Tällöin Valamossa otetaan esille vanhat vaaleanpunaiset jumalanpalveluspuvut, joita munkit ovat käyttäneet useita sukupolvia sitten.

Luostarista kerrotaan, että 1800-luvulta peräisin olevia vaaleanpunaisia pukuja käytettiin koko kirkkaan viikon ajan aina 2000-luvun alkupuolelle saakka, kunnes luostariin hankittiin uudet kirkkaanpunaiset puvut. Viime vuosina näitä vanhoja vaaleanpunaisia pukuja on käytetty kerran vuodessa: pääsiäisen päätösjuhlana eli helators-taita edeltävänä keskiviikkona.

Donatolaisuus korvaa Pyhän Hengen ihmisellä

Kirkko on tässä maailmassa, mutta se ei ole tästä maailmasta. Kirkko on Kristuksen ruumis, jossa Pyhä Henki kohtaa kristityt. Koska kirkkoa johtaa Kristus, on vain yksi kirkko.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

Ihmisen syntien tähden skismat ovat hajottaneet kirkkoa toisilleen vihamielisiksi kirkkokunniksi. Näin ei saisi olla. Juuri siksi rukoilemme liturgiassa kirkkojen yhdistymistä.

Kirkkojen hajaannus johtuu ihmisen epätäydellisyydestä. Olemme kaikki syn-tisiä. Tästä huolimatta Kristus ja Pyhä Henki pyhittävät kirkon. Siitä erkaneva joukko ei enää ole kirkko. Kuten Pyhä Kyprianos Karthagolainen kirjoitti: ”Jumala ei voi olla Isänä sillä, jolla ei ole kirkkoa äitinä.”

VAINOT HAJOTTIVAT KIRKKOA

Vuonna 250 Rooman keisari Decius määräsi kaikki valtakuntansa asukkaat, juutalaisia lukuun ottamatta, uhraamaan jumalille keisarin on-neksi. Suitsuketta keisarille polttanut sai temppeleistä todistuksen uskollisuudestaan, mutta uhraamasta kieltäytyvät teloitettiin.

Monet kristityt pelästyivät ja uh-rasivat, mutta vaino taukosi pian. Roomassa ja Pohjois-Afrikassa alettiin pohtia, miten katuvia luopioita kohdeltaisiin. Joidenkin piispojen mielestä riittäisi, jos katuja saisi horjumattomana pysyneeltä tunnustajalta anteeksiantokirjeen. Toisten mielestä luopiot piti erottaa lopullisesti.

Piispa Kyprianos Karthagolainen kutsui koolle kokouksen, jossa päätettiin, että julkisesti katuville luopioille voitiin antaa anteeksi, ja

Pohjois-Afrikkaa repinyt kysymys sai ratkaisunsa.

Pyhästä Kyprianoksesta itsestään tuli marttyyri keisari Valerianuksen vainossa vuonna 258, mutta tämäkin vaino loppui pian, ja kristityt saivat olla rauhassa 45 vuotta. Vanhan kirkon ajan pahimman vainon aloitti keisari Diocletianus vuonna 303. Se jäi kuitenkin viimeiseksi, ja kris-

tityt saivat viimein rauhan vuonna 311.

Tämä viimeinen ja säälimättömin kuoleman kylvä herätti Pohjois-Afrikassa kauhua ja luopumusta. Paikoin säikähtäneet luopiot eivät mahtuneet yhtä aikaa pakanatemppeleihin uhraamaan keisarille. Jotkut papit antoivat peloissaan Raamatun pyhiä kirjoituksia pakanoille poltettavaksi.

Kun rauha palasi, jouduttiin taas miettimään, mitä langenneille tehdäisiin. Kysymys pyhiä kirjoituksia pakanoille kantaneista hengentähtäistä oli erityisen vaikea. Oliko näin raskaaseen syntiin langenneen papin tai piispan suorittama toimitus, kuten kaste tai vihkimys, enää lainkaan pätevä? Jospa tällaisessa sakramentissa läsnä ei ollutkaan Pyhä Henki vaan Saatana?

MYSTERIO EI OLE IHMISTYÖTÄ

Jyrkän linjan kristityt väittivät, että vainojen loputtua Karthagon piispaksi vihitty Caecilianus ei ollut oikea pappi. Häntä oli vihkimässä luopioksi syytetty Aptungan piispa Felix. Kovan linjan johtoon nousi piispa Donatius.

Koska Karthagon piispa oli vihitty väärin, kaupungin seurakuntaan ei enää ollut hänestä kirkko, vaan pahan hengen pesä. Donatius vaati, että luopiot piti kastaa uudestaan, jotta heidän raskas syntinsä annettaisiin anteeksi.

Pyhä Miltiades kuvataan joskus marttyyriksi kädessään, vaikkei hän kuollutkaan marttyyriksi. Kuvan kreikkalainen ikoni on pahoin vaurioitunut eikä Miltiadeen pitelemästä marttyyriksi rististä näy kuin osa. Kuva: Matti P. Pulkkinen

Rooman paavi, Pyhä Miltiades kutsui koolle synodin ratkaisemaan vaikeaa kysymystä. Sen tuella paavi tuomitsi vuonna 313 Donatiuksen opit. Pyhän Hengen toiminta ei riipu papin syntisyyden asteesta. Kukaan ihminen ei ole synnitön. Ortodoksinen mysteerio ei ole pakanallista magiaa, jossa poppamies komentaa henkiä, vaan Pyhän Hengen työtä.

Papin velvollisuus oli elää uskossa ja noudattaa oppia ja kanonia. Jos hän teki syntiä tai virheitä mysteerion toimituksessa, vastuu oli hänen sekä hänen esipaimenensa, mutta ei esimerkiksi kastettavien, vihittävien tai siunattavien. Olisihan järjetöntä ajatella, että edes Saatana itse voisi estää Pyhän Hengen toiminnan.

Miltiades linjasi, että ketään ei kasteta uudelleen. Kasteessa ihminen liittyy kirkkoon ja syntyy uudelleen, jolloin hän saa syntinsä anteeksi. Kasteen jälkeen tehdyt synnit sovitaan katumuksella. Kaste ei ole pakanallinen manaus, jolla synnit voidaan pyyhkäistä syrjään aina tarvittaessa.

KIRKKO, SYNTISTEN PELASTUS

Pettynyt Donatius ei saanut syrjäytetyksi Caecilianusta omalla miehellään. Niinpä donatolaiset vihkivät tämän Karthagon skismaattiseksi piispaksi. Donatolaiset uhmasivat jopa keisari Konstantinus Suurta, joka halusi yhtenäisen kirkon.

Keisariin tukeutuva Caecilianus teki pahan virhearvion ja yritti lopettaa skisman kutsumalla apuun armeijan. Sotaväki teki vain sitä, mitä osasi parhaiten, ja järjesti donatolaisten verilöylyn. Donatolaisten turvapaikaksi kehittyi vaikeakulkuinen Pohjois-Afrikan sisämaan ylänkö, jonne armeija ei ulottunut.

”Parannusta ei voi tehdä kirkon ovea paiskomalla vaan katumalla.”

Pohjois-Afrikassa Diocletianuksen vainoissa 304 mestattu Pyhä Krispina Tagoralainen kantaa marttyyrinseppelettään.

Donatolaiset ihailivat yli kaiken marttyyreja, ja Caecilianuksen virhe ruokki kulttia, jossa skismaattikkojen surmat vain vahvistivat Donatiusta. Näin hänen oli helpompi väittää omiaan ainoaksi, todelliseksi kirkoksi, jota ortodoksit vainoavat. Donatolaiset näkivät kirkkonsa uutena Nooan arkkinä, jolla pyhien pieni joukko purjehti turvaan ortodoksien hukkua.

Ortodoksinen kirkko opettaa toisin. Kaikki syntiset tarvitsevat pelastusta, ja kirkon on käsitettävä koko maailma, ei vain jokin paikallinen yhteisö. Tämä on yksi syy, miksi ortodoksista kirkkoa alettiin näihin aikoihin kutsua katoliseksi eli maailmanlaajuiseksi.

Donatolaiset pitivät itseään lähtökohteisesti niin pyhinä, ettei luostarikilvoittelua tarvittu. Tämä pyhyys oli tosin suhteellista. Esimerkiksi yksi kirkon perustajajäsenistä, piispa Purpurius Limatalainen, oli rosvo, joka oli tappanut kaksi sarenpoikaansa.

Marttyyri-innostus synnytti nimellä circumcellionit (’keljan liepeillä olijat’) tunnetun itsetuhoisen joukkion, jonka koplat majailivat hylätyissä pyhäköissä. Ne hyökkäsivät ortodoksien ja ylipäänsä kenen tahansa kimppuun haluten kuolla marttyyreinä. Itsemurhahyökkäyksissä onnistuneiden muistoa kunnioitettiin ryppyjuhlilla.

Donatolaisten teologia rajoittui Raamatun tulkitsemiseen. Monen uudemman kristillisen faktion tavoin he katsoivat, että muu oppineisuus oli turhaa. Tästä syystä teologien, kuten Pyhän Optatoksen ja Pyhän Augustinuksen terävä kritiikki oli helppo sivuuttaa.

Vielä huonommin tehosi kuitenkin pakko ja väkivalta. Aluksi donatolaiset vastustivat kiivaasti valtion ja kirkon yhteistoimintaa pakanallisena. Mielipide muuttui, kun luopiokeisari Julianus alkoi tukea donatolaisia, koska he hajottivat kirkkoa. Julianuksen tuella donatolaiset saivat muutaman vuoden aikaa kostaa ortodokseille sotaväen raakuudet.

VIRHEET JÄIVÄT ELÄMÄÄN

Historiallinen donatolaisuus kuoli perijättä, kun islam vyöryi Pohjois-Afrikkaan 600-luvulla. Sen teologiset virheet toistuvat, kun uudet ryhmittymät irtaantuvat äitikirkoistaan. Donatolaisuudella tarkoitetaan nykyisin yleensä harhaoppia, jossa papin ominaisuudet ratkaisevat sakramentin pätevyuden.

Monet sirpalekirkot hellivät donatolaisista ajatusta omasta ryhmästään pienenä pyhien joukkona. Pyhä Henki korvautuu silloin huomaamatta ihmisellä, mikä on jo melkoista harhaoppia. Siksi donatolaisiksi ei pitäisi luokitella ketään ilman tarkkaa harkintaa, sillä harhaoppi on vakavampi kuin hurskaasta ulkokuoresta voisi päätellä.

Donatolaisten historia näyttää havainnollisesti, kuinka ajatus uudesta ja paremmasta kirkosta jää aina toteutumatta. Ihminen ei pyhity liittymällä uuteen uskontokuntaan, ja donatolaiset lankesivat ennen pitkää samoihin ja pahempiinkin synteihin kuin mistä he syyttivät ortodoksista kirkkoa. Parannusta ei voi tehdä kirkon ovea paiskomalla vaan katumalla. ●

Punaisia pääsiäistuohuksia asetellaan tuohustelineeseen Lappeenrannan Pokrovan kirkossa.

Minun iloni, Kristus nousi kuolleista!

Pääsiäisyön jumalanpalveluksesta alkaa juhla-aika, joka kestää aina helluntaihin saakka.

TEKSTI PASTORI KIMMO KALLINEN KUVAT ORTODOKSIMIESTIN ARKISTO

Pääsiäisen juhla merkitsee koko luomakunnan uudistumista, valaistumista ja puhdistumista. Sen vuoksi Kristuksen ylösnousemisen juhlaan sisältyy niin paljon iloa ja riemua, ettei sitä juhlita yhdessä päivässä.

Pääsiäisajan ensimmäistä viikkoa kutsutaan kirkkaaksi viikoksi. Jumalanpalvelusten tunnelma on ylösnousemuksen myötä muuttunut kokonaan toisenlaiseksi. Siinä missä pääsiäistä edeltävällä suurella viikolla pyhäköissä elettiin surun, kärsimyksen ja menetyksen tunnelmissa, kirkkaalla viikolla koemme suurta iloa ja pakahduttavaa riemua.

Pyhäköt ovat pukeutuneet parhaimpiinsa, valkoisiin ja punaisiin pääsiäiskuoseihin. Jumalanpalvelukset toimitetaan juhlavasti laulaen. Ikonostaasin pyhä portti ja sivuovet ovat koko ajan avoinna kuvaten sitä, kuinka Kristuksen hautakin on avoinna, suuri kivi on vieritetty syrjään tyhjän haudan suulta.

Kirkkaan viikon jokaisena päivänä toimitetaan aamupalvelus ja liturgia, joiden päätteeksi kuljetaan kynttilöiden, ikonien ja kirkkolippujen kanssa ristisäätöä kirkon ympäri. Saatto kuvaa mirhantuojaanien matkaa pääsiäisaamuna Kristuksen haudalle.

Monissa seurakunnissa erityisesti koululaiset osallistuvat näihin kirkkaan viikon jumalanpalveluksiin. Esimerkiksi Helsingin seurakunnassa palveluksiin osallistuu yli 2 300 ortodoksioppilasta.

Juhlailon vuoksi kirkas viikko on kokonaan paastoton. Viikon aikana ei myöskään vietetä hääjuhlia tai toimiteta vainajien muistopalveluksia.

Hautauksia voidaan tarvittaessa toimittaa, mutta pääsiäisviikon hautauspalvelus on suorastaan riemullinen, täynnä ylösnousemuksen ilosanomaa. Edesmenneitä aletaan jälleen muistella muistopalveluksissa kirkkaan viikon jälkeisestä

Pääsiäisyön jumalanpalvelus Uspenskin katedraalissa.

Lasten pääsiäisen ristisaatto Tampereella.

Virpovitsoja Helsingin seurakuntasalilla.

Lasten pääsiäinen Tampereen kirkossa.

tiistaista, niin sanotusta Tuomaan tiistaista alkaen.

JUHLA-AIKA HELLUNTAIHIN SAAKKA

Evankeliumin mukaan Kristus ilmestyi opetuslapsilleen ylösnousemisensa jälkeen eri yhteyksissä 40 päivän ajan. Kristuksen taivaaseenastumisen juhlan eli helatorstain jälkeen kului vielä kymmenen päivää, kunnes koitti helluntain juh-

la, jolloin Pyhä Henki laskeutui opetuslasten päälle. Kirkko juhliikin pääsiäisaikaa kaikkiaan 50 päivää, aina helluntain juhlaan sakka.

Pääsiäisen juhla-aikana kirkoissa ja kristittyjen kohtaamisissa kajahtelee pääsiäistervehdys: ”Kristus nousi kuolleista!”, johon vastataan: ”Totisesti nousi!”. Usein pääsiäistervehdykseen liittyy myös kristottaminen eli kolminkertainen poksisuudelmä.

Ylösnousemuksen sanoma näkyy muutoinkin tavanomaista enemmän koko pääsiäiskauden jumalanpalveluksissa ja hartauselämässä. Esimerkiksi rukouksiin liittyviä maahankumarruksia ei tehdä. Myöskään tavallisesti kaikkiin jumalanpalveluksiin kuuluva Taivaallinen Kuningas -veisua ei lauleta.

Sen sijaan kaikki jumalanpalvelukset aloitetaan juhlan troparilla ”Kristus nousi kuolleista, kuoleamalla kuoleman voitti, ja haudoissa oleville elämän antoi.”

Kuten suuren paaston aikana, myös jokaisella pääsiäisajan sunnuntailla on oma teemansa. Vietämme apostoli Tuomaan, mirhantuojiin ja vanhurskaan Joosefin, halvaantuneen, samarialaisen naisen ja sokeana syntyneen muistopäiviä.

Lisäksi pääsiäisen ja helluntain puolivälissä vietetään pääsiäisajan keskijuhlaa. Pääsiäisaika loppuu pääsiäisen päätösjuhlaan helatorstain aattona, jolloin aamupalvelus ja liturgia toimitetaan aivan samalla tavalla kuin pääsiäisyönä.

JUHLIEN JUHLA JA RIEMUJEN RIEMU

Kristuksen ylösnousemus on kristillisen uskon kulmakivi. Apostoli Paavali mukaan ”Ellei Kristusta ole herätetty, silloin meidän julistuksemme on turhaa puhetta, turhaa myös teidän uskonne.” (1. Kor.15:14).

Pääsiäinen on koko luomakunnan riemujen riemu ja juhlien juhla. Kuoleman valta on kukistettu, tuonelan portit murskattu. Koko luomakunta on kirkastettu.

Taivaan ja iankaikkisen elämän ovet ovat avoinna, loputtoman ilon ja rauhan paratiisi, Jumalan valtakunta on jälleen meille annettu.

Tästä kaikesta kirkomme pyhät ihmiset ovat erityisesti tulleet osallisiksi jo ajallises-

sa elämässään. Tämän kirjoituksen otsikko on lainattu pyhittäjä Serafim Sarovilaiselta (k. 1833), jonka kerrottiin tervehtineen jokaista hänen luokseen tullutta ihmistä otsikon sanoin ”Minun iloni, Kristus nousi kuolleista!” ●

”Kuoleman valta on kukistettu, tuonelan portit murskattu.”

Syyrian orientaaliortodoksien Pyhän Efraimin kirkko Södertäljessä.

Ortodoksinen Ruotsi

Länsinaapurimme Ruotsi on ortodoksisempi kuin yleensä luullaan.

Maassa asuu jopa satojatuhansia ortodokseja.

TEKSTI ARI OJELL KUVA AGE FOTOSTOCK / ALAMY STOCK PHOTO

Itäinen, ortodoksinen kristillisuus on kuulunut läntisen, katolisen tavoin Suomen historiaan yhtä kauan kuin kristinusko on vaikuttanut maillamme aina ensimmäisen vuosituhannen vaihteen jälkeen.

On luonnollista, että itsenäisessä Suomessa luterilaisen ohella myös ortodoksinen kirkko sai kansankirkon aseman. Suomessa on Pohjoismaista ainoana oma, kansallinen ja autonominen ortodoksinen kirkko, johon kuuluu liki 60 000 jäsentä.

”Ortodoksinen Ruotsin” historia on toisenlainen. Se on paljon viimeaikai-

sempi mutta hyvin tyypillisesti ruotsalainen; osa ruotsalaisen kansankodin ja sen kirkon historiaa 1900-luvun alkupuoliskolta tähän päivään.

Tuona aikana ortodoksien määrä Ruotsissa on kasvanut nopeasti. Syy on ilmeinen: maalle ominainen hyvinvointivaltion malli ja sen avoin maahanmuutto- ja pakolaispolitiikka.

Vielä vuonna 1930 Ruotsissa oli väestönlaskennan mukaan vain 500 ortodokseja. Vuonna 2016 julkaistun selvityksen mukaan vähintäänkin kulttuurillisesti ortodoksinen taustan omaa noin 400 000 henkeä, mikä on neljä prosenttia Ruotsin

väkiluvusta. Ortodoksisten seurakuntien omien jäsenilmoitusten mukaan aktiivijäseniä on reilut 160 000.

MONIMUOTOINEN JA ORIENTAALINEN

Ortodoksisuus Ruotsissa on monien eri kansallisista taustoista ja maantieteellisiltä alueilta tulleiden uusien ruotsalaisten ja heidän jumalanpalvelusyhteisöitensä muodostama monimuotoinen kuudelma.

Siinä ovat edustettuina niin idän ortodoksinen, bysanttilaista traditiota edustava kirkkoperhe, jonka kanta-alue on

itäinen Eurooppa, kuin orientaaliset ortodoksiset kirkot Lähi-idästä ja Afrikasta – sekä Idän apostolinen kirkko, joka toimii Lähi-idässä ja Intiassa.

Lähes koko ortodoksisten kirkkojen maailmanlaaja kirjo loistaa Ruotsissa eri väreissään toisistaan erillisissä jumalanpalvelusyhteisöissä. Maassa toimii rekisteröitynä 18 eri ortodoksista kirkkoa, joihin kuuluu ihmisiä etniseltä taustaltaan noin 50:stä eri maasta.

Bysanttilaisen tradition idän ortodoksisissa kirkoissa aktiivijäseniä on 90 000, orientaalisen tradition kirkoissa 65 000 ja Idän apostolisessa kirkossa 7 000.

Ortodoksisen Ruotsin jo itsessään hämmästyttävän monimuotoisuuden erityispiirre on orientaalisten ortodoksien ja Idän apostolisen kirkon edustajien suuri määrä kokonaisuudessa.

Eurooppalaisen mutta myös globaalien kirkollisuuden näkökulmasta Ruotsi on Pohjolan eksoottinen keidas merkittävien kristillisten yhteisöineen Armeniasta, Syyriasta, Turkista, Libanonista, Egyptistä, Etiopiasta, Eritreasta sekä Irakista ja Iranista – jopa Intiasta.

Suurelta osin kyse on maista, joista kristityt ovat joutuneet pakenemaan paitsi sodan, myös kristittyihin kohdistuvan väkivallan jaloista.

OSANA KANSANKIRKON HISTORIAA

Ruotsissa ei ole koskaan ollut omaa kansallista ortodoksista kirkkoa, joka olisi ollut maassa toivottamassa tervetulleeksi ortodoksista uskoa bysanttilaisen, orientaalisen tai Idän apostolisen tradition mukaisesti tunnustavia ihmisryhmiä.

Tämän roolin on kunnialla otanut kantaakseen Ruotsin luterilainen kansankirkko. Se on toiminut sitoutuneesti ja varmistanut, että ortodoksisilla maahanmuuttajayhteisöillä on tiloja kokoontua ja harjoittaa uskontoa oman kristillisen perinteensä mukaisesti identiteettinsä säilyttäen.

Näin yhteisöt ovat rakentaneet uutta elämää osana ruotsalaista yhteiskuntaa ja tuoneet oman panoksensa ruotsalaiseen

elämätodellisuuteen ja kirkolliseen elämään.

Ruotsin kirkko on avannut ovensa, antanut ja vuokrannut omia tilojaan sekä myynyt kiinteistöjään uusille tulokkaille. Samalla se on antanut tukea ja konsultoinut ruotsalaiseen yhteiskuntaan kotoutumisessa ja integroitumisessa.

Identiteettejä tukevassa, kotouttavassa ja integroivassa työssään Ruotsin kirkko on onnistunut hyvin. Samalla se on pyrkinyt luomaan yhteyttä maassa toimivien eri ortodoksisten kirkkojen välille.

Vuodesta 1992 alkaen Ruotsin kirkko on vuosittain kutsunut koolle vuoron perään eri hiippakunnissa alueen idän ortodoksiset ja orientaaliortodoksiset kirkot neuvottelupäiville yhdessä paikallisten luterilaisten kanssa. Päivien aikana ortodoksiyhteisöt ovat voineet jakaa tietoa ja kokemuksia keskenään ja luterilaisten kanssa, vierailta toistensa kirkoissa ja rakentaa paikallista yhteyttä.

Elävästä yhteydestä maan ortodokseihin on tullut Ruotsin kirkolle osa sen kansallista maailmanlaajan kirkon todellisuutta ja osa sen omaa tarinaa.

Samalla sen esimerkillinen toiminta vieraanvaraisuuden ja kristillisen lähimmäisenrakkauden osoittajana on antanut ”hyvän todistuksen” paitsi lukuisille ortodoksisille diasporakirkoille Ruotsissa, myös niiden emäkirkoille maan rajojen ulkopuolella. Toiminta on näytellyt merkittävää roolia Ruotsin kirkon ekumeenisessa hahmossa ja uskottavuudessa.

SUOMALAISTEN KANSANKIRKKOJEN ROOLI

Ruotsin luterilainen kirkko toimii suomalaiselle sisarkirkolleen erinomaisena esimerkkinä kristillisten maahanmuuttajayhteisöjen kohtaamisessa. Ortodoksisten maahanmuuttajien suhteen maittemme lähtökohtaiset tilanteet kuitenkin poikkeavat toisistaan ratkaisevasti.

Toisin kuin Ruotsissa, Suomessa toimii ortodoksisessa maailmassa tunnettu ja kanoninen, oma kansallinen ortodoksinen kirkko. Idän ortodoksisten

*”Kirkkojen
maailmanlaaja kirjo
loistaa Ruotsissa eri
väreissään.”*

kirkkojen yhteisen kirkkojärjestyksen mukaan kullakin alueella tulisi toimia vain yksi kanoninen kirkko, joka palvelee kaikkia alueellaan asuvia ortodokseja.

Ruotsissa tämä ei ole ollut mahdollista, mutta Suomessa tämä on otettava lähtökohdaksi luterilaisen kirkon toiminnassa ortodoksisten maahanmuuttajien kanssa. Toiselle kansankirkollemme on annettava asiassa se ensisijainen vastuu, mikä sille kuuluu – ja mistä se myös toisinaan joutuu luterilaisia muistuttamaan.

Luterilaisille seurakunnille tämä ei merkitse passiivisuutta ja osattomuutta vaan aktiivista osallisuutta yhteistyön kautta. On luotava yhteyksiä lähialueen ortodoksiin seurakuntiin, hankittava tietoa niiden toimintatavoista ja ohjattava mahdolliset ortodoksiset maahanmuuttajat oikeaan ja kotoisaan kirkolliseen yhteyteen.

Samalla on oltava valmis sellaiseen tukeen tai yhteistyöhön, johon paikallinen ortodoksiseturakunta mahdollisesti katsoo olevan tarvetta. Paikallisilla ekumeenisilla toimikunnilla ja muilla yhteistyöelimillä voi olla merkittävä rooli parhaiden toimintatapojen suunnittelussa ja toteutuksessa. ●

Lähde: Thomas Arentzen. Ortodoxa och österländska kyrkor i Sverige. Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST), Nr.5. Stockholm 2016.

Kirjoittaja on Suomen ev.lut. kirkon keskuhallinnon asiantuntija. Artikkelin on julkaistu ensimmäisen kerran Kirkonkello-sivustolla.

Den tomma gravens mirakel

”Då skall de vända sig till mig, söka mig i sin nöd. Kom, låt oss vända tillbaka till Herren! Han rev, och han skall läka oss, han slog, och han skall förbinda oss. Han ger oss liv efter två dagar, på den tredje reser han oss upp.” (Hos 5:15; 6:1–2)

DEN TIDIGKRISTNA författaren Tertullianus hänvisar till denna profetia i Hoseas bok när han reflekterar över den tomma gravens mirakel och evangelietexternas berättelser om kvinnornas känslor inför den.

Kvinnorna hade gått till graven för att smörja Kristi kropp med välluktande olja, men kunde inte finna den döde. I stället stod där två Herrens änglar som frågade dem: ”Varför söker ni den levande här bland de döda?” (Luk 24:5) Enligt Tertullianus befann sig kvinnorna mellan förlustens smärta och uppståndelsens hopp; de hoppades innerligt få träffa sin Herre levande. Smärta och hopp, tro och otro anfäktade också lärjungarna som gick mot Emmaus, liksom Tomas.

Dödens och förgänglighetens makt är obarmhärtig, dess lie slår oförtröttligt sin dyrbara skörd mitt ibland oss. Men änglarnas budskap skänker oss det eviga hoppet och löftet att döden har besegrats.

Kunskapen om Kristi underbara död och uppståndelse samlades in i nästan varje detalj, för att bevaras för kommande släkten. De förmedlar alla samma entydiga men ofattbara budskap: Messias besegrade döden på huvudskalleplatsen, av Golgata blev ett paradiset. Och på den tredje dagen vaknade han till liv, bröt upp sin grav, lämnade den tom och steg upp till himlen.

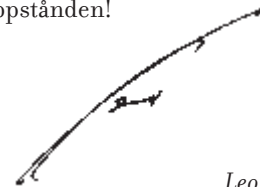
Om detta stora mysterium vittnade redan biskop Melito av Sardes på 100-talet, då han för sin församling predikade om hur Kristus sammanfattar ”nytt och gammalt, evigt och timligt, förgängligt och oförgängligt, dödligt och odödligt, detta påskens mysterium: Gammalt enligt lagen men nytt enligt ordet, timligt enligt förebilden,

evigt genom nåden, förgängligt genom offret av fåret, oförgängligt genom Herrens liv, dödligt genom begravningen i jorden, odödligt genom uppståndelsen från de döda”.

Påskan förkunnar alltså att ”Det är fullbordat” (Joh 19:30). Om detta vittnar den tomma graven, men den utgör ändå inte festens hela budskap. Påskens fullhet ligger inte bara i att vi har en Frälsare som alltjämt är beredd att bära himlens gåvor till en sjukbädd, inte i att vi mitt ibland oss har en Herre som lättar våra bördor och inte skyr någons sällskap. Påskan begränsas inte till att vi i dag får fröjda oss över att Kristus har uppstått från de döda och lever mitt ibland oss. Påskan vill förmå oss till en helt ny uppgift.

De som hade gått ut för att söka efter Kristus fick befallningen att sluta leta och i stället skynda ut bland de levande för att sprida glädjebudet om den Levande Herren, som befriar från vanmakt och leder till nytt liv och salighet. Vägen ligger alltså öppen framför oss. Porten som leder från döden till livet är öppnad, den leder oss från lidande till evig salighet, från syndens fångenskap till frihet, från jordens grådask till himlens klarhet. Påskan tillåter oss inte att förbli passiva åhörare utan vill ge oss ett nytt livsinnehåll, förkunnandets och tjänandets stora uppgift, så att hela världen får glädjas över vår Herres Jesu Kristi uppståndelse och seger.

Segerfestens andliga glädje förefaller suddad ut gränserna mellan nuet och den förvandlade framtiden. Låt oss föra detta glädjebudskap också till okända medvandrare, så att vem som helst kan var som helst möta uppståndelsen. Kristus är uppstånden! Sannerligen uppstånden!

Leo
Årkebiskop av Helsingfors och hela Finland

Den ortodoxa lokalkyrkan

TEXT PROST MIKAEL SUNDKVIST

Enligt kanon 34 i *De apostoliska kanonerna* skall "biskoparna i varje nation erkänna den som bland dem är den förste och räkna denne som deras huvud och inte företa sig något viktigt utan dennes medgivande". Kyrkan på ett geografiskt och politiskt sammanhängande område skall alltså hålla sig med en enda "förstebiskop", som de övriga stiftsbiskoparna måste ta hänsyn till. Denne kan ha olika titlar beroende på var han finns och vilken status den lokalkyrka har som han är huvud för – ärkebiskop, metropolit, patriark.

Ordningen är till vissa delar analog med hur ett stift fungerar. Prästerna får inte företa sig något utan biskopens vetskap och välsignelse. Härigenom upprätthålls god ordning och inbördes enhet. Detta är en grundläggande princip för hur kyrkan fungerat alltsedan de första århundradena.

Principen utesluter forandet av parallella strukturer. *Ett geografiskt område kan ha ett huvud, liksom en kropp har ett huvud* – annars står vi inför ett månghövdat vidunder! Tyvärr är det just det vi gör i dagens ortodoxa kyrka i diasporan, det vill säga utanför de traditionella ortodoxa länderna (till vilka Finland räknas).

Vårt grannland Sverige är ett exempel. Där har kroppen tre huvuden; eftersom den grekiska, den serbiska och den rumänska kyrkan har full nattvardsgemenskap sinsemellan bör vi tala om en enda kropp, men det gäller alltså en hydra – de tre biskoparna leder tre lokala kyrkor. Där till fungerar andra nationella kyrkor i landet, men deras biskopar finns utomlands och leder stift som sträcker sig över många länder.

Skälen till denna okanoniska situation är lätta att begripa. Den ortodoxa kyrkan består numera av nationella kyrkor, som förenas av språk och historia. När deras medlemmar utvandrar för att bosätta sig i till exempel Sverige, sänder moderkyrkan präster att ta hand om dem. När den ortodoxa befolkningen växer upprättas ett stift, och en biskop utses. Resultatet är en mångfald av nationella kyrkor på ett och samma område.

År 1872 fastslog ett koncilium i Konstantinopel att *fyletism* (av grek. *fyle*, stam, släkte) är en irrlära. Bulgarer bosatta på Konstantinopelpatriarkatets område hade av sultanen beviljats status som *exarkat* med egen biskop. En sådan kyrklig organisation på etnisk bas ansåg konciliet strida mot kyrkans självförståelse. Följden blev en schism som upphörde först 1945, då det stora flertalet bulgarer redan bodde inom Bulgariens gränser.

Situationen utanför de gamla hemländerna är en annan, men man kan ändå med goda skäl anse att den ortodoxa kyrkan i diasporan lever i öppen konflikt med sitt eget beslut från 1872 – många nationella kyrkor på ett samma område. Frågan om diasporan har därför i årtionden stått på agendan för det planerade pan-ortodoxa konciliet, som sedan hölls på Kreta i juni 2016. Konciliet förmådde inte fatta något egentligt beslut i frågan. Man hänvisade bara till ett gemensamt beslut från 2009, som hade lett till att så kallade biskopskonferenser bildades i diasporan. Dessa konferenser är inte biskopssynoder, utan endast ett första steg mot en enda biskopssynod på ett och samma område. Konferenserna ger gemensamma uttalanden och koordinerar gemensamma aktiviteter.

Diasporafrågan kräver beslut på pan-ortodox nivå. Detta arbete leds av Konstantinopel, det i rangordningen första patriarkatet. Konstantinopels auktoritet är ändå inte absolut; många bedömare anser att i synnerhet Ryssland utmanar Konstantinopels ställning. Kanske detta i så fall är bakgrunden till att Ryssland tillsammans med några andra kyrkor uteblev från konciliet 2016.

Konstantinopel anser sig också ha rätten att leda den ortodoxa diasporan, fram till att självständiga kyrkor har bildats. Många nationella kyrkor verkar ifrågasätta detta, och i praktiken har Konstantinopel svårt att lokalt samla de olika nationella kyrkorna under sig. Energin och dynamiken i den ortodoxa kyrkan återfinns tillsvidare i de nationella kyrkorna, och det är svårt att ersätta dem med ett grekiskt styrt patriarkat. Går man för snabbt fram kan priset för ett huvud vara att kroppen förlamas. ●

"Ett geografiskt område kan ha ett huvud, liksom en kropp har ett huvud"

Uspenskissa kaikuu georgialainen laulu

TEKSTI SAARA KALLIO

Georgian kansallisradion ja -television lauluyhtye Rivorera esiintyy Uspenskin katedraalissa toukokuun alussa. Konsertin ideoi kamarikuoro Gallerien johtaja **Victoria Meerson**, joka on vierailut useasti Georgiassa ja tuntee sikäläisen kulttuurin hyvin. Georgia on ortodoksinen maa, jolla on vahvat musiikkiperinteet.

– Halusimme tuoda maan musiikin suomalaisten kuultaville. Kysyimme Helsingin ortodoksiselta seurakunnalta apua ja saimme Uspenskin katedraalin käyttöön konsertin järjestämistä varten, iloitsi Pyhän Kolminaisuuden kirkon kanttori **Irina Tchervinskij-Matsi**. Hän auttaa konsertin järjestelyissä.

Katedraalissa kuullaan ortodoksista kirkkomusiikkia, joka perustuu ikivanhaan ja perinteiseen georgialaiseen polyfoniseen lauluun omine sävelasteikkoinen. Laulutapa on yli 2000 vuotta vanha. Georgialainen polyfoninen laulaminen lisättiin UNESCO:n aineettoman kulttuuri-perinnön listalle vuonna 2001.

Lauluyhtye Rivorera on vaikuttava näky kansallispuvuihinsa.

Suomessa on kuultu georgialaista musiikkia hyvin harvoin, ja kyseessä on yhtyeen ensiesiintymisen Suomessa. Uspenskin katedraalin lisäksi Rivorera esiintyy Kallion kirkossa heti seuraavana päivänä. Kallion kirkon ohjelmisto on kansanomaisempi georgialaisin soittimin soitettuna.

– Jokainen yhtyeen laulajista soittaa myös jotakin instrumenttia. He ovat kaikki monipuolisia muusikkoja, sanoo Tchervinskij-Matsi.

Kansanmusiikilla ja polyfonisella laulamisella on vahva sija georgialaisten elämässä. Perinnesäveloppiin kasvatetaan.

– Georgiassa vitsaillaan esimerkiksi, että jos kolme georgialaista kohtaa, on siinä heillä jo hyvä kuoro, kertoo Meerson. ●

Lauluyhtye Rivorera esiintyy Uspenskin katedraalissa pe 3.5. klo 19 ja la 4.5. Kallion kirkossa klo 18. Liput Lippu.fi-palvelusta 22,50 euroa ja tuntia ennen ovelta 25 euroa.

Valamossa esillä jakamattoman kirkon ikoneja

Valamon luostarissa on avautunut näyttely, joka esittelee ikoneja jakamattoman kirkon ajalla eli ennen vuotta 1054 vaikuttaneista pyhistä miehistä ja naisista.

Kansainväliseen näyttelyyn on koottu yli sata ikonia lukuisista eri maista. Ikonit eivät ole olleet aiemmin esillä Suomessa.

Läntisen maailman pyhien ihmisten ikoneja ei käytännössä ole säilynyt. Tästä syystä nykyajan ikonimaalareilla on ollut haastava tehtävä kehittää ja esittää uusi ikonografia pyhien hahmoista kanonien määräämissä rajoissa.

Yhteistyössä moskovalaisen Artos Fellowshipin kanssa järjestetty näyttely on Suomea ennen ollut esillä Minskissä Valko-Venäjällä. Valamosta näyttely siirtyy takaisin Venäjälle Siperiaan ja sieltä Itävaltaan.

Näyttely tutustuttaa erilaisiin koulukuntiin, perinteisiin suuntauksiin ja tyyliin sekä kuvan tulkinnan uusiin lähestymistapoihin kristillisessä taiteessa ja nykyajan ikonimaalauksessa. ●

”Yhteiset pyhämme jakamattoman kirkon ajalta”-ikoninäyttely on avoinna 12.1.2020 saakka.

Pyhä Hilda oli Whitbyn luostarin perustaja ja igumenia 600-luvulla.

Petros Sasakin tuotantoa näyttelyssä Kuopiossa

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 80 vuotta ikonimaalari Petros Sasakin (1939–99) syntymästä ja 20 vuotta tämän kuolemasta.

Kuopiossa sijaitseva ortodoksinen kirkkomuseo Riisa juhlistaa japanilais-syntyistä mestaria esittelemällä monipuolisesti taiteilijan tuotantoa ja taidokkuutta.

Petros Sasakia pidetään Suomen ikonimaalauksen merkittävimpänä maalarina. Hän koulutti kokonaisen ikonimaala-

risukupolven erityisesti Kuopion ja Oulun alueella. Sasakin ikoneita on useissa kirkkoissa, rukoushuoneissa ja yksityiskodeissa ympäri Suomea.

Sasakin työ ja taidokkuus eivät rajoittuneet ainoastaan ikonimaalaukseen. Hänen kädenjälkensä näkyy muun muassa graafisessa suunnittelussa, logoissa, kirkkolipuissa ja kirjojen kuvituksissa.

Petros Sasaki – Mestari Japanista -näyttely on avoinna 31. elokuuta saakka. ●

Vesa Takala

Petros Sasaki.

Arkkipiispa Leo

KUN USVA HÄVIÄÄ KONZU SUMU HÄLVENÖÜ

Karjalan Kielen Seura ry 2019

Arkkipiispa Leo juhlisti hiljattain 40-vuotista taivaltaan piispana. Lieneekö sattuma, että uutuuskirjansa *Kun usva häviää* avausruno viittaa kirjallisuuden kosmopoliittihahmoon Leo Afrikkalaiseen, joka on kulkenut "neljäkymmentä vuotta seikkailusta toiseen". Fyysisesti ja henkisesti rasittava matka on kuitenkin kirkastanut sen tarkoitusta osana merkittävää elämän taivalta. Väsymyksestä huolimatta arkkipiispalla riittää tarmoa olla "...vielä tiellä, ei ojassa, keskitiellä tai sivussa, jossa-kin suunnassa, kartalla, ei yksyksissä aivan, toivon tiellä...", niin kuin runossaan "Kääntäytysinkö takaisin" kirjoittaa.

Arkkipiispa on julkaisut useita runokirjoja, joissa tekstit kulkevat rinnakkain suomeksi ja karjalaksi. Aihepiireiltään ja tunnelmiltaan hy-

vin moninainen tuotanto täydentyi uudella teoksella, joka on eniten matka hänen omaan sisimpäänsä. Mielenmaisemat ovat välillä kuin usvan hälventämiä ääriviivoja, jolloin pitää luottaa intuitioon, vaistoon ja kokemukseen. Kun usva häviää, havaitsee lähiympäristöä uusin, ajanperspektiivin ja johdatuksen kirkastamin silmin.

Arkkipiispan kirjallinen matka on vienyt lukijan muistojen Karjalaan, työtehtävien Roomaan ja kiehtoviin eksoottisiin maihin. Nyt ollaan kotinurkilla lähiympäristöä ja omaa olemusta havainnoimassa. Seesteisellä armollisuudella piirtyy kuva tavallisesta ihmisestä isojen kysymysten äärellä. Itsetuntemus hälventää epävarmuuden merkkejä, ja vaikeatkin kysymykset saavat yksinkertaisia vastauksia.

Edellisistä runokokoelmista tuttu ja turvallinen, omalle arvomaailmalle uskollinen ote saa itsetutkiskelun syvyyttä. Omatoimisuus ja syvimpien arvojen keskeisyys peilaavat nyky maailman haasteisiin. Arkkipiispa haastaa lukijan pohtimaan, mihin enää uskoa, mitä vielä toivoa, miten uskaltaa rakastaa.

Elämän valot ja varjot kietoutuvat sykkiväksi kokonaisuudeksi, jossa tummansävyisetkin vivahteet luovat lohdullista ja valoisaa vaikutelmaa. Runossa "Minusta tuntuu" merkitsee musta kantajalleen "luottamusta, elämäntutkimusta... sitä elämäntutkimusta, joka kantaa ... olemusta" ja tekee siitä "yhä valoisamman, aurinkoisemman, avaramman ja näin edustaa ilon olemusta".

Puhutteleva lukukokemus vakuutti, että elämä kantaa.

CHRISTINA KONTKANEN

SEURAKUNNAN KIRJASTO
Liisankatu 29 A 2.krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma–ti klo 10–15,
ke–to 15–19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET
Elisabetsgatan 29 A, II vån.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån–ti 10–15, on–to 15–19

PARISH LIBRARY
Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon–Tue 10–15, Wed–Thu 15–19

La 13.4. klo 11–13 kirjallisuuspiirin teemana on "Herman Alskalainen - Valamon munkki, Alaskan Valistaja ja Amerikan Suojeluspäivä", josta esitelmöi neuropatologian emeritusprofessori Matti Haltia.

La 18.5. klo 11–13 kirkkomusiikin tutkija Seija Lappalainen kertoo toimittamastaan Hilikka Seppälän kirjasta "Ortodoksinen kirkkolaulun teologia".

Tervetuloa!

MARTTYYRIKSI KRISTUKSEN JA AVIOLIITON PUOLESTA

Uusmarttyyri Argyre (20.4.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

KAUNEDESTA voi tulla hurskaan naisen kirous. Uutiset miesten harrastamasta häirinnästä ja sukupuolisesta väkivallasta ovat meille arkipäivää. Täällä Pohjolassakin, jossa naisten oikeudet ovat kehittyneemmät kuin useimmissa muissa maissa, ahdistelua ja seksuaalista väkivaltaa esiintyy kaikesta huolimatta. Voimme siis kuvitella, millaista oli kristittyjen naisten elämä vanhoissa muslimimaissa. Uusmarttyyri Argyren elämä on esimerkki hurskaasta naisesta, jonka kauneus johti kärsimyksiin.

Turkissa Marmaranmeren rannalla sijaitseva Bursan kaupunki tunnettiin ennen nimellä Prussa. Siellä asuneet hurskaat kreikkalaiset Georgios ja Sosani saivat vuonna 1688 tyttären. Hän sai kasteessa nimen Argyre. Argyresta kasvoi hurskas, kuulainen ja järkevä neito, jonka kauneus käänsi miesten päät. Noin 20-vuotiaana hän meni naimisiin kristityn miehen kanssa. Aviopari ei saanut elää rauhassa. Naapurissa asunut turkkilainen iski silmänsä nuoreen, kauniiseen vaimoon. Naapuri ehdotteli, että Argyre kieltäisi Kristuksen, jättäisi miehensä ja nautti hänet. Argyre käski ahdistelijansa unohtaa rivot haaveensa. Hän ei luopuisi Kristuksesta eikä jättäisi miestänsä.

Nolattu naissankari keksi juonen. Hän väitti Prussan tuomarille Argyren luvanneen kääntymä muslimiksi. Islamin lain mukaan musliminainen ei voi olla naimisissa kristityn miehen kanssa. Kuolemanrangaistus esti muslimiksi kääntynyttä kristittyä palaamasta takaisin kirkkoon. Jos siis Argyre saataisiin kääntymään, hänen avioliittonsa raukeaisi ja hän jäisi turkkilaisen armeijalle.

Syytös oli siis erittäin vakava. Argyren mies siirsi asian ratkaisutavaksi Konstantinopoliin. Voitonvarma turkkilainen toisti siellä-

kin väärän todistuksensa. Argyre ei taipunut ja sanoi tuomarille elävänsä ja kuolevansa joka tapauksessa kristittyinä. Tuomari oli kiinnostuneempi syytetyn kääntymyksestä kuin hänen oikeuksistaan. Argyre ruoskittiin ja teljettiin naisvankilaan. Tuomari ja syyttäjät kuvittelivat nuoren naisen taipuvan helposti, kun häneltä ensin otetaan vankilassa luulot pois. Turkkilaiset odottivat ja odottivat, mutta turhaan. Uskossaan horjumaton Argyre ruoskittiin uudelleen.

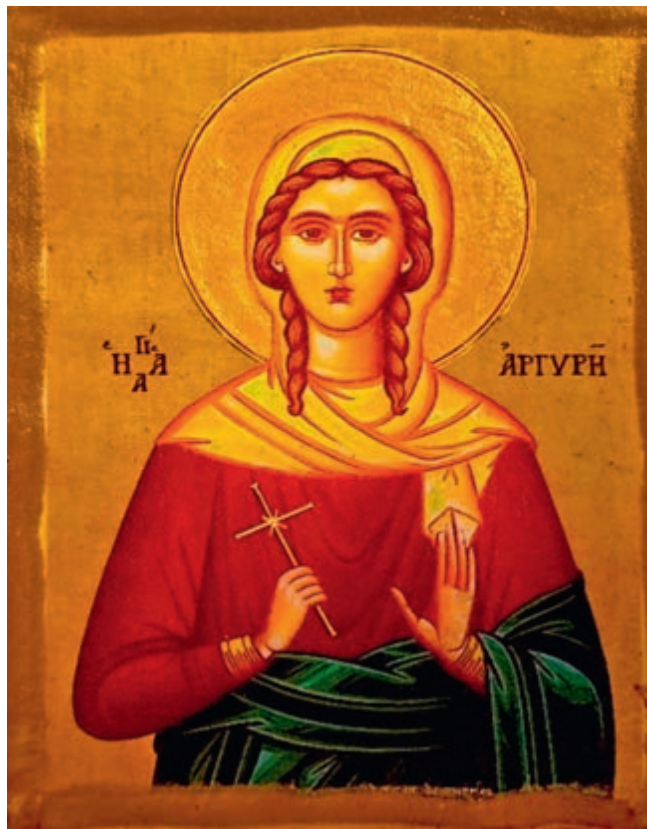
Vankeus jatkui, ja turkkilaiset yrittivät usein saada Argyren kääntymään ruoskan avulla, mutta turhaan. Vankilan musliminaiset kiusasivat ja pilkkasivat häntä, mutta Argyre ei piitannut siitäkään. Kristityt vankitoverit näkivät ihmeekseen, kuinka hän piti vankeudessaan ruumistaan kurissa valvomalla ja paastoten. Hän kesti kaiken, sillä hän tiesi olevansa vankilassa uskonsa tähden. Rakkaus Kristukseen, todelliseen Sulhaan, täytti Argyren riemulla.

Vankeus jatkui, ja turkkilaiset yrittivät usein saada Argyren kääntymään ruoskan avulla, mutta turhaan. Vankilan musliminaiset kiusasivat ja pilkkasivat häntä, mutta Argyre ei piitannut siitäkään. Kristityt vankitoverit näkivät ihmeekseen, kuinka hän piti vankeudessaan ruumistaan kurissa valvomalla ja paastoten. Hän kesti kaiken, sillä hän tiesi olevansa vankilassa uskonsa tähden. Rakkaus Kristukseen, todelliseen Sulhaan, täytti Argyren riemulla.

Vuodet kuluivat ja sana hänen kilvoittelustaan levisi. Hovissa korkean aseman saavuttanut kristitty, Manolis Kiurtzbasis halusi auttaa hänet vapaaksi. Argyre torjui avun, koska vankila oli hänelle kuin kuninkaan palatsi. Hän nukkui siellä kuoloneen 17 vankeusvuoden jälkeen vuonna 1725, noin 37-vuotiaana. Hänen miehensä kohta- lo ei tunneta.

Argyre siunattiin haudan lepoon Konstantinopolissa. Muu-

taman vuoden kuluttua hänen hautansa avattiin luiden siirtämiseksi, kuten tapana oli. Argyren ruumis ei ollutkaan maaton ja siitä levisi suloinen tuoksu. Konstantinopolin patriarkka Paisioksen suostumuksella Pyhän uusmarttyyri Argyren ruumis sijoitettiin Pyhän Paraskevan kirkkoon, missä se on edelleen. Uskovat pyytävät häneltä usein esirukouksia avioliitolle. ●

Yksinkertainen, kreikkalainen puulle maalattu ikoni Pyhästä uusmarttyyri Argyresta, jonka nimi on nykykreikaksi Argiri.

Lasaruksen lauantaina monella paikkakunnalla järjestetään pääsiäismyyjäiset.

Tule hankkimaan herkkuja pääsiäispöytään!

Tervetuloa koko
perheen voimin
viettämään lasten
pääsiäistä
Helsinkiin!

sivu 38

Tuomaan tiistai on
yleinen vainajien
muistelupäivä.

RADONITSA – VAINAJIEN PÄÄSIÄINEN

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA VLADA WAHLSTÉN

■ Kirkkaan viikon jälkeen Tuomaan sunnuntain jälkeisenä tiistaina kirkko muistelee vainajia. Päivää kutsutaan vainajien pääsiäiseksi eli radonitsaksi. Juhlan nimi juontuu venäjänkielisestä iloa tarkoittavasta sanasta. Vaikka päivään sekoittuu ikävöintiä ja haikeutta, on se myös iloitemista ylösnousemuksesta. Hautausmaalla toimitetaan muistolitatioita ja ihmiset käyvät haudoilla muistelemassa edesmenneitä rakkaitaan.

– Venäjällä radonitsa on erittäin iso juhla. Koko päivä vietetään hautausmaalla edesmenneitä muistellen ja yhdessä aterioiden, kertoo Kyyrölä-kerhon puheenjohtaja **Antonina Sosunov-Perälä**.

Karjalankannaksella Kyyrölän ortodoksispitäjässä vanhoja slaavilaisia tapoja noudatettiin aikoinaan tarkasti. Kyyrölä-kerho otti Hämeenlinnassa radonitsan palvelukset uudelleen käyttöön vuonna 1996. Perinteen elvyttäminen oli tärkeää Kyyrölän evakoille.

– Muistan, miten Kyyrölä-kerhon alkuvuosina näitä vanhempia kyyröläläisiä oli vielä elossa ja he istuskelivat hautausmaalla odottelemassa pappia. Jokaisella haudalla suitsutettiin ja toimitettiin litanioita, ja omaiset toivat haudoille ainakin kananmunia.

Tuomaan tiistai on tänä vuonna 30.4. Radonitsaa vietetään muun muassa Hämeenlinnan, Helsingin ja Lappeenrannan seurakunnissa. Tuomaan tiistaina kello 10 Imatran kirkossa toimitetaan liturgia ja panihida. Kirkkoon voi tuoda mukanaan muisteluruokia siunattavaksi.

Lappeenrannan seurakunnan vanhimmalla hautausmaalla Lappeenrannan Pallossa toimitetaan kello 17 vainajien pääsiäisen yleinen panihida.

– Hämeenlinnassa Vuorentaan matkamiehen ristillä ja Ahveniston hautausmaalla toimitetaan panihidat Tuomaan tiistaina. Olisi hienoa, jos nämä vanhat perinteet saataisiin säilytettyä elinvoimaisina Suomessa, toivoo Sosunov-Perälä.

Vainajien pääsiäisenä haudoilla voidaan nauttia muun muassa kolivaa eli muisteluvehnhää. Kolivaa on ollut tapana tarjoilla myös vainajan muistotilaisuudessa hautaan siunaamisen jälkeen. Kyyrölä-kerhon julkaisussa *Vahvana muistoissamme* on kolivan resepti:

*1 kahvikupillinen kuorittuja kokonaisia vehnänjyviä
4 kahvikupillista vettä*

Lisäksi kuivattuja hedelmiä, erivärisiä rusinoita, hienonnettua pähkinöitä, granaattimenaa tai mandariinia

Vehnänjyvät liotetaan yön yli ja keitetään pehmeiksi, mutta ei hajoaviksi. Siivilöidään vesi pois. Kuivat hedelmät leikataan pieniksi paloiksi ja lisätään jyvien joukkoon. Voidaan maustaa hunajalla. Koristellaan mandariini- tai granaattimenapaloilla.

Vainajien pääsiäisen palvelukset löydät kalenterisivuilta.

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Lasten pääsiäinen 22.4.

Lasten pääsiäinen järjestetään toisena pääsiäispäivänä 22.4. seurakuntatalilla (os. Unioninkatu 39, sisäpiha). Liturgia Uspenskin katedraalissa klo 10, jonka jälkeen siirrytään ristisaatossa seurakuntatalille jatkaamaan juhlaa. Luvassa on mm. yhteinen lounas, pelejä, askartelua ja rentoa yhdessä oloa. Tervetuloa koko perheen voimin!

Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Kristiina Klubb, kristiina.klubb@ort.fi

Kesän lastenleirit

Kesällä järjestetään kolme lastenleiriä Kaunisniemen leirikeskukseen:

II Lastenleiri 3.–6.6.

III Lastenleiri 24.–27.6.

IV Lastenleiri 8.–11.7.

Lastenleirit on suunnattu 7–14 vuotiaille. Leirillä vietetään aikaa yhdessä muiden ortodoksien kanssa ja tutustutaan kirkkoon erilaisten toimintojen (esimerkiksi leikkien, laulujen, askarteluiden, jumalanpalvelusten) kautta. Leirin tavoitteena on vahvistaa lapsien ortodoksista identiteettiä ja tukea perheitä kodin uskontokasvatuksessa. Jokaisella leirillä on aina teema ja toiminnot liittyvät leirin teemaan jollain tavalla. Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Tiia Haimi, tiia.haimi@ort.fi

Kevään ja kesän perheleirit

Kevään perheleiri järjestetään 17.–19.5. Kaunisniemen leirikeskukseen.

Praasniekkaleiri järjestetään 22.–25.7. Kaunisniemen leirikeskukseen.

Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Kristiina Klubb, kristiina.klubb@ort.fi

Kristinoppileirit

Kesän kristinoppileireillä IV, V ja VI on vielä tilaa!

Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Laura Riissanen, laura.riissanen@ort.fi

Leireille ilmoittautuminen

Leirien ilmoittautumislomakkeet löytyvät hos.fi/ilmoittautuminen-sivulta. Ilmoittautuminen kristinoppileireille on auki 1.5. asti, lastenleireille ja kevään perheleirille 5.5. asti, kristinoppileireille ja praasniekkaleirille 8.7. asti. Ilmoittautuessa ensisijalla ovat Helsingin ortodoksisen seurakunnan jäsenet. Muut pääsevät mukaan, jos on tilaa.

TAPAHTUU KOTKASSA

Lasten pääsiäisen juhla

Toisena pääsiäispäivänä 22.4. kello 10 liturgia Kotkan kirkossa, palveluksen jälkeen tarjoilua ja ohjelmaa. Tervetuloa!

TAPAHTUU LAHDESSA

Lasten pääsiäisen juhla – ДЕТСКАЯ ПАСХА 22.4.

Toisena pääsiäispäivänä Lahden kirkossa klo 9.30 alkaa liturgia ja ristisaatto. Palveluksen jälkeen seurakuntatalissa on lasten esitys ja maistuvia herkuja juhlan kunniaksi. Lapsille ohjelmassa on kirkonkellojen soittoa. Tervetuloa!

TAPAHTUU TAMPEREELLA

Jatkojatkis

Jatkojatkis Jyväskylän seurakuntakeskuksessa pe-su 3.–5.5.2019.

Leirille kutsutaan vuosien 2017 ja 2018 kriparilaiset ja ohjaajat.

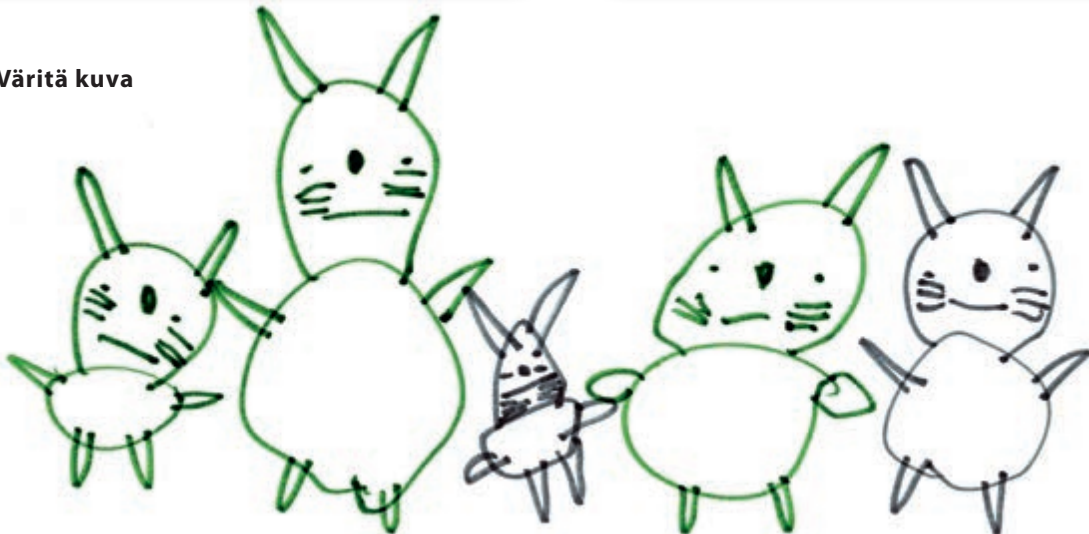
Osallistumismaksu on 30 €, joka sisältää lattiamaajoituksen, ohjelman, ruokailut ja yhteiskyydin Tampereelta Jyväskylään ja takaisin.

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Lasten pääsiäisen juhlat

Toisena pääsiäispäivänä Lappeenrannassa ja Imatralla 22.4. kello 10 liturgia ristisaattoineen, herkuja ja ohjelmaa perheille. Tervetuloa!

Väritä kuva

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minne mennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

Kirkolliset juhlat 12.4.–9.6.

***14.4. Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai**

***21.4. Herran pääsiäinen, jota edeltävät suuren viikon palvelukset**

22.4. 2. pääsiäispäivä

28.4. Tuomaan sunnuntai

5.5. Mirhantuojujen ja vanhurskaan Joosefin sunnuntai

12.5. Halvaantuneen sunnuntai

19.5. Samarialaisnaisen sunnuntai

26.5. Sokeana syntynen sunnuntai

***30.5. Herran taivaaseenastuminen, helatorstai**

2.6. Pyhien isien sunnuntai

***9.6. Pyhän kolminaisuuden päivä, helluntai**

EPL = ENNENPYHITETTYJEN LAHJAIN LITURGIA ELI PAASTOLITURGIA

ARKKIPIISPA LEON PALVELUKSIA

Su 14.4. klo 10 Jumalallinen liturgia, palmusunnuntai, Uspenskin katedraali

To 18.4. klo 12 Jalkojenpesupalvelus, suuri torstai, Uspenskin katedraali

Su 21.4. klo 00 Aamupalvelus ja Jumalallinen liturgia, Herran pääsiäinen, Uspenskin katedraali

Ke 24.4. klo 10 Jumalallinen liturgia, televisioitava koululaisjumalanpalvelus, Uspenskin katedraali

Su 19.5. klo 9.30 Jumalallinen liturgia, samarialaisnaisen sunnuntai, Uspenskin katedraali
Su 9.6. klo 10 Jumalallinen liturgia, helluntai, kirkon vuosijuhla, Lahden kirkko

RADIO & TV

La 20.4. Yle Radio 1 klo 23.55

Pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia Pyhän marttyrikeisarinna Aleksandran kirkosta Turusta.

La 20.4. Yle TV 1 klo 23.55

Pääsiäisyön aamupalvelus ja liturgia Kristuksen kirkastumisen kirkosta Valamon luostarista. Uusintalähetys vuodelta 2014. Palveluksen toimittaa arkkipiispa Leo.

Su 28.4. Yle Radio 1 klo 11

Apostoli Tuomaan sunnuntain liturgia Pyhän Kolminaisuuden katedraalista Oulusta.

Su 28.4. Yle TV 1 klo 10

Kirkkaan keskiviikon liturgia Uspenskin katedraalista Helsingistä. Nauhoitettu lähetys.

AAMUHARTAUDET

joka kuukauden kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15

13.4. Arkkipiispa Leo

4.5. Vt. toiminnanjohtaja Minna Rasku

25.5. TT Jelisei Heikkilä

ILTAHARTAUDET

joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50

16.4. Pastori Tuukka Rantanen

21.5. Rovasti Heikki Huttunen

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen, p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoinna ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9–14, puhelinpäivystys klo 14–16, p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Isännöitsijä Kaj Rosenberg, p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22, p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoinna ma–ti 10–15, ke–to 15–19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. (09) 85 646 103

Pastori Mikko Leistola, p. (09) 8564 6121, 0400 413 196

Pastori Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi), p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

Pastori Sergei Petsalo, p. (09) 8564 6191, 040 620 5944

Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250

Yli diakoni Juha Lampinen, p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen (työvapaalla),

Larissa Qvintus-Petsalo (sij. 31.7.2019 asti) p. 040 828 2283

Kirsi-Maria Susuna, p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.) p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.), p. (koti) (09) 135 2902

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040 5920 684, veikko.purmonen@gmail.com

Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Alexandre Björklund, p. 040 550 0103

Pastori Juha Hirvonen, juha.hirvonen@edu.hel.fi

Yli diakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.), p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Kari Hartikka, p. (09) 8564 6162, 040 703 4616

Elina Pale, p. 040 723 7632

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi.

Isännöitsijä nunna Elisabet, p. 050 585 3870
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, yli diakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen (työvapaalla), kanttorin sij. Larissa Qvintus-Petsalo, diakoni Heikki Kaski

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

La 13.4. klo 17 vigilia

***Su 14.4. klo 10 liturgia**

Ma 15.4. klo 18 iltapalvelus (suuren tiistain aamupalvelus)

Ti 16.4. klo 9 EPL

Ti 16.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu (suuren keskiviikon aamupalvelus)

Ke 17.4. klo 9 EPL

Ke 17.4. klo 18 iltapalvelus (suuren torstain aamupalvelus)

To 18.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

To 18.4. klo 12 jalkojenpesupalvelus

To 18.4. klo 18 aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia)

Pe 19.4. klo 9 hetkipalvelus (kuninkaalliset hetket)

Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus (Kristuksen hautakuvan esiinkantaminen)

Pe 19.4. klo 18 aamupalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)

La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

***La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus**

Su 21.4. klo 17 ehtoopalvelus (pääsiäisen suuri ehtoopalvelus)

Ma 22.4. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia (lasten pääsiäinen)

Ti 23.4. klo 10 liturgia
Ti 23.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 24.4. klo 10 liturgia
Ke 24.4. klo 17 ehtoopalvelus
To 25.4. klo 10 liturgia
To 25.4. klo 17 ehtoopalvelus
Pe 26.4. klo 10 liturgia
La 27.4. klo 17 vigilia
Su 28.4. klo 10 liturgia
Ma 29.4. klo 10 liturgia
La 4.5. klo 17 vigilia
Su 5.5. klo 10 liturgia
La 11.5. klo 17 vigilia
Su 12.5. klo 10 liturgia
Ke 15.5. klo 18 yleinen rukouspalvelus (Jumalan-
synnyttäjän Kozeļštšanin ikonin kunniaksi)
La 18.5. klo 17 vigilia
Su 19.5. klo 9.30 liturgia
La 25.5. klo 17 vigilia
Su 26.5. klo 10 liturgia
Ke 29.5. klo 17 vigilia
***To 30.5. klo 10 liturgia**
La 1.6. klo 17 vigilia
Su 2.6. klo 10 liturgia
La 8.6. klo 17 vigilia
***Su 9.6. klo 10 liturgia**

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja
ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruunuhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

Pe 12.4. klo 17 EPL
La 13.4. klo 17 ehtoopalvelus, en, virpovitojien
siunaaminen
***Su 14.4. klo 10 liturgia, en**
Ti 16.4. klo 18 aamupalvelus (nymfios kreikaksi)
To 18.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia
La 20.4. klo 9 aamupalvelus, en, ru
***La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus, ru, en**
Ma 22.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 28.4. klo 10 liturgia, rom
Su 28.4. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 29.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 30.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 1.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 2.5. klo 17 ehtoopalvelus
Su 5.5. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 6.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 7.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 8.5. klo 8 liturgia
Ke 8.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 9.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 11.5. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 12.5. klo 10 liturgia, en
Su 12.5. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 13.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 14.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 15.5. klo 8 vedenpyhitys ja liturgia
Ke 15.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 16.5. klo 17 ehtoopalvelus
Su 19.5. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 19.5. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 20.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 21.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 22.5. klo 8 liturgia
Ke 22.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 23.5. klo 17 ehtoopalvelus
Su 26.5. klo 10 liturgia arabiaksi
Su 26.5. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 27.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 28.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 29.5. klo 8 liturgia
La 1.6. klo 10 liturgia, rom
La 1.6. klo 17 vigilia, ru
Su 2.6. klo 10 liturgi på svenska

Su 2.6. klo 18 Jeesuksen rukous
Su 9.6. klo 18 Jeesuksen rukous

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti,
p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Tatjana Wilenius
Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701

JUMALANPALVELUKSET

Pe 12.4. klo 17 yleinen panihida
La 13.4. klo 10 liturgia
***Su 14.4. klo 10 liturgia**
Ke 17.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
To 18.4. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
Pe 19.4. klo 9 aamupalvelus (12 kärsimys-
evankeliumia)
Pe 19.4. klo 18 iltapalvelus (Kristuksen hautaus-
palvelus)
La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
***La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus**
Ti 30.4. klo 18 yleinen panihida (ja katekumeeni-ilta)
Pe 3.5. klo 17 yleinen panihida
La 4.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 10.5. klo 17 yleinen panihida
La 11.5. klo 10 liturgia
Pe 17.5. klo 17 yleinen panihida
La 18.5. klo 10 liturgia
Pe 24.5. klo 17 yleinen panihida
La 25.5. klo 10 liturgia
Pe 31.5. klo 17 yleinen panihida
La 1.6. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriäläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola, kanttori Kirsi-Maria Susuna

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
(Lasaruksen lauantai)
La 13.4. klo 17 vigilia
***Su 14.4. klo 10 liturgia**
Ma 15.4. klo 8 EPL
Ke 17.4. klo 17 aamupalvelus
To 18.4. klo 8 ehtoopalvelus ja liturgia
To 18.4. klo 17 aamupalvelus
Pe 19.4. klo 13 ehtoopalvelus (Kristuksen hauta-
kuvan esiinkantaminen)
Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus
La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
***La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus**
Ti 23.4. klo 10 liturgia (koululaispalvelus)
Ke 24.4. klo 10 liturgia (koululaispalvelus)
To 25.4. klo 10 liturgia (koululaispalvelus)
Pe 26.4. klo 10 liturgia (koululaispalvelus)
La 27.4. klo 17 vigilia
Su 28.4. klo 10 liturgia
La 4.5. klo 17 vigilia
Su 5.5. klo 10 liturgia
Ke 8.5. klo 17 akatistos (p. Nikolaokselle)
La 11.5. klo 17 vigilia
Su 12.5. klo 10 liturgia
Ke 15.5. klo 8 liturgia (pääsiäisen keskijuhla)
Ke 15.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 18.5. klo 17 vigilia
Su 19.5. klo 10 liturgia (kansan laulama)
Ti 21.5. klo 9 liturgia (pt Konstantinos ja Helena)
Ke 22.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 25.5. klo 17 vigilia
Su 26.5. klo 10 liturgia
Ke 29.5. klo 17 vigilia
***To 30.5. klo 10 liturgia**
La 1.6. klo 17 vigilia
Su 2.6. klo 10 liturgia
Ke 5.6. klo 17 ehtoopalvelus
La 8.6. klo 16.30 yleinen panihida
La 8.6. klo 17 vigilia
***Su 9.6. klo 10 liturgia (ja polvirukousten
ehtoopalvelus)**

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille
klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio

Stefanos-säätiön hoitaja: Iulian Pop,
stefanossaatio@gmail.com, p. 040 5922 066
Papit Juhani Härkin, Raimo Pores ja Markus Kinkki

JUMALANPALVELUKSET

To 18.4. klo 17 aamupalvelus (12 kärsimysevan-
keliumia)
Pe 19.4. klo 15.30 ehtoopalvelus, hautakuvan
esiinkanto ja kunniointaminen
***La 20.4. klo 20 pääsiäisyöpalvelus**
La 11.05. klo 10 jumalallinen liturgia
La 25.05. klo 10 jumalallinen liturgia
Stefanoskodin kesäpraasniekka
Pe 2.8. klo 18 pieni vedenpyhitys, suuri ehtoopal-
velus, grilli-ilta
La 3.8. klo 10 jumalallinen liturgia, kappeli 10 v.

Hoivakoti Helena

M:t Pistis, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Papit Viktor Porokara ja Markus Kinkki
Palvelukset kaksikielisiä su/sl

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4 klo 17.30 vigilia
***Su 14.4 klo 10 liturgia**
To 18.4. klo 17.30 aamupalvelus, 12 kärsimys-
evankeliumia
Pe 19.4 klo 12 ehtoopalvelus
Pe 19.4 klo 17.30 aamupalvelus, Jeesuksen
hautaamisen muisto
La 20.4 klo 9 liturgia
***La 20.4 klo 19.30 pääsiäisyöpalvelus**
Ma 22.4 klo 10 liturgia
La 4.5 klo 17.30 vigilia
Su 5.5 klo 10 liturgia
La 18.5 klo 17.30 vigilia
Su 19.5 klo 10 liturgia
Ke 29.5 klo 17.30 vigilia
***To 30.5 klo 10 liturgia**

Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimi-
tetaan arkisin klo 5.45 aamurukoukset, puoliyö-
palvelus/paraklesis, aamupalvelus ja illalla klo
18.30 Jeesuksen rukous -palvelus tai akatistos.

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 ja ehtoopalvelus
klo 17. Keskiiviikkoin Jeesuksen rukous -palvelus
vaihtelevasti joko ehtoopalveluksen sijaan tai hei-
ti sen jälkeen. Lauantaisin liturgia klo 10.30.
To 18.4. klo 17 jalkojenpesupalvelus, suuri torstai
Pe 19.4. klo 8.30 aamupalvelus (hautauspalvelus),
suuri perjantai
Pe 19.4. klo 17 ehtoopalvelus, suuri perjantai
La 20.4. klo 8.30 aamupalvelus (hautauspalvelus)
La 20.4. klo 17 ehtoopalvelus
***La 20.4. klo 22.00–00.30 pääsiäisyöpalvelus**
Su 21.4. klo 17 suuri ehtoopalvelus, Herran pää-
siäinen
Myös muita palveluksia tapahtumien yhteydessä,
ks. sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335
Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615
Diakoni Harry Fagerlund, p. 044 511 6817

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

Tapiola

**Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221**
Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia
La 13.4. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
***Su 14.4. klo 10 liturgia**
Ti 16.4. klo 18 yleinen sairaanvoitelu
Ke 17.4. klo 18 aamupalvelus (suuren torstain aamupalvelus)
To 18.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
To 18.4. klo 18 aamupalvelus (12 käsims-evankeliumia)
Pe 19.4. klo 9 hetkipalvelus (kuninkaalliset hetket)
Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus (hautakuvan esiinkantaminen)
Pe 19.4. klo 18 aamupalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)
La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia
***La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus**
Ma 22.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ti 23.4. klo 10 liturgia
Ke 24.4. klo 10 liturgia
To 25.4. klo 10 liturgia
Pe 26.4. klo 10 liturgia
La 27.4. klo 17 vigilia
La 27.4. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Su 28.4. klo 10 liturgia
Ma 29.4. klo 10 liturgia
La 4.5. klo 17 vigilia
La 4.5. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Su 5.5. klo 10 liturgia
Ke 8.5. klo 9 aamupalvelus
Ke 8.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 9.5. klo 9 liturgia
La 11.5. klo 17 vigilia
La 11.5. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Ke 15.5. klo 9 aamupalvelus
Ke 15.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 16.5. klo 9 liturgia
Su 12.5. klo 10 liturgia
La 18.5. klo 17 vigilia
La 18.5. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus
Su 19.5. klo 10 liturgia
Ke 22.5. klo 17 ehtoopalvelus
To 23.5. klo 9 liturgia
La 25.5. klo 17 vigilia
La 25.5. klo 18.40 yleinen rukouspalvelus

Su 26.5. klo 10 liturgia
Ke 29.5. klo 9 aamupalvelus
Ke 29.5. klo 17 ehtoopalvelus
***To 30.5. klo 10 liturgia**
La 1.6. klo 17 vigilia
Su 2.6. klo 10 liturgia
La 8.6. klo 17 vigilia
***Su 9.6. klo 10 liturgia**

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

■ Espoon keskus

**Trapasa, Kirkkojärventie 1
(Espoon juna-asema, 2. krs.)**
Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala

JUMALANPALVELUKSET

Pe 12.4. klo 20 vigilia ja liturgia
Ma 15.4. klo 18 sairaanvoitelu
Pe 19.4. klo 9 aamupalvelus, 12 kärsimys-evankeliumia
La 20.4. klo 13 ehtoopalvelus ja liturgia
La 4.5. klo 18 ehtoopalvelus
Su 5.5. klo 10 liturgia, ristaatto, vedenpyhitys, tempeljuhla, kappelin vihkiminen
Su 19.5. klo 10 liturgia

■ Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan Maria ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie 4
Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia
***Su 14.4. klo 10 liturgia**
Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus (Kristuksen ristiltäotto)
Ma 22.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia (lasten pääsiäinen)
Su 12.5. klo 10 liturgia
Ke 15.5. klo 10 liturgia (mukana koululaisia)
La 8.6. klo 17 vigilia
***Su 9.6. klo 10 liturgia**

■ Karjalohja

P. Markuksen kappeli, Sakkolan kylätie

JUMALANPALVELUKSET

La 11.5. klo 10 liturgia

■ Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

To 18.4. klo 18 ehtoopalvelus ja liturgia (ehtoollisen asettamisen muisto)
Su 2.6. klo 10 liturgia (vanhusten kirkkopyhä)

■ Metsolan tsasouna

Myyrintie 8, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 9 liturgia (sen jälkeen myyjäiset Nahkurinkatu 4 kirkolla)
Ke 17.4. klo 10 aamupalvelus
Pe 19.4. klo 10 aamupalvelus (12 kärsimys-evankeliumia)
***La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus**
Ke 24.4. klo 10 liturgia (mukana koululaisia)
Ti 30.4. klo 17 yleinen panihida
La 4.5. klo 17 ehtoopalvelus
Su 5.5. klo 10 liturgia
Su 19.5. klo 10 liturgia
Ke 22.5. klo 18 ehtoopalvelus

La 8.6. klo 10 yleinen panihida
Su 9.6. klo 18 ehtoopalvelus (polvirukoukset)

■ Nummela

Ortodoksinen rukoushuone, Naaranpajuntie 7,
p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

Ke 17.4. klo 18 EPL
Pe 19.4. klo 18 aamupalvelus (Kristuksen hautauspalvelus)
To 25.4. klo 10 liturgia (mukana koululaisia)
Ke 15.5. klo 18 maallikkopalvelus
Ke 29.5. klo 17 ehtoopalvelus
***To 30.5. klo 10 liturgia**

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille joka kuukauden 4. sunnuntai.

■ Tammisaari

Tammisaaren ev. lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 18

JUMALANPALVELUKSET

La 18.5. klo 10 liturgia

■ Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas
p. (09) 221 1400

Papisto: pappismunkki Hariton ja pappismunkki Foma

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia, virpovitsojen siunaus
***Su 14.4. klo 10 liturgia**
To 18.4. klo 8 liturgia
To 18.4. klo 17 12 evankeliumia
Pe 19.4. klo 13 ehtoopalvelus, Kristuksen ristiltä otto
Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus, Kristuksen hautauspalvelus
La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia, lisäksi leipien ja viinin siunaus
***La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus**
Ma 22.4. klo 10 liturgia
La 27.4. klo 17 vigilia
Su 28.4. klo 10 liturgia
La 4.5. klo 17 vigilia
Su 5.5. klo 10 liturgia
La 11.5. klo 17 vigilia
Su 12.5. klo 10 liturgia
Ke 15.5. klo 8 liturgia, pääsiäisajan keskijuhla
La 18.5. klo 17 vigilia
Su 19.5. klo 10 liturgia
La 25.5. klo 17 vigilia
Su 26.5. klo 10 liturgia
***To 30.5. klo 10 liturgia**
La 1.6. klo 17 vigilia
Su 2.6. klo 10 liturgia
La 8.6. klo 17 vigilia
***Su 9.6. klo 10 liturgia ja helluntain polvirukoukset**
Ma 10.6. klo 8 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356
Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen, p. 050 358 7339
Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,
040 1930733
Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,
jukka.alava@iki.fi

Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757

Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081

Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää

Diakoni Erkki Toivanen, Järvenpää

Diakoni Sergei Podschivalov
p. 040 749 1560, Tikkurila

Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila

Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Johanna Jomppanen (Vantaa),
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

Jaana Björninen (Itä- ja Keski-Uusimaa),
p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenlähdeentie 48Pappi Mikael
Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

Pe 12.4. klo 17.30 EPL

La 13.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

La 13.4. klo 17 vigilia

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ke 17.4. klo 9 aamupalvelus

Ke 17.4. klo 17.30 EPL

Ke 17.4. klo 19 katumuksen sakramentti

To 18.4. klo 9 aamupalvelus

To 18.4. klo 17.30 ehtoopalvelus ja liturgia

Pe 19.4. klo 9 aamupalvelus

Pe 19.4. klo 14 suuri ehtoopalvelus

Pe 19.4. klo 17.30 aamupalvelus

La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 22.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ti 23.4. klo 10 liturgia

Ke 24.4. klo 10 liturgia

Ke 24.4. klo 17.30 ehtoopalvelus

To 25.4. klo 10 liturgia

Pe 26.4. klo 10 liturgia

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

Ma 29.4. klo 10 liturgia

Ke 1.5. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 4.5. klo 17 suuri ehtoopalvelus

Su 5.5. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ke 8.5. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 11.5. klo 17 vigilia

Su 12.5. klo 10 liturgia

Ke 15.5. klo 9 liturgia

Ke 15.5. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 18.5. klo 17 vigilia

Su 19.5. klo 10 liturgia

Ke 22.5. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 25.5. klo 17 vigilia

Su 26.5. klo 10 liturgia

Ke 29.5. klo 17.30 vigilia

*To 30.5. klo 10 liturgia

To 30.5. klo 11.30 ristisaatto

La 1.6. klo 17 suuri ehtoopalvelus

Su 2.6. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

La 8.6. klo 9 aamupalvelus ja liturgia (vainajien
muistelupäivä)

La 8.6. klo 17 vigilia

*Su 9.6. klo 10 liturgia

Kivistön ev. lut. kirkko

Laavatie 2, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 4.5. klo 9.30 liturgia

Järvenpää

Jumalansyntyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia

*Su 14.4. klo 10 liturgia

To 18.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

To 18.4. klo 17.30 aamupalvelus (12 kärsimys-
evankeliumia)

Pe 19.4. klo 13 ehtoopalvelus

Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus (hautauspalvelus)

La 20.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ti 23.4. klo 10 liturgia (koululaiset)

La 27.4. klo 10 liturgia

Ti 30.4. klo 17 akatistos

La 4.5. klo 17 vigilia

Su 5.5. klo 10 liturgia

Ke 8.5. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 11.5. klo 10 liturgia

Ti 14.5. klo 17 akatistos

Ke 15.5. klo 10 liturgia (pääsiäiskauden
keskijuhla)

La 18.5. klo 17 vigilia

Su 19.5. klo 10 liturgia

Ke 22.5. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 25.5. klo 10 liturgia

Ti 28.5. klo 17 akatistos

Ke 29.5. klo 17.30 vigilia

*To 30.5. klo 10 liturgia

La 1.6. klo 17 vigilia

Su 2.6. klo 10 liturgia

La 8.6. klo 17 vigilia

*Su 9.6. klo 10 liturgia

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231,
-pappi Teo Merras ja Mikko Leistola, kanttori Minna
Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 10 aamupalvelus, liturgia ja
virpovitojien siunaus

To 18.4. klo 18 aamupalvelus (12 kärsimys-
evankeliumia)

Pe 19.4. klo 13 ehtoopalvelus

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

La 26.4. klo 10 liturgia

Ma 28.4. klo 10 liturgia

Su 12.5. klo 10 liturgia

Su 26.5. klo 10 liturgia

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ti 16.4. klo 17.30 yleinen sairaanvoitelu

To 18.4. klo 17.30 aamupalvelus (12 kärsimys-
evankeliumia)

Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus

*20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

To 25.4. klo 10 liturgia (koululaispalvelus)

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

To 9.5. klo 17.30 akatistos

La 11.5. klo 17 vigilia

Su 12.5. klo 10 liturgia

To 23.5. klo 17.30 akatistos

La 25.5. klo 17 vigilia

Su 26.5. klo 10 liturgia

Ke 29.5. klo 17.30 vigilia

To 30.5. klo 10 liturgia

Ti 4.6. klo 17 yleinen panihida ja litanioita
haudoilla

La 8.6. klo 17 vigilia

*Su 9.6. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaille.

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,
Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Alexandre Björklund, p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets,
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: pastori Alexandre Björklund,
ylidiakoni Gennadij -Stolbow, diakoni Ioann
-Markolainen

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

La 13.4. klo 10 liturgia

La 13.4. klo 16 katumuksen sakramentti

La 13.4. klo 17 vigilia

Su 14.4. klo 9 katumuksen sakramentti

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ma 15.4. klo 17 iltapalvelus (suuren tiistain
aamupalvelus)

Ti 16.4. klo 9 EPL

Ti 16.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 17.4. klo 9 EPL

Ke 17.4. klo 17 iltapalvelus (suuren torstain
aamupalvelus)

To 18.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

To 18.4. klo 17 aamupalvelus (12 kärsimysevan-
keliumia)

Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus (Kristuksen ristiltä
ottamisen muistopalvelus)

Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus (suuren lauantain
aamupalvelus, Kristuksen hautaaminen muisto-
palvelus)

La 20.4. klo 9.30 hetkivalvelus

La 20.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 22.4. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia

Ke 24.4. klo 9 liturgia ruotsiksi

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

Ma 29.4. klo 9 liturgia

La 4.5. klo 16.30 yleinen panihida

La 4.5. klo 17 vigilia

Su 5.5. klo 10 liturgia (ristisaatto)

Ke 8.5. klo 17 ehtoopalvelus
 La 11.5. klo 16.30 yleinen panihida
La 11.5. klo 17 vigilia
Su 12.5. klo 10 liturgia (ristisaatto)
 Ke 15.5. klo 17 ehtoopalvelus
 La 18.5. klo 16.30 yleinen panihida
La 18.5. klo 17 vigilia
Su 19.5. klo 10 liturgia (ristisaatto)
 Ke 22.5. klo 17 ehtoopalvelus
 La 25.5. klo 16.30 yleinen panihida
La 25.5. klo 17 vigilia
Su 26.5. klo 10 liturgia (ristisaatto)
Ke 29.5. klo 17 vigilia
***To 30.5. klo 10 liturgia**
 La 1.6. klo 16.30 yleinen panihida
La 1.6. klo 17 vigilia
Su 2.6. klo 10 liturgia
 Ke 5.6. klo 17 ehtoopalvelus
 La 8.6. klo 16.30 yleinen panihida
La 8.6. klo 17 vigilia
***Su 9.6. klo 10 liturgia**

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30
 Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo 10–12.30 ja ke klo 17–18

Huskyrkan i Helsingfors**Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån**

Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu Toivonen, Mariamkören sjunger under ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Tors 18.4. kl 18 aftongudstjänst och liturgi
 Lö 20.4. kl 9 morgongudstjänst
***Lö 20.4. kl 23.30 påsknattens gudstjänster**
 Lö 1.6. kl 17 vigilia
 Sön 2.6. kl 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka)
 Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

Sat 13.4. at 17 vespers, blessing of the "palms"
***Sun 14.4. at 10 liturgy**
 Thu 18.4. at 18 vespers and divine liturgy
***Sat 20.4. at 23.30 Easter night services**
 Sat 11.5. at 17 vespers
 Sun 12.5. at 10 liturgy

Study group in English

How does Orthodox Christianity proclaim the Gospel of Our Lord Jesus Christ? How can I become part of the Orthodox Church in Helsinki? Study group on Orthodox Christianity Saturday evenings once a month at 5pm in Church of Ss. Apostle James and Great-martyr Catherine, Liisankatu 29 A, 4th floor. We will discuss about the Divine Services in the Church:
 Apr 13th The Funeral Service – Joy of Resurrection
 May 11th Marriage – The image of the Mystery of the Church
 For more information: Fr. Teemu Toivonen (mob. 040-5113846) teemu.toivonen@ort.fi

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
 Teemu Toivonen, 040 511 3846
 Τρίτη 16.4.2019: στις 18.00 ακολουθία του Νυμφίου
Δευτέρα 22.4.2019: όρθρος στις 09.00 και Θεία Λειτουργία
Κυριακή 19.5.2019: στις 9.00 όρθρος και Θεία Λειτουργία

Хельсинкский приход**Настоятель прихода**

Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103, markku.salminen@ort.fi

Κанцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Русскоязычный священник
 Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123, vaslav.skopets@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси,
 тел. 09 85 646 141

Русскоязычный священник дежурит в -сторожке Свято-Троицкого храма каждый вторник 10–12.

Хельсинки**Свято-Троицкий храм**

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец
 Регент Ирина Червинский–Матси
 Внештатное священство
 Священник Александр Бьёрклунд
 Протоиерей Геннадий Столбов
 Диякон Иван Марколаинен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 13.4. в 10 литургия
 Сб 13.4. в 16 исповедь
Сб 13.4. в 17 Всенощное бдение
 Вс 14.4. в 9 исповедь
***Вс 14.4. в 10 литургия**
 Вт 16.4. в 9 Литургия преждеосвященных даров
 Вт 16.4. в 17 соборование
 Ср 17.4. в 9 Литургия преждеосвященных даров
 Чт 18.4. в 9 вечерня и литургия
 Чт 18.4. в 17 Утреня с чтением 12-ти Евангелий Страстей Христовых
 Пт 19.4. в 14 Вечерня Великой Пятницы с выносом Плащаницы
 Пт 19.4. в 17 Утреня Великой субботы с чином погребения Плащаницы
 Сб 20.4. в 9.30 часов
 Сб 20.4. в 10 вечерня и литургия
***Сб 20.4. в 23.30 Полунощница и ночное Пасхальное богослужение**
 Пн 22.4. в 9.30 Утреня и литургия
 Ср 24.4. в 9 Литургия по-шведски
Сб 27.4. в 17 Всенощное бдение
Вс 28.4. в 10 литургия
 Пн 29.4. в 9 литургия
 Сб 4.5. в 16.30 Панихида
Сб 4.5. в 17 Всенощное бдение
Вс 5.5. в 10 литургия (крестный ход)
 Ср 8.5. в 17 вечерня
 Сб 11.5. в 16.30 Панихида
Сб 11.5. в 17 Всенощное бдение
Вс 12.5. в 10 литургия (крестный ход)
 Ср 15.5. в 17 вечерня
 Сб 18.5. в 16.30 Панихида
Сб 18.5. в 17 Всенощное бдение
Вс 19.5. в 10 литургия (крестный ход)
 Ср 22.5. в 17 вечерня
 Сб 25.5. в 16.30 Панихида
Сб 25.5. в 17 Всенощное бдение
Вс 26.5. в 10 литургия (крестный ход)
 Ср 29.5. в 17 вечерня
 Сб 1.6. в 16.30 Панихида
Сб 1.6. в 17 Всенощное бдение
Вс 2.6. в 10 литургия
 Ср 5.6. в 17 вечерня
 Сб 8.6. в 16.30 Панихида
Сб 8.6. в 17 Всенощное бдение
***Вс 9.6. в 10 литургия**
Семейный православный кружок
 Приглашаем родителей и детей на занятия по

вторникам с 11.00 до 14.00 при Свято-Троицком храме. Совместное участие в молебне, беседы о православной вере, чаепитие, приготовление различной выпечки, общение, обмен опытом, развивающие игры и подделки с детьми. Добро пожаловать!

Храм при доме престарелых**Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии,**

Hämeentie 55, 00580 Helsinki,
 тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 13.4. в 17.30 Всенощное бдение
***Вс 14.4 в 10 литургия**
 Чт 18.4. в 17.30 Утреня с чтением 12-ти Евангелий Страстей Христовых
 Пт 19.4. в 12 Вечерня Великой Пятницы с выносом Плащаницы
 Пт 19.4. в 17.30 Утреня Великой субботы с чином погребения Плащаницы
 Сб 20.4. в 9 литургия
***Сб 20.4 в 19.30 Полунощница и ночное Пасхальное богослужение**
 Пн 22.4. в 10 литургия
 Сб 4.5. в 17.30 Всенощное бдение
 Вс 5.5. в 10 литургия
 Сб 18.5. в 17.30 Всенощное бдение
 Вс 19.5. в 10 литургия
 Ср 29.5. в 17.30 Всенощное бдение
***Чт 30.5. в 10 литургия**

Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского
 Jauhokuja 3 В 2, 00920 Helsinki

Священник Иосеф Вола,
 тел. 0405452250

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.
 • Чаепитие по воскресеньям после Литургии
 • Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости Божией, Kallvikinnientie 35,
 00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо**Церковь прп. Германа Аляскинского в Тапиола**

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
 тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.
 В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жен-мироносиц Kirkkojärventie 1, 02770 Espoo
 Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

Вантаа**Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила**

Läntinen Valkoisenlähteentie 48,
 01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646

125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках. Чаепитие по воскресеньям после литургии. Русскоязычный семейный кружок для детей и родителей по средам в 14 часов. (Olga Soldatova 040 193 0733)

Беседы о вере

Русскоязычная встреча в храме Вознесения Господня в Тиккурила (Läntinen Valkoisenlähenteentie, 48, Vantaa) в субботу 13.4. с 14 до 16 час: Богослужения Страстной седмицы. Беседу за чаепитием проводит, магистр богословия, дьякон Свято-Троицкой церкви г. Хельсинки Иоанн Марколайнен

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Oletko kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta?
Ota yhteyttä: Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff, p. 040 350 1951.

Helsingin tiistaiseura

Ti 23.4. klo 16 pääsiäisjuhla Kotikirkossa ja Mirolybov-salissa.

Ti 7.5. tutustuminen Uspenskin katedraalin ikoneihin, isä Mikko Leistola esittelee. Kokoontuminen Uspenskin katedraalissa klo 16.

Ti 21.5. klo 9 kevätretki Kulttuurikeskus Sofiaan.

Kaksikielinen nuorisokuoro

Kiinnostuneita pyydetään olemaan yhteydessä kuoron johtajaan. Irina Tchervinskij-Matsi, p. 050 374 0019. Kuoron harjoitukset la klo 12–14 seurakunnan kerhohuoneella. Unioninkatu 39 A, 2. krs.

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Arkisin klo 5.45 aamurukoukset ja puoliyöpäpalvelus/paraklesis, klo 6.30 aamupalvelus ja iltaisin klo 18.30 Jeesuksen rukouspalvelus tai akatistos (ei ke-iltana). Usko arjessa -keskustelut jatkuvat to 2.5. klo 16–18. Olohuone-lafka auki to–la 13–16. Osoite Mikonkatu 25, Helsinki (summeri lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja, myös mahdolliset muutokset viikko-ohjelmassa osoitteessa theotokos.fi.

Raamattupiiri

Tiistaisin klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen seurakunnan kirjastossa, os. Liisankatu 29 A (2. krs.).

Ortodoksiakerho

Kokoontuu seurakuntasalilla ma Kotikirkossa klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen. 29.4. kerkhossa vietetään pääsiäisjuhlaa. Kanttori Larissa Qvintus-Petsalo laulattaa. 6.5. vuorossa on kerholaisten toiveaihe. 13.5. kerhon kevätretki.

Stefanoskodin käsipaikkakerho

Käsipaikkakerho kokoontuu keväällä to klo 10–14 seuraavasti: 25.4. ja 9.5.

Uspenskin katedraalin ystävät ry:n kevätkokous

Ti 28.5. klo 17 katedraalin kryptassa, Kanavakatu 1. Käsitellään sääntöjen mukaisesti tilinpäätös, vuosikertomus ja toiminnantarkastajan lausunto. Jäsenet tervetuloa! Pientä purtavaa tarjolla. Uspenskin katedraalin ystävät ry:n hallitus

Vuosikokous

Ortodoksinen Filantropia-Mission -lähetyspiirin vuosikokous ma 29.4.2019 klo 17.30 Jumalansyntyttäjän syntymän kappelissa, Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpi-

halta). Käsitellään § 9 määräämät asiat. Tervetuloa!

Johtokunta

■ TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Lastenkerhot

Kerhot 3–10-vuotiaille. Kirkkokerhossa lapset pääsevät jumalanpalvelukseen osallistumisen lisäksi tutustumaan omaan kirkkoon mm. askarte-luiden, pelien ja leikkien kautta.

Ponomarikerhossa yli 6-vuotiaat pojat pääsevät tutustumaan alttariapulaisen tehtäviin. Kasvatustoimen kerhotilassa järjestetään to las-ten iltakerho klo 17–19. Iltakerhossa tutustutaan omaan kirkkoon erilaisten aktiviteettien kautta. Ota mukaan pienet eväät ja tossut.

Lastenkerhot jatkuvat 12.5. asti ja perhekerhot 17.5. asti. Tiedot ajankohdista ja paikoista löytyvät seurakunnan nettisivujen tapahtumakalenterista.

Lapsikuoro

To 7-vuotiaille ja sitä vanhemmille klo 17–18. Lisätiedot: kasvatuksen kanttori Joakim Pietarinen, p. 044 331 1995

Perhekerho ja muskari

Pe klo 11–14.

Lasten iltakerho, lapsikuoro, perhekerho ja muskari kokoontuvat kasvatustoimen kerhotilassa, os. Unioninkatu 39 A 1.

Mukaan Nupiposseeseen!

NUPI kokoontuu joka tiistai ehtoopalvelukseen Kotikirkossa klo 17 ja sieltä siirrymme kerhotiloihin (Unioninkatu 39 A). Toimintaa tarjolla klo 20 asti. Ohjelmassa teemailtoja, kokkailua, kilpailuja ja mukavaa ja rentoa hengailua ortodoksisissa meiningeissä. NUPI on suunnattu kristinoppilain käyneille nuorille ja niille, jotka ovat täyttäneet 15 vuotta.

■ TAPAHTUMIA

Maximilian Steinberg: Strastnaja sedmitsa (Piinaviikko)

Palmusunnuntaina 14.4. klo 16 Uspenskin katedraalissa. Uspenskin katedraalikuoro, kamarikuoro Addictio ja Heikki Hattunen, tenori. Johtaa dir. cant. Varvara Merras-Häyrynen. Vapaa pääsy, käsiohjelma 15 €.

Stefanoskodin tiistaiseuran pääsiäismyyjäiset

La 13.4. klo 10–14. Osoite: Hallatie 2 B, Tapaninvainio, Helsinki (bussi 61, Uimaranrantie pysäkki). Saatavana: pashaa, kulitsaa, leivonnaisia, karkalampirakkoita, babojoja, lohpiirasta, kaalipiirasta, sienipiirasta ym. Lounasbuffet ja pika-arpajaiset. Ulkokirppis: kristallia, lasia, posliinia, figurineja, tauluja, pääsiäismunia ym. Myös antiikkisia keräilytavaroita.

Pääsiäis- ja virpovitsamyyjäiset

Lasaruksen lauantaina 13.4. klo 12–15 srk-salilla, Unioninkatu 39, sisäpiha. Ortodoksiset seurakunnat, piirit, luostarien ystävät ja järjestöt myyvät pääsiäisleivonnaisia, virpovitsoja ja ortodoksisia tuotteita.

ITÄ-HELSINKI

Raamattupiiri

Kokoontuu Myllypuron kappelilla ma klo 17.

Pt. Aleksanteri Syväriläisen kappelin kuoro

Harjoitukset kappelilla ke ehtoopalveluksen jälkeen. Paastonajan muutoksista tiedotetaan suoraan kuorolaisille. Kuoro ottaa jatkuvasti uusia laulajia. Lisätiedot kanttori Kirsi-Maria Susuna puh. 050 401 4798 tai kirsi-maria.susuna@ort.fi

Ortodoksinen kirkkolaulun peruskurssi

Sofia ma ehtoopalveluksen jälkeen noin klo

17.30. Harjoitellaan laulamaan liturgian ja ehtoopalveluksen lauluja moniäänisesti. Kurssi on maksuton ja kaikille avoin. Lisätietoja kanttori Kirsi-Maria Susunalta, puh. 050 4014 798, kirsi-maria.susuna@ort.fi

Lasten virpovitsapaja

Lasaruksen lauantain 13.4. aamupalveluksen ja liturgian aikana lasten virpovitsapaja kerhohuoneessa. Vitsat siunataan liturgian jälkeen.

Kansan laulamat liturgiat

Kevään kansan yhteisesti laulaman liturgiat toimitetaan su 17.3., la 6.4. ja su 19.5.

Luentosarja Kirkon elämä tutuksi

Myllypuron kappelilla.

Ke 15.5. klo 17.45 Vainajien muistelemine

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Taidenäyttelyt

Ikonitaiteilija Liisa Kuninkaan ja graafikko Kalevi Mustosen yhteisnäyttely, 14.4.–2.6. Rosa Liksomien Postmoderni ekumeeninen ikonostaasi, esillä toistaiseksi. Pysyvä kirkkotaidenäyttely.

Kurssit ja tapahtumat

Pääsiäinen Sofiassa

Täysihoitopaketit alkaen 270€/hlö ajalla pe–ma 19.–22.4. Lisätiedot: sofia.fi/paasiainen

Islam ja sen henkinen ja hengellinen perintö

-seminaari

La 27.4. klo 13–17 Abrahamin lapset – Lähi-idän suuret uskonnot -seminaarisarjan päätösosa. Maksuton.

Puhaltaako henki missä tahtoo? – Teosofia,

taide ja mysteeri -seminaari

La 4.5.2019 klo 13–17. Osallistumismaksu 25€, sis. ohjelman, välipalan ja iltapäiväkahvit.

Etiopian ortodoksinen kirkko -seminaari

La 11.5. klo 12.30–19. Teemoina mm. luostarielämä Etiopiassa, Neitsyt Maria ge'ez -runotraditio sekä Lalibelan kalliokirkot. Maksuton.

Äitienpäivä Sofiassa, su 12.5.

Pöytävaraukset: reception@sofia.fi tai puh. 010 277 900.

Sofian kevättalkoot

La 18.5. klo 10–15.

Lisätiedot: sofia.fi/tapahtumat. Ohjelmamuutokset mahdollisia. Kurssien yhteydessä majoitus -aamiaisella alkaen 40 €/vrk. Ilmoittautumiset: -reception@sofia.fi tai p. 010 277 900. Kulttuurikeskus Sofia, -Kallvikinniementie 35, 00980 Hki.

LÄNTINEN ALUE

TAPIOLAN KIRKKO, Kaupinkalliontie 2, Espoo

Keskiviikkokerho

Kokoontuu Tapiolan kirkolla. Aloitamme -ehtoopalveluksella klo 17. Teetarjoilu.

8.5. Kirjailijavieraana Annina Holmberg ja kolme kirjaa:

Minun Valamoni, tarinoita luostarista

Tahto ja hohto, Ritva Holmbergin elämä ja teot

kirjailijatyttären silmin
Yksi talvi, kaksi kesää. Äitiä ja ystävää tuonilmaisiin saattamassa.

Espoon miestenpiiri Hermaninjengi

Kokoontuu joka kuukauden kolmas ke klo 18.

Kokoontumispaikka vaihtelee.

Lisätietoja: puheenjohtaja Juhani Mustila,

p. 0400 472 623 (juhani.mustila@iki.fi).

Tarvittaessa lisätietoja antaa myös isä Petri Korhonen.

Käsityökerho

Monikulttuurinen käsityökerho kokoontuu kirkolla to klo 10–13. Kaikki käsitöistä kiinnostuneet tervetuloa mukaan.

Nuorten ikonimaalauskerho

Nuorten ikonimaalauskerho yli 13-vuotiaille tiistaisin Tapiolan kirkolla klo 18–19.30. Lisätietoja: Katarina Koskivaara-Ilmonen, katarinakoskivaara@gmail.com

Lasten iltakerho

Tapiolan kirkolla tiistai-iltaisin lastenkerho klo 17–19.30. Lastenkerhot 3–10-vuotiaille. Iltakerhossa yli 4-vuotiaat pääsevät kerhon yhteydessä osallistumaan myös kokkikerhoon! Kerho on ilmainen eikä tarvitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja: Tiia Haimi, tiia.haimi@ort.fi

Pääsiäismyyjäiset

Myyjäiset Lasaruksen lauantaina 13.4. kello 12–15. Rukoushetki klo 12.

Ystävyydenateria

Perjantaina 3.5. Tapiolan Herman Alaskalaisen kirkolla klo 11 alkaen Ystävyyden ateria. Tilaisuus on kaikille avoin. Hintaa yksi euro. Amore classico, 10 henkilön barokkiorkesteri esiintyy aterian aikana. Tervetuloa!

LOHJAN KIRKKO, Nahkurinkatu 4

Kuoroharjoitus

klo 18–20 keskiviikkoisin 8.5. ja 15.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

Torstaisin klo 18–20. Lisätietoja isä Kalevi Kasala, p. 040 525 2868, kalevi.kasala@ort.fi

Seniorikerho

Klo 14–16 torstaisin 9.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Lohjan Seudun Ortodoksien seurakuntailat

Lisätietoja: puheenjohtaja Urpo Uotila, p. 044 314 5210.

Ikonipiiri

Lisätietoja: Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Naistenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja: Pirkko Siili, p. 0400 782 144.

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja: Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

Pääsiäismyyjäiset

Lohjan ortodoksisessa srk-keskuksessa (Nahkurinkatu 4) la 13.4. klo 11–13. Karjalanpiirakoita, vatruskoita, babaa, kulitsaa, pashaa ja muita pääsiäisherkuja, myös käsitöitä. Pika-arpajaiset, välipalaksi kasviskeittoa, kahvia ja teetä. Järj. Lohjan seudun ortodoksit ry.

NUMMELAN RUKOUSHUONE, Naaranpajuntie 7

Perjantapiiri

Pe klo 12–14:10.5. ja 31.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

Lisätietoja, Ritva Tarima puh. 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi.

Ikonipiiri

Lisätietoja, Ritva Tarima puh. 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi.

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja, Päivi Kasala puh. 050 347 0205.

Vihdin-Nummela ortodoksit ry:n pääsiäismyyjäiset

Nummela rukoushuoneella la 13.4. klo 9–11. Karjalanpiirakoita, hapankaalia, pashaa ynnä muita pääsiäisen herkuja. Arpajaiset, virpovitsoja, kahvio. Maksuvälineinä käteinen ja maksukortit. Tervetuloa!

HANGON ORTODOKSINEN KIRKKO, Täktömintie 5

Kuoroharjoitus

Su klo 14–16: 19.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Torstaikerho

To klo 18–20: 9.5. ja 23.5. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja, Päivi Kasala 050 347 0205.

KARKKILA, EV. LUT. SEURAKUNTATALO, Huhdintie 9–11

Seurakuntailta

Pe klo 18–20: 10.5. ja 31.5. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

To 25.4. klo 10–17. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

KIRKKONUMMI, EV. LUT. SEURAKUNTATALO, Seurakunnantie 1

Seurakuntailta

To 9.5. ja 23.5. klo 18–20. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgiapalveluus toimitetaan la 18.5. klo 10 Tammisaaren ev.lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1. Liturgian jälkeen kokoonnumme kirkkokahveille Tammisaaren motellille. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Luentosarja Pokrovassa

La 13.4. luento klo 13. Suuren viikon tapahtumat ja jumalanpalvelukset
Luennoitsija diakoni, TM Vladimir Sokratili.
Oikeudet muutoksiin pidätetään.
Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan sivullamme: www.pokrova.fi Luentopaikka: Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja 11, Jorvas, Kirkkonummi

Pokrovan kesän yleisöpäivät

La 8.6. yleisöpäivä klo 11–15
La 17.8. yleisöpäivä klo 11–15
Vapaa pääsy! Kesäkahvio ja opastetut kierrokset.
Huom. Molemmat päivät ovat borssikeiton noutopäiviä, joten ennakkotilaukset voi antaa samalla viikolla maanantaista torstaihin klo 16 asti.
Osoite: Elfvinginkuja 11, Kirkkonummi.
www.pokrova.fi

TOIMINTAA TRAPESASSA

Kirkkojärventie 1, Espoo (Espoon keskuksen juna-asema, asemasilta, 2.krs)
Maahanmuuttajien neuvontapalvelut ma–pe klo 10–15.

Paastonajasta pääsiäisiin - Tapiolan ikonimaalareiden näyttely avoinna 4.3.–5.5.

Trapesan praasniekka 4.–5.5.

Trapesan kappelin pyhitys ja praasniekka Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leon johdolla. La 4.5. klo 18 ehtoopalvelus, su 5.5. klo 10 liturgia, ristisaatto, vedenpyhitys. Ohjelmassa eri maiden muslimien tarjoama ruokajuhla kristityille, pietarilainen kvartetti ja karjalankielinen kuoro. Tapahtumat ovat avoimia ja maksuttomia kaikille. Muutokset mahdollisia. Päivitetty tiedot: Facebook/Trapesa ja www.trapesa.com, p. 010 583 7970.

ITÄINEN ALUE

TOIMINTAA TIKKURILASSA

Tikkurilan kirkon tiistaiseuran ortodoksiakerho
Tikkurilan kirkolla Arseni-salissa ehtoopalveluksen jälkeen klo 18. Opettajana isä Mikael Sundkvist.

15.5. Ortodoksisen ja luterilaisen kirkon vuoropuhelu

22.5. Ortodoksisen ja katolisen kirkon vuoropuhelu

Vanhusten kirkkopyhä

Su 5.5. Liturgia alkaa klo 10, jonka jälkeen ruokailu ja ohjelmaa seurakuntasalissa.

Tikkurilan kirkon miestenpiiri

Ke 8.5. klo 18. Vieraana kirjailija Torsti Lehtinen, joka alustaa aiheesta ”Miehen osa tässä maailmassa”.

Tikkurilan kirkon praasniekka

Ke ja to 29.–30.5. Tikkurilan kirkon praasniekka. Liturgian jälkeen sään sallien ristisaatto Koisorantaan, minkä jälkeen yhteinen juhla-ateria seurakuntasalissa.

Vapaaehtoisia kaivataan

Vapaaehtoisia tarvitaan su liturgian jälkeen tarjottuun kirkkokahvien keittämiseen, tarjoiluun esillepanoon sekä loppusivoukseen. Opastusta tehtävään annetaan. Ota yhteyttä: Liisa Karlsson p. 050 3847 723.

Kirkkokuoro

Harjoitukset to klo 18–20. Kanttori: Olga Soldatova, 040 193 0733, olga.soldatova@ort.fi

TOIMINTAA JÄRVENPÄÄSSÄ

Järvenpään ystäväpiiri

Kokoontumiset ti klo 18 seuraavasti: 30.4. ikonimaalari Juri Mitroshin: Järvenpään kirkon seinämaalaukset, 14.5. pastori Sergei Petsalo: Profaanin ja pyhän välin ero, ja 28.5. kanttori Minna Jokinen: Pääsiäinen Georgiassa. Yhteystiedot: Anja Lindström, p. 040 741 4577 tai anja.lindstrom@outlook.com

Pääsiäismyyjäiset

Järvenpään kirkolla la 13.4. klo 11–14. Ystäväpiirin pääsiäismyyjäisissä myynnissä leivonnaisia, käsitöitä, virpomavitsoja, pääsiäismunia ja arpoja. Kahvio. Kirkkokuoro esiintyy klo 13. Osoite: Kartanontie 45

Koko kansa laulaa- liturgia

Järvenpään ort. kirkossa su 5.5. klo 10. Kirkkokansalla mahdollisuus laulaa koko liturgia kuoron avustamana.

Järvenpään perhekerhon luontoretki

Pe 17.5. Lähtö kirkolta klo 16.30. Paluu kirkolle n. klo 19. Säävaraus! Jos tulee rankasti vettä, retki peruuntuu. Tarkemmat tiedot toukokuun alkupuolella kirkon ilmoitustaululta, srkn nettisivuilta ja kirkon fb-sivuilla.

Lasten kirkkokerho

Sunnuntailiturgioiden yhteydessä kirkon alasalissa.

Kirkkokuoro

Harjoittelee Järvenpään kirkolla ke klo 17.30. Lisätiedot: kanttori Minna Jokinen, p. 050 5358 7339.

TAPAHTUMAT PORVOOSSA

Lasten kirkkokerho

Sunnuntailiturgioiden yhteydessä kirkon salissa.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIAKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola,

Avoimna ti-pe klo 9-13 p. 040 7047 171, hamina@ort.fi, www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri

p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka, p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi

Seurakuntasihtööri Liisa Eerola, p. 040 7047 171

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900, martti.honkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorlinna, p. 050 589 9011, jouko.wuorlinna@gmail.com

Pastori Jukka Jauhiainen

p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

Pastori Aleksi Saveljeff, p. 040 683 8050, aleksi.saveljeff@ort.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isoympyräkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa Itä-Suomen Kiinteistöpalvelu, Isoympyräkatu 9 A 10, 49400 Hamina. Isännöitsijä Tero Tuononen puh. 050 546 7120 (klo 15 jälkeen), tero.tuononen@outlook.com

■ Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

pastori Jukka Jauhiainen p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

Pe 12.4. klo 17 Jeesuksen rukous -palvelus

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ti 16.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

To 18.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

Pe 19.4. klo 18 aamupalvelus ja ristisaatto

La 20.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

Pe 26.4. klo 10 liturgia, koululaispalvelus

Pe 3.5. klo 17 Jeesuksen rukous -palvelus

La 4.5. klo 17 vigilia, su, sl

Su 5.5. klo 10 liturgia, su, sl

La 18.5. klo 17 vigilia

Su 19.5. klo 10 liturgia

La 8.6. klo 17 vigilia

*Su 9.6. klo 10 liturgia

■ Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia

Ma 15.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 17.4. klo 17 EPL

To 18.4. klo 17 aamupalvelus, 12 evankeliumia

Herramme kärsimyksistä

Pe 19.4. klo 11 ekumeeninen ristisaatto ja VI hetki

Pe 19.4. klo 16 ehtoopalvelus, Kristuksen ristiltä ottamisen muisto

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyön jumalanpalvelus

Ke 24.4. klo 10 liturgia, koululaispalvelus

Pe 3.5. klo 17 Jeesuksen rukous -palvelus

La 11.5. klo 17 vigilia

Su 12.5. klo 10 liturgia

Ke 15.5. klo 10 liturgia

La 25.5. klo 17 vigilia

Su 26.5. klo 10 liturgia

La 1.6. klo 17 vigilia, su, sl

Su 2.6. klo 10 liturgia, su, sl

■ Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 10 liturgia

Ma 22.4. klo 10 liturgia

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

*Ke 29.5. klo 17 vigilia ja liturgia (helatorstai)

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kerhot ja piirit:

Ortodoksiakeskus Sypressi, Varuskuntakatu 14, Kouvola

Pyhän Ristin kirkko, Kirkonmäenkatu 2, Kouvola

Myllykosken tsasouna, Koulutie 4, Myllykoski

Pietarin ja Paavalin trapesa, Isoympyräkatu 20, Hamina

Kesä- heinä- ja elokuussa kerhot ja piirit ovat kesätauolla.

Kirkkokuorojen harjoitukset

Hamina kuoron harjoitukset to klo 17.30 Pietarin ja Paavalin trapesassa, Kouvolan kuoron harjoitukset ke klo 18 Ortodoksiakeskus Sypressissä. Lisätietoja kanttori Kari Päivinen, p. 040 866 7686

Venäjänkielinen kerho

La 4.5. klo 16.30 alkaen päivystys Pietarin ja Paavalin kirkossa

La 1.6. klo 16.30 alkaen päivystys Pyhän Ristin kirkossa

Lisätiedot pastori Aleksi Saveljeff, puh. 040 683 8050

Ortodoksiapiiri

Toukokuun kokoontumispäivä päätetään myöhemmin ja ilmoitamme siitä nettisivuillamme.

Uusi tiistaiseura

Kokoontuu kuukauden 1. ja 3. keskiviikko klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa, lisätietoja Tiina Toikka puh. 040 5800 907

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa su 15.5. ja 19.5. klo 17, lisätietoja Iana Lang p. 044 377 8457.

Kirkkotekstiilikerho

Kirkkotekstiilikerhon kevätkausi on päättynyt.

Ikonipiiri Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa la klo 10-15 ja keskiviikkoisin klo 17-20.30, lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909.

Ikonipiiri Kouvola

Ortodoksiakeskus Sypressissä la ja su klo 10-15, lisätietoja Ritva Koverola p. 040 837 5909.

■ TAPAHTUMIA

Laura Karlinin "Evakkotarinoita"-valokuvanäyttely

Ortodoksiakeskus Sypressissä kevään 2019 ajan. Näyttely avoinna: ti-pe klo 9-13 tai sopimuksen mukaan.

Pagina Pertti

Pe 3.5. klo 14 Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Ilmoittautumiset puh. 040 7047 171, ti-pe klo 9-13.

Pääsiäismyyjäiset Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa, Isoympyräkatu 20. La 13.4. klo 10-13. Järjestäjinä Haminan ortodoksisen seurakunnan ikoni- ja diakoniapiiri.

Pääsiäismyyjäiset Kouvola

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa, Kirkonmäenkatu 2. La 13.4. klo 10-13. Järjestäjinä Haminan ortodoksisen seurakunnan toimintapiirit.

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A, 13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna p. 050 321 0035

Viraston aukioloajat:

ke klo 14-16.30 ja pe klo 9.30-12

hameenlinna@ort.fi

www.hmlortodoksinen.fi

www.facebook.com/

HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Jonas Bergenstad

p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

KANTTORI

Leena Lomu

p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272

Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326

Diakoni Veli Backman, p. 050 323 9893

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistönhoitaja Markku Seljänne

p. 0400 716 810

Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä

Heikki Halme, p. 040 558 0465

Pääkirkon ja Ahveniston kirkon isännöitsijä

Kirsi Backman, p. 050 349 5985

■ Hämeenlinna

Pyhien Aleksanteri Nevskin ja Johannes Krysostomoksen kirkko, Erottajakatu 2

JUMALANPALVELUKSET

*Su 14.4. klo 10 liturgia, kirkkokahvit

Ti 16.4. klo 17 sairaanvoitelu ja EPL

Ke 17.4. klo 17 aamupalvelus
To 18.4. klo 10 liturgia, klo 17 aamupalvelus, 12
käsirymyevankeliumia
Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus, hautakuvan
siirtäminen
Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus, Kristuksen hautaus
La 20.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia
*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyön palvelus
Ma 22.4. klo 10 lasten pääsiäinen, liturgia, ateria
Pe 26.4. klo 9 koululaisliturgia
La 4.5. klo 17 vigilia
Su 5.5. klo 10 liturgia
Ke 8.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 11.5. klo 17 vigilia
Su 12.5. klo 10 liturgia
Ke 15.5. klo 17 ehtoopalvelus
La 18.5. klo 17 vigilia
Su 19.5. klo 10 liturgia
Ke 22.5. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 29.5. klo 17 vigilia
*To 30.5. klo 10 liturgia, helatorstai, kirkkokahvit

Ahveniston kirkko

Ahvenistontie 20, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

La 1.6. klo 17 vigilia
Su 2.6. klo 10 liturgia, kirkkokahvit, Ahveniston
kirkko 125 vuotta
Ke 5.6. klo 17 ehtoopalvelus
La 8.6. klo 17 vigilia
*Su 9.6. klo 10 liturgia, kirkkokahvit

Seurakuntakoti

Matti Alangon katu 11 A, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia

Vuorentaan hautausmaa

Marssitie 23, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

Ti 30.4. klo 12 panihida matkamiehen ristillä

Ahveniston hautausmaa

Ahvenistontie 18, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

Ti 30.4. klo 12.30 panihida

Hämeen linnan kappeli

Kustaa III:n katu 6

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 12 virpovitsojen siunaus

Forssa

Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

To 25.4. klo 9 koululaisliturgia
Su 28.4. klo 10 liturgia

Lammi

Athos-säätiön toimintakeskus,
Panagian puistotie 39 A, Lammi

JUMALANPALVELUKSET

La 27.4. klo 10 liturgia
La 25.5. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Suuren paaston ripitysaikoja (isä Taistolle):

La 13.4. klo 13.30–16.30
Ke 17.4. klo 15–16.30

Diakoniaseura

Yhteyshenkilö Silja Shepherd, p. 050 560 4318,
siljaelinashpherd@gmail.com. Tietoa diakoni-
aseuran toiminnasta yhteyshenkilöltä tai srk:n
nettisivuilta.

Ikonikurssi Hämeenlinnassa

Seurakuntakodilla (Matti Alangon katu 11 A).
Opettaja Pasi-Mikael Huovinen p. 041 576 6143.
Päiväryhmä kokoontuu klo 12.30–15.30, iltaryh-
mä klo 16.30–19.30. Lisätietoja saa opettajalta.
Seuraava kokoontumispäivä: 29.4.

Kyyrölä-kerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, p. (03) 612 5850/
040 721 8436, antonina@pp.inet.fi. Varapj. ja sih-
teeri Lidia Jaskari, 040 588 5185, lidia.jaskari@
gmail.com. Kyyröläkerho järjestää kirkkokahvit
helluntaina 9.6. Vahvana muistoissamme -kirjaa
voi tilata seuraavilta henkilöiltä: antonina@pp.
inet.fi (Hämeenlinna), p. 040 721 8436, mirja.ju-
vonen-usvola@pp.inet.fi (Järvenpää), p. 0400 207
574, elisabeth.uschanov@gmail.com (Turku),
viktor.krykov@elisanet.fi (Helsinki), mmalanin@
hotmail.com (Vantaa). Myös Muolaa-Äyräpää vv.
1870–1944 -kirjaa saatavana Antoninalta hintaan
15 euroa

Pyhä Syke ry

Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905. Pyhä Syke
ry järjestää kirkkokahvit palmusunnuntaina 14.4.
Pyhä Syke ry:n vuosikokous pidetään su 28.4. klo
13 seurakuntakodilla. Pyhä Syke ry järjestää kirk-
kokahvit Herran taivaaseenastumisen päivänä
30.5. Lue lisää Pyhän Sykkeen toiminnasta yhdis-
tyksen nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi.

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228, sven.wess-
man@pp1.inet.fi Tiistaiseura kokoontuu seura-
kuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, ellei toisin
mainita. Tiistaiseurailat alkavat klo 17 alkuhar-
taudella ja kahvituksella. Ti 30.4. Tuomaan tiistai –
litaniat haudoilla, klo 12 Vuorentaan matkamie-
hen risti, n. klo 12.30 Ahvenisto, isä Danin hauta.
Tiistaiseura järjestää kirkkokahvit 2.6., Ahvenis-
ton kirkko 125 vuotta.

Kirkkokuoro

Mikäli olet nuotinlukutaitoinen ja kirkkokuoron
toiminta kiinnostaa, ota rohkeasti yhteyttä Lee-
na-kanttoriin.

Diakonia-aamiainen

Perjantaina 3.5. klo 8-10 seurakuntakodilla on
tarjolla aamupuuroa kahvin tai teen ja voileipiä
kera. Tervetuloa!

SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Ponomaripojat

Kokoontuvat liturgian yhteydessä opettelemaan
papiin apulaisen tehtäviä käytännön kautta.
Palveluksessa on yleensä aina joku aikuinen
ohjaamassa heitä.

Virpovitsatalkoot

Pe 12.4. klo 16–18 koko perheen virpovitsojen
tekotalkoot srk-kodilla. Omat sakset ja oksat
mukaan. Tarjolla pientä purtavaa.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Avoimin maanantaisin klo 15–17
p. (05) 212 490
kotka@ort.fi, www.kotkaort.fi

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,
Nikolaos-salia vuokrataan
erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Kirkkoherran sij. Timo Tynkkynen
0400 654 883 tai timo.tynkkynen@ort.fi

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki, p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki, p. 050 599 8855

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349,
veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)
Pastori Aleksi Saveljeff, p. 040 683 8050,
aleksi.saveljeff@ort.fi

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Isopuisto, p. (05) 212 767

Isännöitsijä Esa Terviö, p. 0440 837846

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 juhlivigilia ja virpovitsojen
siunaus

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ti 16.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 17.4. klo 17 paastoliturgia

To 18.4. klo 17 käsirymyevankeliumit

Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus ja hautakuvan kanto
Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus Kristuksen hautaa-
misen muistoksi

La 20.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyön

jumalanpalvelukset

Ma 22.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen

Ke 24.4. klo 9 liturgia, koululaiset

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

La 4.5. klo 17 vigilia

La 11.5. klo 17 vigilia

Su 12.5. klo 10 liturgia ja äitienpäivän

rukoushetki

La 18.5. klo 17 vigilia su/sl

Su 19.5. klo 10 liturgia, sl

La 25.5. klo 17 vigilia

Su 26.5. klo 10 liturgia

Ke 29.5. klo 17 juhlivigilia

*To 30.5. klo 10 liturgia

La 1.6. klo 17 vigilia

La 8.6. klo 15 panihida hautausmaalla

La 8.6. klo 17 juhlivigilia

*Su 9.6. klo 10 liturgia ja ehtoopalvelus

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasani-
laisen ikonin muistolle, Itäinen Tullikatu 17

Isännöitsijä Margarita Yukhevich,
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

Ke 27.3. klo 17 paastoliturgia

Su 7.4. klo 10 liturgia

To 18.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

Su 5.5. klo 10 liturgia

Su 2.6. klo 10 liturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Äiti-lapsi -kerho Nikolaos-salilla

Kokoukset ma klo 15–17. Ohjaajana Kati-kanttori.

Lasten musiikkikerho

Kokoukset joka toinen ti Nikolaossalissa klo 17–18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823.

Piirustuskerho "Pikkumaalari"

Kerho on tarkoitettu 5-10 -vuotiaalle lapsille, kokoukset ke Nikolaos-salin alakerran kerholassa klo 16.30–18. Lisätietoja opettaja Innalta, puh. 044 239 4803. Kerhon toimii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita.

Lastenkerho "Uskon säteet"

Kokoonnumme su klo 10–11 liturgian aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskustelemaan uskonnollisista aiheista ja askartelemaan. Vetäjinä Anastasia ja Marina. Kerho pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä; sekä suomenkieliset että venäjänkieliset lapset tervetulleita! Kerhot eivät kokoonnu suuren paaston ensimmäisellä viikolla eivätkä suurella ja kirkkaalla viikolla!

Kirkkokuoro

Kotkan kirkon kuoron harjoittelee ke Nikolaossalissa kello 17–18.30. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823. Slaavinkielisistä kuoroharjoituksista kysy Kati-kanttorilta.

Tiistaseura

Tiistiseurauksen uusi kokouksensaika on ti klo 15.30!
13.4. (la) Osallistutaan sr:n pääsiäismyyjäisiin 8.5. (ke klo 13) Teatteri : Ikitähti

Kultaiset kädet -käsityökerho

Käsityökerho pitää ihmisiä! Tervetuloa pe kello 17–19 Nikolaos-saliin. Toiminnan järjestäjinä ovat Vera, puh. 040 722 7279 ja Elena, puh. 044 546 0251, kerho on kaksikielinen.

Nikolaoksen ukkokerho

Kokoukset torstaisin kello 17–19 pääasiassa kirkolla, lisätietoja Esa Terviöltä, puh. p. 044 0837 846.

Karhulan ortodoksit

Kokoukset kuukauden ensimmäisenä keski-
viikolla kello 15.

Ikonikerho

Ma kerhuhuoneessa klo 17.

■ TAPAHTUMIA

Seurakunnan eri toimintapiirien yhteiset myyjäiset

Nikolaossalilla lauantaina 13.4. kello 10–14. Herkullisia makeita ja suolaisia leivonnaisia, virpovitsoja yms.

Yhteinen ruokailu yksinäisille

Oletko yksin, kaipaatko seuraa? Järjestämme yhteisen ruokailuhetken paaston ajan hengessä ti 30.4., 14.5. ja 28.5. kello 14. Omakustanteinen ruokamaksu 3 € aikuisilta ja 1,5 € lapsilta. Ennakkoilmoittautuminen Kati-kanttorille edelliseen maanantaihin mennessä, puh. 050 359 4823.

Pääsiäisyön tarjoilu

Pääsiäisyön jumalanpalveluksen jälkeen yhteinen juhlatarjoilu. Tervetuloa!

Lasten pääsiäisen juhla

Ma 22.4. kello 10 liturgia Kotkan kirkossa, palveluksen jälkeen tarjoilua ja ohjelmaa. Tervetuloa!

Kirkonkellokonsertti

Pyhän Nikolaoksen kirkolle maanantaina 29.4. kello 16.30. Tervetuloa kuuntelemaan moskova-laisten ammattisoittajien kellokonserttia!

Kirkonkellojen soitto-opetus

Ensimmäinen koulutus 18.-19.5. Kotkan kirkolla. Ilmoittautuneille lähetetään tarkemmat tiedot.

Yleinen panihida hautausmaalla

Vainajien muistolauantaina Helluntaina aattona 8.6. kello 15 Kotkan ortodoksilla hautausmaalla.

Kutsu

Vietän 60-vuotispäivääni keskiviikkona 8.5. Nikolaossalissa kello 15–17 ja 18–20. Tervetuloa, toivoo Kati-kanttori!

Asuntoja vuokrattavana

Seurakunnalla on vuokrattavana asuntoja, mm. Kotkan pappilassa. Tiedustelut Kotkan Asuntofinanssi/ Timo Larvi.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 040 359 4846

Avoimma ma-to klo 10–13,
lahti@ort.fi, www.lahdenort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

Pastori Aleksis Saveljeff,
p. 040 683 8050, aleksi.saveljeff@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Kasvatustyöntekijä Marina Salokangas,
p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi
Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

■ Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 10 liturgia, sl

La 13.4. klo 17 vigilia

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ti 16.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 17.4. klo 17 iltapalvelus

To 18.4. klo 10 liturgia

To 18.4. klo 17 12 kärsimysevankeliumia

Pe 19.4. klo 14 Kristuksen hautakuva esiinkanto

Pe 19.4. klo 17 Kristuksen hautauspalvelus

La 20.4. klo 10 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Ma 22.4. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia

Ke 24.4. klo 9 koululaisliturgia

To 25.4. klo 9 koululaisliturgia

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

La 4.5. klo 10 liturgia

La 11.5. klo 10 liturgia, sl

La 11.5. klo 17 vigilia

Su 12.5. klo 10 liturgia

Ti 14.5. klo 17 vigilia

Ke 15.5. klo 10 liturgia

La 18.5. klo 17 vigilia

Su 19.5. klo 10 liturgia

La 25.5. klo 17 vigilia

Su 26.5. klo 10 liturgia

La 1.6. klo 10 liturgia

La 8.6. klo 17 vigilia

*Su 9.6. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja liturgia

■ Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1

Puh. 040 359 4846 (ma-to klo 10–13).

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 vigilia

*Su 14.4. klo 10 liturgia

To 18.4. klo 10 liturgia

To 18.4. klo 17 12 kärsimysevankeliumia

Pe 19.4. klo 14 Kristuksen hautakuva esiinkanto

Pe 19.4. klo 17 Kristuksen hautauspalvelus

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus

Pe 26.4. klo 9 koululaisliturgia

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

La 11.5. klo 17 vigilia

Su 12.5. klo 10 liturgia

La 1.6. klo 17 vigilia

Su 2.6. klo 10 liturgia

■ Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko, Hämeenkatu 6

Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

Pe 12.4. klo 17 EPL

Ma 22.4. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia

La 4.5. klo 17 vigilia

Su 5.5. klo 10 liturgia

La 18.5. klo 10 liturgia

Ke 29.5. klo 17 vigilia

*To 30.5. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja liturgia

La 8.6. klo 10 liturgia

■ Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna

Keskikatu 4

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 10 liturgia

La 11.5. klo 10 liturgia

■ Riihimäki

Seurakunnan toimitila Minea, Valtakatu 3

<http://minea.palvelee.net/>
Yhteyshenkilö Aira Antti-Poika,
p. 050 322 4382

JUMALANPALVELUKSET

Ti 23.4. klo 17 ehtoopalvelus

La 27.4. klo 10 liturgia

Ti 7.5. klo 17 ehtoopalvelus

Ti 21.5. klo 17 ehtoopalvelus

La 25.5. klo 10 liturgia

Pe 7.6. klo 18 litaniat kappelikirkon hautausmaalla

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Ortodoksiakerho Lahdessa

Lisätietoja antaa kirkkoherra Jonas Bergenstad,
jonas.bergenstad@ort.fi.

Lahden tiistaikerho

Kokoontuu joka kuukauden toisena tiistaina klo 13 seurakunnan kerhohuoneella (Harjukatu 5, Lahti). Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

Kokoontuu seurakunnan kerhohuoneella aina kuukauden kolmantena tiistaina klo 17–19.30 seuraavasti:
16.4. Luostarivanhuksen kirjeitä, skeemaigumeni Johannes
21.5. Taivaalliset voimat, Serafim Seppälä
Tervetuloa vanhat ja uudet lukijat kirjojen valista-vaan ilmapiiiriin. Yhteydenotot:
Maria Lehtinen, p. 040 522 9565 tai marialehti@gmail.com

Hyvinkään tiistaiseura

Kevään viimeinen kokoontuminen tiistaina 14.5. klo 15. Lisätiedot tiistaiseuran toiminnasta: Raila Hokkanen, p. 050 543 5957.

Keskusteluiltoja Mineassa

Ehtoopalvelusten jälkeiset alustukset ja keskustelunaiheet:
Ti 23.4. klo 17 pääsiäisen ehtoopalvelus, pääsiäisjuhla
Ti 7.5. klo 17 ehtoopalvelus, pääsiäisajan veisuja, Hyvinkään ort. kirkon kvartetti
Ti 21.5. klo 17 ehtoopalvelus, helatorstain ja hel-luntain tapahtumat (30.5./9.6)
Keskusteluiltoja ja ehtoopalvelukset osoitteessa Valtakatu 3, Riihimäki.

Avoimet ovet Hyvinkäällä

Avoimet ovet Hyvinkään ort. kirkolla la 13.4. klo 12–15. Kirkon esittelyn yhteydessä tutustutaan suureen paastoon ja pääsiäisjuhlaan ortodoksisesta näkökulmasta klo 13 ja 14. Myynnissä virpovitsoja, esillä koristemunia, kahvio. Järjestäjänä Hyvinkään tiistaiseura

Heli Timosen valokuvanäyttely

Lehtiojan palvelukeskuksessa on Heli Timosen valokuvia Kreetalta esillä 7.–28.4. Valokuvat esittelevät bysanttilaiskreikkalaista uskonnollista arkkitehtuuria ja ortodoksi-kirkkojen aarteistoa. Osoite: Lehtiojantie 2, Lahti.

TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Kirkkokerho

3–13-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.45 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 12.5. ja 19.5.

Venäjänkielinen kirkkokerho

2–13-vuotiaille lapsille. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka kuukauden toisena lauantaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40 ja sen jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 13.4. ja 11.5.

Perhekerho

0–4-vuotiaille lapsille ja heitä hoitaville aikuisille. Kerhossa voi tavata muita aikuisia ja lapsia, saada uusia tuttavuuksia. Perhekerhossa on hartaus-hetki, muskari (klo 10–10.30), leikkejä ja askarte-luja. Kerho kokoontuu kirkon kerhotilassa tiistai-sin klo 9.40–12.

Ponomarikerho

7-vuotiaille ja sitä vanhemmille pojille. Kerhossa tutustutaan ponomarin eli alttariapulaisen tehtä-viin kirkon Jumalanpalveluksissa käytännön kautta. Kerho toimii sunnuntaisin liturgian aikana klo 9.50–11.15.

Ympäristökerho

6–12-vuotiaille lapsille. Kerhossa tutustutaan luontoon ja ympäristöön, tehdään retkiä, pohdi-taan ympäristöasioita sekä leikitään. Kerho ko-koontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 17–19. Kevään kokoontumiskerrat: 23.4., 7.5. ja 21.5. Kerhot maksuttomia, niihin ei tarvitse ilmoittau-tua. Kerhotoiminnan vastuuhenkilö on kasvatus-työntekijä Marina Salokangas, p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

Kokkikerho

8–12-vuotiaille lapsille. Kerhossa leivotaan ja opetellaan ruoanlaittoa. Kerhossa ei valitettavasti voida huomioida erityisruokavalioita tai vaativia allergialistoja. Kerho kokoontuu kerhotilassa joka toinen tiistai klo 17–19. Kevään kokoontumisker-rat: 30.4., 14.5. ja 28.5. Ryhmään mahtuu vain 10 osallistujaa, kerhopaikat täytetään ilmoittautu-misjärjestyksessä. Ilmoittautuminen: marina.salo-kangas@ort.fi.

Tapahtuu Hyvinkäällä

Hyvinkään kirkkokerho

4–12-vuotiaille. Kokoontuu joka kuukauden nel-jäntenä sunnuntaina liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40 ja sen jälkeen lapset osallistuvat li-turgian loppuosaan. Kevään kokoontumiskerrat 28.4. ja 26.5. Kerho on maksuton ja siihen ei tar-vitse ilmoittautua. Kerhotoiminnan vastuuhenk-ilö kasvatustyöntekijä Marina Salokangas, p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN-VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta, p. 040 0414 792

Virasto auki ma klo 10–14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa ma klo 10–14 Lappeenrannan seurakuntatalolla. Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. Papiston ja kanttorien vapaapäivät ovat to–pe.

lappeenranta@ort.fi, www.ekort.fi

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, p. 040 0654 883

Toinen pappi Andrei Verikov, p. 0400 411 923

KANTTORI

Kanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933 287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Pastori Aarne Ylä-Jussila, p. 044 980 2116

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 juhlavigilia ja virpovitsojen siunaus

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ti 16.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 17.4. klo 17 aamupalvelus

To 18.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

To 18.4. klo 17 kärsimysevankeliumit

Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus ja hautakuvan kan-to

Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus Kristuksen hautaa-misen muistoksi

La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyön

jumalanpalvelukset

Ma 22.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen

Ti 23.4. klo 9 liturgia

To 25.4. klo 9 liturgia

La 27.4. klo 17 vigilia

Su 28.4. klo 10 liturgia

La 4.5. klo 17 vigilia

Su 5.5. klo 10 liturgia

La 11.5. klo 17 vigilia

Su 12.5. klo 10 liturgia

La 18.5. klo 17 vigilia

Su 19.5. klo 10 liturgia

La 25.5. klo 17 vigilia, su, sl

Su 26.5. klo 10 liturgia, sl

Ke 29.5. klo 17 juhlavigilia

*To 30.5. klo 10 liturgia

La 1.6. klo 17 vigilia

La 8.6. klo 15 panihida hautausmaalla

La 8.6. klo 17 juhlavigilia

*Su 9.6. klo 10 liturgia ja ehtoopalvelus

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 040 1698676

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 17 juhlavigilia ja virpovitsojen siunaus

*Su 14.4. klo 10 liturgia

Ti 16.4. klo 17 yleinen sairaanvoitelu

Ke 17.4. klo 17 aamupalvelus

To 18.4. klo 17 kärsimysevankeliumit

Pe 19.4. klo 14 ehtoopalvelus ja hautakuvan kanto

Pe 19.4. klo 17 aamupalvelus Kristuksen hautaa-misen muistoksi

La 20.4. klo 9 ehtoopalvelus ja liturgia

*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyön

jumalanpalvelukset

Ma 22.4. klo 10 liturgia, lasten pääsiäinen

Ke 24.4. klo 9 liturgia

La 27.4. klo 17 vigilia, su, sl

Su 28.4. klo 10 liturgia, sl

Ti 30.4. klo 10 liturgia ja panihida

La 4.5. klo 17 vigilia

Su 5.5. klo 10 liturgia

Ke 8.5. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos

Nikolaokselle (Kevät-Miikkula)

To 9.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (Kevät-Miikkula)

La 18.5. klo 17 vigilia

Su 19.5. klo 10 liturgia

La 25.5. klo 17 vigilia

Su 26.5. klo 10 liturgia

Ke 29.5. klo 17 juhlavigilia

*To 30.5. klo 10 liturgia

La 8.6. klo 17 juhlavigilia

*Su 9.6. klo 10 liturgia ja ehtoopalvelus

■ Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna,
Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

Ke 15.5. klo 10 liturgia
La 27.4. klo 10 liturgia

■ Uukuniemi

Pitäjäntupa

JUMALANPALVELUKSET

To 9.5. klo 17 akatistos

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫК ПОКРОВСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ЛАППЕЕНРАНТА

Сб 25.5. в 17 всенощная
Вск 26.5. в 10 литургия

НИКОЛЬСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ИМАТРА

Сб 27.4. в 17 всенощная
Вск 28.4. в 10 литургия

■ Joutseno

Pulpin kappeli, Linjatie 11

JUMALANPALVELUKSET

Su 2.6. klo 10 liturgia
La 8.6. klo 15 panihida hautausmaalla

■ Pallon hautausmaa

JUMALANPALVELUKSET

Ti 30.4. klo 17 yleinen panihida

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ekort.fi. Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Ajantasainen viikko-ohjelma myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

Ystävää ja kuuntelijaa vailla?

Lappeenrannan seurakunnassa on koulutettu lähimmäispalveluvapaehtoisten ryhmä. Lähimmäispalvelusta voit saada seurakunnasta ystävän, joka voi vierailta luonasi tervehtimässä ja keskustelemassa. Ota yhteyttä seurakunnan kirkkoherranvirastoon, p. 0400 414 792 ma klo 10–14 tai suoraan seurakunnan työntekijöihin. Voimme järjestää myös venäjän kieltä puhuvan ystävän vieraillemaan luonasi.

Diakonia-avustukset

Diakoniatoimikunta voi myöntää taloudellista apua elämän eri tilanteissa. Lähetä vapaamuotinen ja perusteltu hakemuksesi diakoniatoimikunnalle joko sähköpostilla osoitteeseen lappeenranta@ort.fi tai postitse osoitteeseen Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta. Hakemukset käsitellään luottamuksellisesti.

LAPPEENRANTA

Ortodoksiaillat

Oletko ajatellut liittyväsi ortodoksiseen kirkkoon tai onko joku ystäväsi tai läheisesi harkinnut asiaa? Osallistumme suuren viikon ja pääsiäisyön jumalanpalveluksiin.

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikkoisin klo 10. Tule mukaan! Kokoonnumme ke 8.5. ja tarvittaessa useamminkin.

Uusi päiväpiiri aloittaa toimintansa

Kokoonnumme kerran kuukaudessa Lappeenrannan srk-salilla kahvin ja seurustelun merkeissä, kuuntelemme myös esitelmää eri aiheista. Ensimmäinen kokoontuminen ti 21.5. klo 14. Tervetuloa virkistytymään!

Kirkkotiedon polku

Kerran kuussa kirkkokahvien yhteydessä esitelmä ja keskustelu ortodoksisuusta. Kevään ensimmäinen kerta Lappeenrannan seurakuntasalilla su 19.5. liturgian jälkeen. Aiheena vainajien muistaminen.

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa ti klo 18. Tarkemmat tiedot kanttori Tatianalta!

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В

Лаппеенранта по понедельникам после репетиции финского хора.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

ИМАТРА

Ortodoksiaillat

Oletko ajatellut liittyväsi ortodoksiseen kirkkoon tai onko joku ystäväsi tai läheisesi harkinnut asiaa? Osallistumme suuren viikon ja pääsiäisyön jumalanpalveluksiin.

Kirkkotiedon polku

Kerran kuussa kirkkokahvien yhteydessä esitelmä ja keskustelu ortodoksisuusta. Kevään ensimmäinen kerta Imatran seurakuntasalilla su 19.5. liturgian jälkeen. Aiheena vainajien muistelupeirine.

Tiistaiseura

Kokoonuu tiistai-iltapäivisin kello 14 seurakuntatalolla. Tule mukaan!

Seuraavat kokoontumiset:

13.4. osallistumme myyjäisiin

7.5. lauletaan kevätlauluja Mirjamin johdolla

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille Imatran kirkonmäellä. Kokoontumiset keskiviikkoisin kerran kuukaudessa klo 10. Tarvittaessa useamminkin ja otamme yhteyttä silloin erikseen. Seuraava kokoontuminen ke 15.5.

Käsityökerho

Kokoonuu parillisten viikkojen ma klo 10. Kokoontumiset: 13.5. ja 27.5.

Kirkkokuoro

Harjoitukset ma seurakuntatalolla klo 19.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В

Иматра по вторникам в 18 часов. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 6858 592 или 040 846 2899

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

■ SEURAKUNNAN TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Lappeenrannassa maanantaisin klo 18 askartelukerho.

Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 18 askartelukerho.

Детские кружки «**Мои маленькие шаги в**

церковь». Кружок в Лаппеенранта по понедельникам в 18 кружок рукоделия.

В Иматра по вторникам в 18 кружок

рукоделия.

Lastenkerhot eivät kokoonnu suurella ja kirkkaalla viikolla!

Nuorten piirit kokoonnutvat Lappeenrannassa ja Imatralla isä Andrein johdolla, tiedustelut puh. 0400 41 1923 tai andrei.verikov@ort.fi

■ TAPAHTUMIA SEURAKUNNAN ALUEELLA

Pääsiäisherkkujen myyjäiset Imatralla

La 13.4. klo 10–12. Perinteiset pääsiäisherkut tarjolla: pashaa, kultitsaa, baboja yms. makeita ja suolaisia leivonnaisia. Virpovitsoja, arpajaiset, kahvio yms.

Lappeenrannan pääsiäismyyjäiset

La 13.4. klo 10–14 Linnoituksen srk-salilla. Kahvio ja myyjäispöytä. Tervetuloa!

Yleiset pääsiäistalkoot kirkolla

Suurena lauaintaina 20.4. liturgian jälkeen. Tule yhdessä tekemään pääsiäistä: laitamme kirkot ja seurakuntasalit juhlauntoon sekä Lappeenrannassa että Imatralla.

Pääsiäisyön juhlatarjoilu

Molemmissa seurakuntasaleissa pääsiäisyön jumalanpalveluksen jälkeen. Hinta 5 €/ aikuinen.

Lasten pääsiäisen juhlat

Toisena pääsiäispäivänä 22.4. klo 10 liturgia risti-saattoineen, herkkuja ja ohjelmaa perheille. Tervetuloa!

Kirkonkellokonsertti

Ainutlaatuisen tilaisuus kuulla moskovaalaisten ammattilaissoittajien kirkonkellokonsertti su 28.4. klo 16 Lappeenrannan Linnoituksen kirkolla.

Ikonimaalausryhmien kevätkauden päätös ja uusien ikonien siunaus, jonka jälkeen esitelmä pääsiäisajan ikoneista.

Su 28.4. klo 16.30 Lappeenrannan kirkossa sekä Imatran kirkossa klo 19.

Vainajien pääsiäisen tapahtumat – radonitsa

Tuomaan tiistaina 30.4. klo 10 liturgia ja panihida Imatran kirkossa. Tuokaa mukanaan muistelu-ruokia siunattavaksi, kirkkokahvit palveluksen jälkeen. Hautausmaalla Lappeenrannan Pallossa klo 17 vainajien pääsiäisen yleinen panihida.

Hautausmaajuhla Lappeenrannassa

Lappeenrannan hautausmaalla helluntain aatto-na la 8.6. klo 15. Panihida ja kahvitarjoilu.

Lasten kesäleiri

Seurakunnan perinteinen lasten kesäleiri Rautjärven Viimolassa 1.–4.7. Ilmoittautumisohjeet seuraavassa lehdessä.

Kirkonkellojen soitto-opetus

Ensimmäinen koulutus 18.–19.5. Kotkan kirkolla. Ilmoittautuneille lähetetään tarkemmat tiedot.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatku 10, 2 kerros, 33100 Tampere
Avoinna ti–pe klo 9–13
Avoinna 1.6.–31.8.2019 ti–pe klo 9–12
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi,
www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten
kansliassa tiistaisin klo 9–12

2. pappi Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057
Osa-aikainen pappi Jelisei Rotko,
p. 040 507 5790, elisrotko@gmail.com
Kanttori Heikki Hattunen,
p. 050557 0051, heikki.hattunen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimienohjaaja Nemanja Balčin,
p. 040 1781633
Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056
Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053
Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Mikael Punnala, p. 050 524 2641,
mikael.punnala@gmail.com
Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723
Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti
seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön
toimittamiseksi eteenpäin voi myös
täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä
on saatavana Tampereen kirkossa ja
seurakunnan kansliassa.

Tampere

**Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän
Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27,
p. 040 358 9099**
Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

La 13.4. klo 10 liturgia, katekumeenien kirkkoon-
liittäminen
La 13.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaus
*Su 14.4. klo 10 liturgia (palmusunnuntai)
Ma 15.4. klo 16–18 katumuksen sakramentti AS
Ma 15.4. klo 18 aamupalvelus
Ti 16.4. klo 16–18 katumuksen sakramentti JR
Ti 16.4. klo 18 aamupalvelus
Ke 17.4. klo 16–18 katumuksen sakramentti HH
Ke 17.4. klo 18 aamupalvelus
To 18.4. klo 10 suuren torstain liturgia
To 18.4. klo 18 aamupalvelus, 12 kärsimysevanke-
liumia
Pe 19.4. klo 14 suuren perjantain ehtoopalvelus
Pe 19.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus
La 20.4. klo 10 suuren lauantain liturgia
*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
Ma 22.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto, lasten
pääsiäinen
Ke 24.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto (koululaiset)
To 25.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto (koululaiset)
Pe 26.4. klo 9 liturgia ja ristisaatto (koululaiset)
La 27.4. klo 18 vigilia
Su 28.4. klo 10 liturgia, sl
Ma 29.4. klo 18 ehtoopalvelus, rom
La 4.5. klo 18 vigilia

Su 5.5. klo 10 liturgia
Ti 7.5. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 8.5. klo 8 liturgia
La 11.5. klo 18 vigilia
Su 12.5. klo 10 liturgia
Ti 14.5. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 15.5. klo 8 liturgia
La 18.5. klo 18 vigilia
Su 19.5. klo 10 liturgia
Ti 21.5. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 22.5. klo 8 liturgia
La 25.5. klo 18 liturgia
Su 26.5. klo 10 liturgia, sl
Ke 29.5. klo 18 vigilia
*To 30.5. klo 10 liturgia
La 1.6. klo 18 vigilia
Su 2.6. klo 10 liturgia
La 8.6. klo 18 vigilia
*Su 9.6. klo 10 liturgia

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET
*Su 14.4. klo 10 liturgia, virpovitsojen siunaus
Pe 19.4. klo 14 suuren perjantain ehtoopalvelus
Pe 19.4. klo 18 suuren lauantain aamupalvelus
*La 20.4. klo 23.30 pääsiäisyöpalvelus
To 25.4. klo 10 liturgia ja ristisaatto (koululaiset)
To 25.4. klo 18 Jeesus-rukous
La 11.5. klo 10 liturgia, rom
Su 12.5. klo 10 liturgia
To 16.5. klo 18 Jeesus-rukous
La 25.5. klo 18 vigilia
Su 26.5. klo 10 liturgia
To 6.6. klo 18 Jeesus-rukous
*Su 9.6. klo 10 liturgia

Kolho

**Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen
kirkko, Kappelite, Vilppulan Kolho**
Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

*Su 14.4. klo 10 liturgia
*To 30.5. klo 10 liturgia

Jämsä

Jämsän ev. lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 5.5. klo 10 liturgia

Valkeakoski

**Pyhän Nikolaoksen rukoushuone,
Kalmistonkatu 6**
Isännöitsijä Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Ma 22.4. klo 10 liturgia
Su 19.5. klo 10 liturgia

Akaa

Ev.lut. seurakuntasali, alasali, Sontulantie 1

JUMALANPALVELUKSET

Su 28.4. klo 10 liturgia

Viljakkala

**Pyhän Johannes Venäläisen tsasouna,
Nopanperäntie 586**

JUMALANPALVELUKSET

La 25.5. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Tampereen seurakunnan nettisivut

Seurakunnan nettisivut ovat vuoden alussa
muuttaneet. Jos edelleen päädyt vanhoille sivuil-
le, joilla ei ajantasaisia tietoja enää ole:
-käytä uutta osoitetta ja kirjoita se osoiteriville
kokonaisuudessaan, www.tampereort.fi
-tyhjänettiselaimesi välimuisti
Hakukoneet eivät vielä löydä uusia sivuja, koska
vanhat sivut ovat vuosien saatossa saaneet niin
paljon osumia. Älä siis etsi sivuja hakukoneella,
vaan kirjoita itse osoite.

Toimintakerhon teemaillat

Nikolainsalissa tiistai-iltaisin ehtoopalveluksen
jälkeen klo 18–19.30. Teetarjoilu, josta vapaaeh-
toinen maksu. Tervetuloa!
Teemaillta 7.5. klo 18, isä Aleksej: "Kirjallisuuden
autuuttava voima"

Miesten lukupiiri: Pyhät Isät

Miehille suunnattu lukupiiri Nikolaintalossa (Tuo-
miokirkonkatu 27, Tampere). Lukupiirin vetäjänä
toimii Juho Varpukoski.
27.4. Pyhä Johannes Damaskolainen
8.5. Pyhä Basileios Suuri
25.5. Pahan olemassaolo pyhien isien teologiassa

Hartausmateriaalit nettissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vih-
ko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.on.fi>.
Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhien
elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston kirkko-
kalenterista.

Kansanlaululiturgia

Su 5.5. lauletaan Tampereen kirkossa liturgia ko-
ko kirkkokansan yhteislauluna. Tuohustiskillä on
jaossa hartauskirjat, ja kanttori kertoo laulujen
numeroita. Tekstejä saa katsoa myös kännykällä
hartauskirjan nettiversiosta. Nuottikirjojakin on
saatavilla.

Tampereen ortodoksinen kirkon kuoro

Johtaa kanttori Heikki Hattunen. Kuoron tehtävä
on laulaa sunnuntaiden ja suurten juhlien juma-
lanpalveluksissa. Osan palveluksista laulavat kuo-
rolaisista muodostetut kvartetit. Harjoitukset Ni-
kolainsalissa viikoittain. Uudet laulajat tervetulleita,
ota yhteyttä kanttoriin koelaulujan sopimiseksi.

Katekumeeniopetus

Tarkoitettu niille, jotka haluavat tutustua orto-
doksiseen kirkkoon tai harkitsevat liittymistä sii-
hen. Opetus tapahtuu Nikolainsalissa, ellei toisin
ilmoiteta. Tiistaina 16.4. klo 18 alkaen.

Virpovitsojen ruusutalkoot

Nikolaintalon kerhohuoneessa pe 12.4. klo 15–
17.30. Tervetuloa mukaan! Yhdyshenkilö Riitta
Bister, p. 050 3743852

Nokian tiistaiseura

25.4. klo 18 Sanna Leppänen, Siivikkalantie 46,
Ylöjärvi
23.5. klo 18 Pirkko ja Ahti Holappa, Rinnekatu 13
D 27

Oletko kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta seurakunnassa?

Jätä yhteystietosi srk:n kansliaan (p. 0400 346 089
ti–pe klo 9–13), niin otamme sinuun yhteyttä.

Kalliosalmen kevättalkoot ja vedenpyhitys

La 18.5. alkaen klo 12.

Занятия в группе продолжаются по средам и пятницам:

Апрель - 12.4; 17.4: 16–18
Май - 1.5; 3.5; 10.5; 17.5; 24.5; 29.5; 31.5: 17–19
Июнь - 5.6; 7.6: 17–19.

Место проведения - библиотека православного прихода г. Тампере, Suvantokatu 10A, 2k. Вопросы и пожелания можно отправлять по адресу - elisrotko@gmail.com, 0405075790, священник Елисей Ротко. С 8.6.2019 по 12.8.2019 летние каникулы.

■ ТАРАНТУМИА

Пääsiäismyyjäiset

Nikolainsalissa la 13.4. klo 11.45–14.

Seurakuntamatka pyhittäjä Trifon Petsamolaisen pyhiinvaellukselle

Tampereen srk järjestää pyhiinvaellusmatkan Norjaan ja Suomen Lappiin 22.–25.8. yhteistyössä PSHV:n kanssa, joka on matkan pääjärjestäjä. Tampereen ryhmä matkustaa junalla Rovaniemelle ja matka jatkuu PSHV:n ryhmän mukana bussilla eteenpäin. Paluumatka Rovaniemeltä junalla Tampereelle. Matkareitti: Tampere-Rovaniemi-Inari-Neiden(Norja)-Sevettijärvi-Nellim-Ivalo-Rovaniemi-Tampere. Ryhmä osallistuu kolttasaamelaisten asuttamisen 70-vuotisjuhlallisuuksiin. Matkanjohtajana kanttori Heikki Hattunen. Alustava hinta-arvio 350 euroa (PSHV:n osuus) + junaliput Tampere-Rovaniemi-Tampere. Alustavat ilm. 23.4. mennessä ja lisätiedot Terhi Saarenoja, p. 050 352 8834 tai terhi.saarenoja@kotiposti.net

Kirkkokuoron kiertue

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro tekee kiertueen tulevaan hiippakuntaansa. Tamperelaiset laulavat toisten kirkkokuorojen kanssa jumalanpalveluksia ja konserteja: 15.5. Vaasa, 16.–17.5. Oulu, 18.–19.5. Rovaniemi

■ TOIMINTAA LAPSILLE JA NUORILLE

Lastenkerho 4–12-vuotiaille

Kokoontuu Nikolaintalon kerhuhuoneessa pe klo 17.30–18.30. Kerhon ohjaajana Marina Knuuttilla, puh. 045 2100 934. Lapsilla olisi hyvä olla mukana tossut tai tarrasukat, sillä lattiat ovat liukkaat.

Lapsiparkki 5–10-vuotiaille

Kerhuhuoneessa joka toisena sunnuntaina (parittomina) klo 12–13. Ohjaajina Rita, Mykola ja Vanja. Lapsiparkkiin ei tarvitse etukäteen ilmoittautua.

Maalauskerho 6–12-vuotiaille

Maalauskerho kokoontuu kerhuhuoneessa ke klo 17–19. Kerhossa maalataan ensin ja sitten leikittään. Kerhon ohjaajana toimii Irina Chernyuk, irina.chernyuk@gmail.com, puh. 045 138 5058. Kerho on kaksikielinen (suomi/venäjä).

PORI

Porin Seudun Tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Anita Luonila, p. 050 569 3671
Sihteeri Maria Ojanen, p. 050 381 2063
Nettisivuilta löydät mm. tietoja tulevasta tapahtumista. Osoite on www.porinseuduntiistaiseura.fi. Tiistaiseurailat joka toinen ti klo18. Aluksi rukoushetki. Isä Aleksej, isä Heikki, kanttori Heikki ja Nemanja pitävät vuorollaan opetustilaisuuden. Muina tiistaiseurailtoina voi olla esitelmä kiinnostavasta aiheesta tai luetaan PSHV:n opeusmateriaalia. Jokaisessa illassa tarjolla kahvipöytä ja miniarpajaiset. Seuraavat kokoontumiset: ti 16.4. ja 14.5.

Kirkkokahvit

Liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologialin puolella.

Lukupiiri

Vetäjänä Sirpa-Helene Soini. Su 5.5. klo 16 aiheena Vuokko Sajaniemi: Pedot.

Ortodoksiapiiri

Kerran kuussa tiistai-iltaisoin klo 18. Aluksi ehtoopalvelus. Vetäjänä Jyri Luonila. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksisen kirkkoon liittymistä. Seuraava kokoontuminen ti 23.4.

Askartelukerho Pyöröset

Joka toinen ke klo 15–17. Kerhoa pyörittää Anita Luonila. Kerhossa sekä vaalitaan perinteitä että opetellaan uusia tuulia. Tehdään monipuolisesti tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Seuraava kokoontuminen 8.5.

Porin kirkkokuoro

Johtaa kanttori Marianna Länne. Harjoitukset pidetään Porin kirkolla kaksi kertaa kuussa erikseen sovittavana ajankohtana. Uusilla laulajilla toivotaan olevan kuorolaulukokemusta. Lisätietoja: mariannalanne@gmail.com

Lasten askartelupäivä

Lapsille ja kaikille askartelusta kiinnostuneille lapsenmielisille pidämme askartelutapahtuman la 4.5. klo 11–13. Yhdessä teemme äitienpäivälahjoja- ja leipomuksia. Tarjolla lapsille myös herkkuja!

Kirkko avoinna kesällä

Porin ortodoksinen kirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten ajalla 7.5.–2.8. ti–pe klo 10–16, suljettuna 30.5. ja 21.6. Paikalla opas ja kirkon myymälä Butku on avoinna ostoksia varten. Aukiolopäivinä klo 13–13.10 kellojen soitto ja lyhyt rukoushetki.

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laitospöytäkirjoja koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä diakoniatöiden päivystykseen.

Päivystämme ma, ti, to ja pe klo 9–12
puh. (09) 8564 6160.

DIAKONIAN TOIMINTA MUISSA SEURAKUNNISSA

Tarvitessasi diakoniapalveluja ota rohkeasti yhteyttä oman seurakuntasi kirkkoherranvirastoon. Yhteyshenkilöt löydät kalenterisivuilta.

■ OSALLISTUMISTA JA HYVINVOINTIA

Diakoniaruokailu

Pienituloisille suunnattu yhteisruokailu tiistaisin Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12–13. Sisään pääsee klo 12.30

asti. Ateria maksaa euron. Ruokailu tauolla 9.4. ja 16.4. Kevätkauden viimeinen ruokailu 28.5. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulina, puh. 0400 531 308.

Horse

Ompeluseura HORSE kokoontuu parittomien viikkojen torstai-iltoina diakoniatöiden kerholoissa (Unioninkatu 39, sisäpiha). Seuraavat kerrat 9.5. ja 23.5. Halutessasi voit aloittaa illan Kotikirkossa (Liisankatu 29 A, 4. krs) klo 17 alkavalla ehtoopalveluksella, jonka jälkeen siirrymme kerhotiloihin noin klo 17.40. Horsessa voit tehdä erilaisia käsitöitä tai vain oleskella nauttien hyvästä seurasta. Maksuttomaan toimintaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Oloneulos

Oloneulos on kaikille avoin kohtaamispaikka. Kokoonnumme diakoniatöiden kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen tiistaisin heti diakoniaruokailun jälkeen noin klo 12.45–14.15. Seuraavat kerrat 30.4. ja 14.5. Voit tulla yksin tai yhdessä jatkamaan syntyneitä keskusteluja, viettämään aikaa kanssamme, lukemaan lehtiä tai osallistumaan käsitöiden merkeissä. Voit ottaa mukaasi omat langat,

puikot ja virkkuukoukut tai valita välineet pienestä ”käsiyökirjastostamme”. Maksuttomaan toimintaan ei tarvitse ilmoittautua. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Seniorikerho

Kokoontuu Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen torstai-päivinä klo 12–14. Kerhossa on tarjolla luentoja, esityksiä ja keskustelua sekä kahden euron lounas. Suurena torstaina 18.4. ei ole kerhoa. Torstaina 2.5. vappubingo. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Kari Hartikka, puh. 040 703 4616.

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Liturgia ja kirkkokahvit ti 21.5. klo 10–12.15. Paikka: Pt Aleksanteri Syväriläisen kappeli, Jauhukskuja 3 B 2, Myllypuro, Helsinki. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915.

Kahvitreffit

Kahvitreffit ovat yksi Maria Pariisilaisen piirin toimintamuodoista. Tapahtuma on maksuton, kaikille avoin eikä tarvitse ilmoittautua. Kahvilassa meidät tunnistaa pöydällä olevasta pienestä puurististä. Tapaamme ke 7.5. klo 14–15 Marian

Diakonia

konditoria, Kauppakeskus Espoontori, 2 krs. Kamreerintie 3, Espoon keskus.
Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915

Trapesa – kansainvälinen kohtaamispaikka

Trapesan kansainvälinen kohtaamispaikka on avoinna ma–pe klo 10–16.30. Tarjolla on ryhmätoimintaa kaikenikäisille erilaisten opiskelu- ja toimintaryhmien muodossa. Maahanmuuttajien ilmainen neuvontapalvelu on avoinna ma–pe klo 10–15. Ajanvaraukset puhelimitse 010 583 7971 tai info@trapesa.com Ortodoksisen seurakunnan diakoniatyöntekijä on tavattavissa ti 7.5. klo 12.30–13.30. Voit myös erikseen sopia ajanvarauksen Trapesaan p. 040 583 2915 tai sähköpostitse: taisia.pohjola@ort.fi. Osoite: Kirkkojärventie 1, Espoon asemasilta 2 krs., Espoon keskus.

ITÄ- JA KESKI-UUSIMAA

Kevään 2019 erillista pahtumista alueilla ilmoitetaan erikseen seurakunnan nettisivuilla sekä kirkkojen ilmoitustauluilla. Lisätietoja: Jaana Björninén p. 0400 304 361.

DIAKONIAN KESÄRETKE LAPPEENRANTAAN TI 4.6. Diakonian kesäretki suuntautuu Lappeenrantaan. Matkan hinta 30 e/hlö sisältäen kuljetuksen Pohjolan Matkan bussilla. Lähtö ja paluu Mikonkadun tilausajopysäkillä Helsingissä. Lappeenrannan Pokrovan kirkossa ruokospalvelu ja opastus. Lounas ravintola Kehruuhuoneessa. Kaupunkikiertoajelu, paluumatkalla päiväkahvit ja opastus presidentti P. E. Svinhufvudin kotimuseossa. Meno- ja paluumatkalla lyhyet pysähdystauot (omakustanteinen). Huomioithan, että retkikohteessa on portaita. Lisätietoja matkatoimistosta. Vastuullinen matkanjärjestäjä Pohjolan Matka Oy. Sitovat ilmoittautumiset ja erityisruokavalioit pe 3.5. mennessä matkatoimistoon: Minna Forss/ Pohjolan Matka, minna.forss@pohjolanmatka.fi tai p. 0201 303 332

TOSSUTALKOOT Seurakunta on jo useamman vuoden ajan lahjoittanut kastetuille vauvoille kastelahan, joka sisältää ikonin ja tuohuksen lisäksi käsin valmistetut töppöset. Voidaksemme jatkaa tätä ihanaa perinnettä tarvitsemme lisää töppösiä ja niiden tekijöitä. Jos innostut, ota yhteyttä ja tule hakemaan lankoja! Tossuja voit tehdä myös käsityöpainotteisissa kerhoissamme Horsessa ja Oloneuloksesa. Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Kristiina Klubb p. 040 725 5713 tai kristiina.klubb@ort.fi, diakoniatyöntekijä Elina Pale p. 040 723 7632 tai elina.pale@ort.fi

VIRKISTYSLEIRI Diakoniatoini järjestää virkistysleirin Kaunisniemen leirikeskuksesta Lopen Läyliäisissä ma–to 5.–8.8. Leirille otetaan 30 osallistujaa ilmoittautumisjärjestyksessä, etusijalla seurakuntamme jäsenet. Leirin hinta seurakuntalaisille 75 euroa ja ei-seurakuntalaisille 120 euroa. Hinta sisältää majoituksen, ruokailut sekä leirin ohjelman. Yhteisbussikuljetuksesta (meno-paluu) lisätään 25 euroa leirin hintaan. Yhden hengen huonelisä on 45 euroa koko leirin ajalta. Ohjelmassa jumalanpalveluksia, hyvää ruokaa, saunomista sekä monipuolista ja virkistävää toimintaa. Ilmoittautumiset netissä <https://hos.fi/yhteystiedot/ilmoittautuminen/> tai diakonian päivystysnumeroon ma, ti, to ja pe klo 9–12 puh. (09) 8564 6160.

Haetaan avustajaa

Haetaan henkilökohtaista avustajaa (mies) kuntosalin ja uimahalliin Malmille kaksi kertaa viikossa kolmeksi tunniksi kerrallaan. Helsingin kaupunki maksaa avustajan palkan. Rainer Ressler p. 040 575 5349

Perheutisia

Yksityisydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä Helsingin seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **(09) 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Aaron Martti Johannes Pärssinen, 19.1.2019
Eliot Raphael Lundqvist, 10.2.2019
Aapeli Eelis Antero Joutsen, 16.2.2019
Leena Saarlo, 24.2.2019
Ilja Feodor Korpela, 9.3.2019

IKUINEN MUISTO

Veikko Elias Karpov, s. 1943, Sortavala

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO

— perunkirjoitukset — hautakiviyöt —

09 628 398

Mechelininkatu 32 www.seurakuntapalvelu.fi

Filantropia

Rakenna lapsen huomista, tue äidin toimeentuloa

Kasvun varaa

SUUREN PAASTON KERÄYS 4.3.–21.4.2019

Tili: FI53 5480 0520 0233 08 Viite: 12616

Keräyslupa RA/2017/1236, 30.11.2017, on voimassa koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta 1.1.2018–31.12.2022. Keräykset ovat käytössä Filantropian diakonia-, lääkitys- ja kehitysvajeystyöskenttien kansainvälisistä ja kotimaaisista www.filantropia.fi

”Enkelit eivät ole pulleita lapsia, joilla on siivet. Tämä myöhäinen läntinen tapa maalata enkeleitä on turmellut enkeliymmärrystä enemmän kuin mikään ateismi tai kristittyjen vainot.”

professori, pappismunkki Serafim Seppälä, Aamuposti 23.3.

”Evankeliumin opetus ristin ottamisesta ja Kristuksen seuraamisesta on lohdullinen meille. Kasteen yhteydessä olemme saaneet kasteristin. Tämä risti suojelee ja varjelee meitä elämämme aikana maailman turhuuksilta.”

rovasti Arto Leskinen, Pitäjäläinen 21.3.

”Kääntyminen ortodoksiksi ei tarkoita minulle sitä, että olen ollut tähän saakka harhaoppinen tai ajatellut väärin. Olen ajatellut tavallaan ihan oikein, mutta minulle on ikään kuin avautunut laajempi sfääri asioihin. Toisaalta olen astunut pimeydestä bysanttilaiseen kullanhoidoiseen hämärään.”

muusikko Joose Keskitalo, Kirkko ja kaupunki 18.3.

”Uskon, että hyvä voittaa lopulta pahan. Kirkko tuo viestin siitä, ettei ole syytä pelkoon.”

kansanedustaja Hannu Hoskonen, Suomenmaa 17.3.

”Ikoni on erottamaton osa ortodoksista teologista opetusperinnettä. Pyhien isien kirjoituksissa ikonia verrataan usein evankeliumiin, koska pyhä ikoni on ilosanomaa Kristuksen lihaksitulemisesta, Hänen kuolemastaan ja ylösnousemuksesta.”

pastori Harri Peiponen, Uutis-Jousi 14.3.

Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjoituksia, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta.

Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.

Lukijalta: Kirkko huolehtii luonnosta

Ortodoksinen kirkkomme on aina ollut luonnon säästämisen ja siitä huolehtimisen kannalla. Tämä asiana kuuluu luonnollisena osana kristillisen uskon perusteisiin.

Älkäämme siis lähtekö valtavirran mukana panikoimaan asialla ja tekemään siitä pääasia ajattelussamme, ilman tietoa siitä, mikä on oikeasti ihmisen osuus tässä asiassa. Luonto on kokenut mullistavia muutoksia vuosituhansien kuluessa.

Luottokaamme edelleen Luojaamme ja hänen suunnitelmaansa ja uskokaamme enemmän rukouksen voimaan edelleen, niin kuin aina on kirkossamme ollut. Ettemme turhaan syyllistäisi lähimmäisiämme.

Tapani Viiliäinen

PYHÄN GEORGIOS VOITTAJAN KIRKKO

Georgios Voittajan kirkko edustaa karjalaista ja pohjoisvenäläistä kirkkorakennusperinnettä, ja siitä on nopeasti tullut pyhiinvaelluskohde ja nähtävyyks. Pyhän Georgios Voittajan kirkon sisätilat ovat todellinen käsityön taidonnäyte.

KIRKKOKAHVILA

Kirkon kupeessa on kahvila, joka on avoinna touko-elokuussa, ryhmille myös muina aikoina ennakkovarauksena. Tarjolla on lähiruokaa, kotileivonnaisia ja oman tilan luomuhunajaa.

Kirkko on kaikille avoin tutustuttavaksi

Lisätiedot ja aukioloajat www.stgeorge.fi

Tiedustelut: info@stgeorge.fi / +358 44 725 75 48

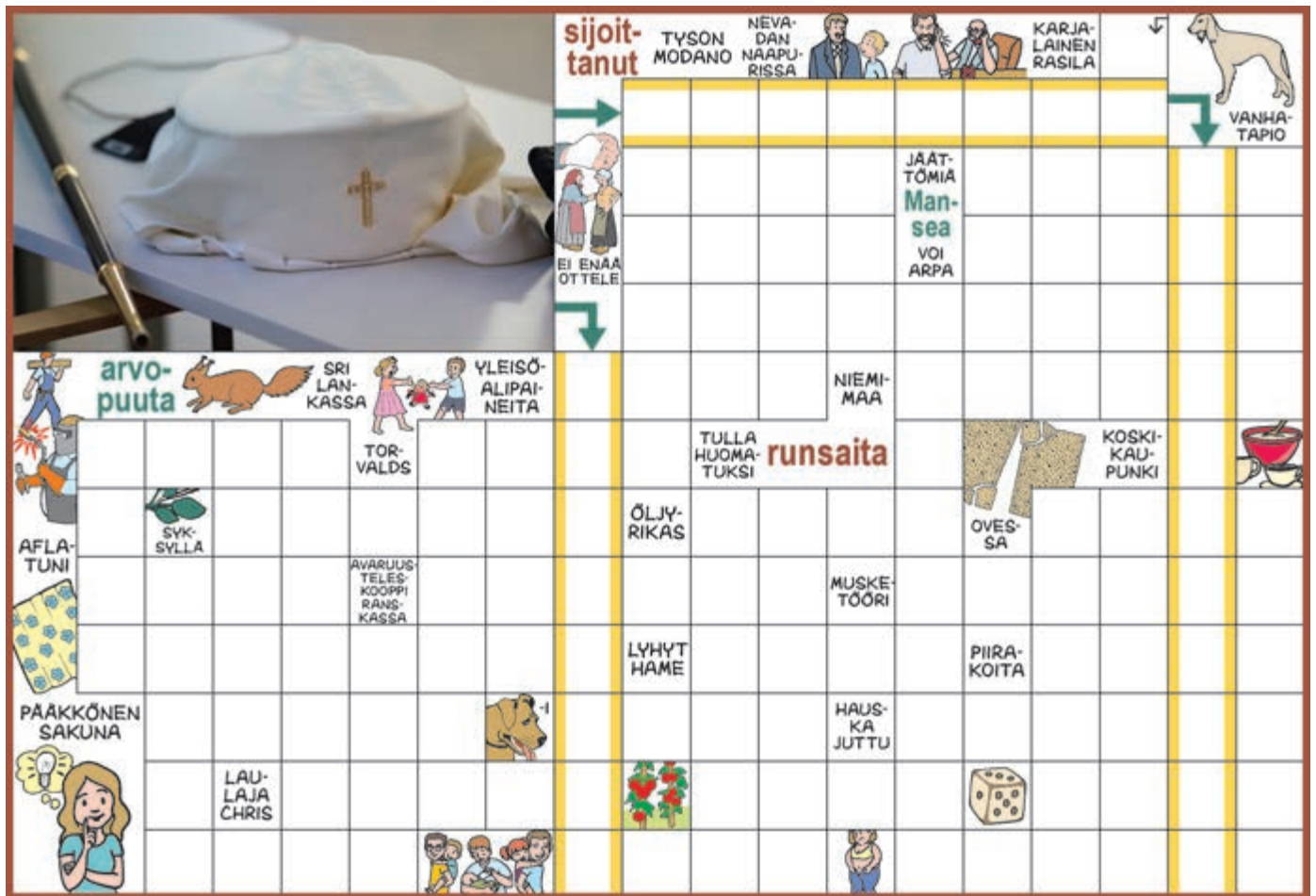
Osoite: Kaitaistentie 345, 79690 Kaitainen
(Joroisten kunta, 6 kilometriä 5-tieltä)

WWW.STGEORGE.FI
JOROINEN

LOUNAS- JA
OPASPALVELUT
15-60 HENGEN
RYHMILLE

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 3/19

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 2/19 RATKAISU

Ristisanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki tai sähköpostitse osoitteeseen ortodoksiviesti@ort.fi. Vastausten tulee olla perillä 16. toukokuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 4/19-lehdessä 7.6.

Edelliseen tehtävään saimme jälleen hyvin vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **K. Sulka-ahoa Tampereelta**. Hänelle postitimme **Liisa Enwaldin** ja **Esko Karppasen** teoksen *Auringon tanssi, pimeän pidot*. Onnittelumme!

Helsingin ortodoksinen seurakunta
AUTTAVA PUHELIN
09-8564 6299
päivystää ti, pe ja la klo 18 – 22
Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:
www.hos.fi

Seuraavassa numerossa:

- ▶ 7. kesäkuuta ilmestyvässä Ortodoksiviestissä virittäydymme kesään ja praasniekkoihin.
- ▶ Keskustelemme uskonnosta ortodoksiksi kääntyneen äidin ja hänen muslimityttärensä kanssa.
- ▶ Vierailemme Uudessa-Seelannissa, jossa isä **Mircea** kertoo seurakuntansa arjen haasteista.

Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!

*Kristus nousi kuolleista / kuolemalla kuoleman
voitti/ ja haudoissa oleville elämän antoi.*

Tropari